

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

mercredi

woensdag

21-12-2005

21-12-2005

Après-midi

Namiddag

cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
ECOLO	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
N-VA	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
sp.a-spirit	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
Vlaams Belang	<i>Vlaams Belang</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
DOC 51 0000/000	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	DOC 51 0000/000	<i>Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>	QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
CRIV	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	CRIV	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	CRABV	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions ; les annexes se trouvent dans une brochure séparée (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>	CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken; de bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
PLEN	<i>séance plénière</i>	PLEN	<i>Plenum</i>
COM	<i>réunion de commission</i>	COM	<i>Commissievergadering</i>
MOT	<i>motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	MOT	<i>moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

Excusés	1
PROJETS ET PROPOSITIONS	1
Projet de loi-programme (2097/1-25)	1
- Projet de loi spéciale modifiant la matière imposable visée à l'article 94, 1°, du Code des Taxes assimilées aux impôts sur les revenus en ce qui concerne la taxe de mise en circulation (2099/1-2)	1
- Projet de loi portant des dispositions diverses (2098/1-29)	1
- Proposition de loi modifiant, en ce qui concerne l'assurance solde restant dû, l'article 145 (4) du Code des impôts sur les revenus 1992 (2049/1-2)	1

<i>Reprise de la discussion générale</i>	1
--	---

Orateurs: **Trees Pieters, Servais Verherstraeten, Luc Goutry, David Lavaux, Carl Devlies, Bruno Tuybens**, secrétaire d'Etat aux Entreprises publiques, **Renaat Landuyt**, ministre de la Mobilité, **Gerolf Annemans**, président du groupe Vlaams Belang, **Muriel Gerkens, Mark Verhaegen, Bruno Tobback**, ministre de l'Environnement et ministre des Pensions, **Koen Bultinck, Els Van Weert**, secrétaire d'Etat au Développement durable et à l'Economie sociale, **Greta D'hondt, Vincent Van Quickenborne**, secrétaire d'Etat à la Simplification administrative, **Pierrette Cahay-André, Sabien Lahaye-Battheu, Hilde Dierickx, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, **Peter Vanvelthoven**, ministre de l'Emploi, **Brigitte Wiaux, Mohammed Boukourna, Armand De Decker**, ministre de la Coopération au Développement

ANNEXE

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 51 PLEN 183 annexe.

INHOUD

Berichten van verhindering	1
ONTWERPEN EN VOORSTELLEN	1
Ontwerp van programmawet (2097/1-25)	1
- Ontwerp van bijzondere wet tot wijziging van de belastbare materie bepaald in artikel 94, 1°, van het Wetboek van de met de Inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen inzake de belasting op de inverteersstelling (2099/1-2)	1
- Wetsontwerp houdende diverse bepalingen (2098/1-29)	1
- Wetsvoorstel houdende wijziging van artikel 145 (4) van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 met betrekking tot de schuldsaldoverzekering (2049/1-2)	1
<i>Hervatting van de algemene bespreking</i>	2

Sprekers: **Trees Pieters, Servais Verherstraeten, Luc Goutry, David Lavaux, Carl Devlies, Bruno Tuybens**, Staatssecretaris voor Overheidsbedrijven, **Renaat Landuyt**, minister van Mobiliteit, **Gerolf Annemans**, voorzitter van de Vlaams Belang-fractie, **Muriel Gerkens, Mark Verhaegen, Bruno Tobback**, minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen, **Koen Bultinck, Els Van Weert**, staatssecretaris voor Duurzame Ontwikkeling en Sociale economie, **Greta D'hondt, Vincent Van Quickenborne**, staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging, **Pierrette Cahay-André, Sabien Lahaye-Battheu, Hilde Dierickx, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, **Peter Vanvelthoven**, minister van Werk, **Brigitte Wiaux, Mohammed Boukourna, Armand De Decker**, minister van Ontwikkelingssamenwerking

BIJLAGE

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 51 PLEN 183 bijlage.

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

MERCREDI 21 DECEMBRE 2005

Après-midi

PLENUMVERGADERING

van

WOENSDAG 21 DECEMBER 2005

Namiddag

La séance est ouverte à 14.22 heures par M. Herman De Croo, président.
De vergadering wordt geopend om 14.22 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Bruno Tuybens.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.

Excusés**Berichten van verhindering**

Dominique Tilmans, pour raisons de santé / wegens ziekte;
Jean-Claude Maene, Johan Vande Lanotte, pour devoirs de mandat / wegens ambtsplicht.

Projets et propositions**Ontwerpen en voorstellen****01** **Projet de loi-programme (2097/1-25)**

- **Projet de loi spéciale modifiant la matière imposable visée à l'article 94, 1°, du Code des Taxes assimilées aux impôts sur les revenus en ce qui concerne la taxe de mise en circulation (2099/1-2)**
- **Projet de loi portant des dispositions diverses (2098/1-29)**
- **Proposition de loi modifiant, en ce qui concerne l'assurance solde restant dû, l'article 145 (4) du Code des impôts sur les revenus 1992 (2049/1-2)**

01 **Ontwerp van programmawet (2097/1-25)**

- **Ontwerp van bijzondere wet tot wijziging van de belastbare materie bepaald in artikel 94, 1°, van het Wetboek van de met de Inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen inzake de belasting op de inkeerstelling (2099/1-2)**
- **Wetsontwerp houdende diverse bepalingen (2098/1-29)**
- **Wetsvoorstel houdende wijziging van artikel 145 (4) van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 met betrekking tot de schuldsaldoverzekering (2049/1-2)**

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Anne-Marie Baeke, Dirk Van der Maelen

Reprise de la discussion générale**Hervatting van de algemene bespreking**

La discussion générale est reprise.
De algemene bespreking is hervat.

Nous entamons la discussion du volet "Infrastructure".
Wij vatten de bespreking aan van het deel "Infrastructuur".

01.01 Trees Pieters (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb vragen aan staatssecretaris Van Quickenborne.

De **voorzitter**: U wilt het weer eens vereenvoudigen.

01.02 Servais Verherstraeten (CD&V): (...)

De **voorzitter**: In dit land kan men slechts vereenvoudigen vanuit een complexe benadering.

Ik zal nagaan welke sprekers er na de heer Lavaux de twee excellenties hier aanwezig, nog willen toespreken.

Ensuite, je ferai venir les autres ministres pour que l'on avance au rythme que nous avons convenu hier.

01.03 Luc Goutry (CD&V): (...)

De **voorzitter**: Uiteraard. Mocht u niet het woord voeren voor het gedeelte Sociale Zaken, wie zou het doen?

01.04 Trees Pieters (CD&V): Mijnheer de voorzitter, wanneer komt het deel Sociale Zaken aan bod?

De **voorzitter**: Het ene volgt na het andere. Het komt allemaal zo gauw mogelijk

01.05 David Lavaux (cdH): Monsieur le président, messieurs les ministres, chers collègues, permettez-moi d'intervenir à cette tribune au sujet des amendements déposés par le gouvernement concernant La Poste.

Si le gouvernement est déjà tout à la joie à l'idée du mariage de La Poste avec la poste danoise et CVC Partners, il n'a fourni aucune information précise sur les réformes de la loi-cadre nécessaire pour concrétiser cette union. Pourtant, cette question est d'une importance primordiale car, pour nous, ce partenariat ne peut entraîner une diminution des normes de qualité qui s'imposent à La Poste, ni une modification du mode de fixation des prix maximums des services postaux, pas plus qu'un affaiblissement des missions du régulateur du secteur des postes.

Dès décembre, alors que la proposition de loi portant des dispositions diverses était déjà à l'examen en commission de l'Infrastructure, le gouvernement a déposé trois amendements modifiant en profondeur la réglementation du secteur postal. Ces amendements semblent contenir en germe tout ce que nous craignons et ne pouvons admettre. Le dépôt en urgence aurait été justifié par le fait que, je cite: "Ces adaptations sont très urgentes, compte tenu du partenariat que La Poste a conclu avec des partenaires étrangers. En effet, la promulgation d'un certain nombre d'arrêtés d'exécution conditionne la finalisation de l'accord avec les nouveaux partenaires de La Poste."

Le premier amendement du gouvernement introduit un article 25bis

01.05 David Lavaux (cdH): Ik wil het hebben over de regerings-amendementen betreffende De Post. De regering toont zich weliswaar verheugd over het huwelijk van De Post met de Deense Post en CVC partner, maar zegt nergens welke punten van de kaderwet als gevolg daarvan moeten worden gewijzigd.

Voor het cdH mag dat partnerschap de kwaliteitsnormen niet naar beneden halen, mag niets worden gewijzigd aan de wijze waarop de maximumtarieven voor de postdiensten worden bepaald en mogen de opdrachten van de regulator van de postsector niet worden afgezwakt.

Begin december diende de regering drie amendementen tot wijziging van de reglementering van de postsector in, terwijl het wetsontwerp houdende diverse bepalingen in de commissie voor

qui modifie en profondeur le mode de fixation des prix maximums des services réservés à La Poste, c'est-à-dire tous les services qui ne peuvent être offerts par les autres opérateurs postaux.

En lieu et place du mécanisme actuel qui prévoit que toute augmentation de prix ne peut être obtenue qu'au terme d'une procédure nécessitant l'avis préalable du ministre de tutelle, vous entendez, je cite: "mettre en œuvre une formule tarifaire qui laisse évoluer les tarifs des services postaux réservés à La Poste, ainsi que les tarifs des autres services souvent utilisés, dont les modalités sont reprises au contrat de gestion de La Poste".

Il faut souligner ici que le parlement n'a toujours pas été officiellement informé de ce contrat de gestion!

Vous affirmez que cette nouvelle formule tarifaire garantit que ces services seront abordables pour chacun. Qu'entendez-vous par "prix abordable"? Ce concept est très vague et nous doutons sérieusement que cela présage une stabilité des prix des produits postaux.

Ce qui est le plus choquant pour notre groupe, c'est le fait que les modalités de cette formule tarifaire seront fixées dans un arrêté royal dont le contenu n'a pas été communiqué à cette assemblée. Il en découle que nous ne disposons pas d'une information suffisante pour voter les dispositions proposées. Nous y voyons la main cachée des nouveaux actionnaires de La Poste qui souhaitent obtenir une revalorisation tarifaire des produits du panier des petits utilisateurs, c'est-à-dire de tous les produits achetés aux guichets par les clients normaux – timbres, recommandés, transferts postaux –, à l'exclusion des tarifs conventionnels ou préférentiels octroyés aux gros clients tels que les banques ou les assurances. Et qui plus est, il nous revient qu'en février 2006, certains tarifs postaux pourraient être majorés de plus de 25%.

Notre crainte est qu'avec le nouveau mécanisme, La Poste ait encore davantage les mains libres pour modifier à la hausse les tarifs postaux, sans véritable contrôle a priori. Cela amènera nécessairement une hausse généralisée des tarifs, ce que nous ne pouvons cautionner. Actuellement, par rapport aux 25 pays de la Communauté européenne, la Belgique est en neuvième position pour le prix du timbre. Le Danemark est en première position!

Le second amendement proposé par le gouvernement vise à introduire un article 25ter, qui impose à La Poste l'obligation de contribuer au fonds de compensation pour les prestations de service universel. Face à cette modification, le Conseil d'Etat a émis des réserves quant à la conformité de ce mécanisme avec l'article 9, §4 de la Directive n° 97/67/CE du Parlement européen et du Conseil du 15 décembre 1997. Or, le texte proposé ne semble pas rencontrer cette critique. Le commentaire de l'article se borne à dire que les craintes du Conseil d'Etat ne sont pas fondées, ce qui est un peu court, vous en conviendrez.

Eu égard à la technicité du texte, il ne nous est pas possible d'apprécier si la remarque du Conseil d'Etat est judicieuse. Nous ne pouvons cependant pas soutenir une telle disposition dans l'urgence parce qu'aucune explication satisfaisante n'a été fournie au parlement tant sur la portée réelle de la disposition que sur sa conformité avec le

de Infrastructuur werd besproken. De inhoud van die amendementen is voor het cdH verre van geruststellend; de enige reden om de urgentie in te roepen is dat de afkondiging van de uitvoeringsbesluiten een voorwaarde is voor het afronden van het akkoord met de nieuwe partners van De Post.

Het eerste amendement strekt ertoe een artikel 25bis in te voegen, dat de wijze waarop de maximumprijzen van de diensten die aan De Post zijn voorbehouden worden bepaald, ten gronde wijzigt.

Volgens de huidige procedure is een voorafgaand advies van de toezichthoudende minister noodzakelijk. U wil overschakelen op een formule om de tarieven van de aan De Post voorbehouden diensten en van de veelgebruikte diensten te laten evolueren, waarvan de details in de beheersovereenkomst met De Post zullen worden opgenomen. Tot nu toe beschikt het Parlement officieel nog steeds niet over die beheersovereenkomst.

Volgens u waarborgt die nieuwe tariefformule een redelijke prijs voor die diensten. Dat is echter een vaag begrip dat weinig zegt over de stabiliteit van de prijzen van de postproducten. Wat meer is, deze assemblee beschikt nog steeds niet over het koninklijk besluit tot vaststelling van de nadere regels van die tariefformule.

Aangezien we niet over voldoende informatie beschikken, kunnen we die bepalingen niet goedkeuren. Wij vermoeden dat de nieuwe aandeelhouders hier de hand in hebben. Zij willen de producten bestemd voor de kleine klanten, zoals zegels, aangetekende zendingen en postgiro, duurder maken en de voorkeurtarieven voor de banken en de verzekeraars ongemoeid laten. Vanaf 2006 zouden een aantal

droit européen.

Le troisième amendement introduit un article 25quater qui modifie le rôle de l'IBPT dans le processus de calcul du coût du service universel. La mission de calcul des coûts du service universel par l'IBPT est remplacée par une compétence de contrôle de ce calcul, celui-ci étant effectué par l'opérateur lui-même: La Poste.

On passe donc d'un système, où l'IBPT calculait lui-même chaque année les coûts du service universel à un système dans lequel ce calcul sera effectué par le prestataire de service universel, à charge pour l'IBPT de le contrôler a posteriori.

Nulle part, vous ne justifiez les raisons de cette modification qui, vous en conviendrez, entraîne un affaiblissement du régulateur, qui devient ainsi tributaire du calcul réalisé par La Poste. En cas de contestation du calcul par l'IBPT, aucune disposition n'existe pour corriger ledit calcul effectué par La Poste.

La Poste a un intérêt pécuniaire direct à l'activation du fonds de compensation pour les prestations de service universel. Il est donc fort à craindre qu'elle ne fera pas preuve de réelle objectivité pour démontrer dans son calcul que le fonds de compensation doit être activé parce que les obligations de service universel impliquent une charge financière disproportionnée dans son chef.

Il est à craindre que les entreprises du secteur qui seront appelées à contribuer au fonds de compensation vont contester le calcul présenté par La Poste, car il n'aura pas été établi par un organe indépendant. La modification proposée entraîne une modification des équilibres entre l'opérateur dominant et le régulateur, ce que nous ne pouvons pas admettre sans une explication satisfaisante.

En conséquence, monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, si nous gardons un regard positif sur le partenariat avec la poste danoise qui s'inscrit dans la nécessaire évolution de l'entreprise publique, le groupe cdH ne peut soutenir les amendements du gouvernement qui ouvrent les portes à toutes les dérives, notamment tarifaires, que nous pouvions craindre et qui, aujourd'hui, se précisent.

posttarieven met meer dan 25 procent worden opgetrokken. We vrezen dat De Post zonder enig voorafgaand toezicht haar tarieven zal optrekken, en daarmee kunnen we niet instemmen.

Het tweede amendement voert in artikel 25ter een bijdrageplicht voor De Post in bij het compensatiefonds dat de universele postdienst moet garanderen. Ter zake heeft de Raad van State een voorbehoud geformuleerd inzake de conformiteit van dat mechanisme met een Europese richtlijn.

Het technisch karakter van de tekst van de Raad van State verhindert ons ons erover uit te spreken en we kunnen een dergelijke bepaling niet inderhaast steunen zonder dat we een bevredigende uitleg hebben over haar draagwijdte en conformiteit met het Europees recht.

Het derde amendement voert een artikel 25quater in dat het BIPT van zijn opdracht om de kostprijs van de universele dienstverlening te berekenen ontheft en die opdracht aan de operator zelf (De Post) toevertrouwt. Het BIPT behoudt enkel de controle op die berekening. Er werd geen verantwoording gegeven voor die wijziging die de positie van de regulator verzwakt.

De Post zal waarschijnlijk via een op maat gesneden berekening kunnen aantonen dat het compensatiefonds moet worden geactiveerd "vermits de verplichtingen van de universele dienstverlening een onevenredige financiële last meebrengen". De ondernemingen uit die sector die aan dit fonds een bijdrage moeten storten, zullen de berekening van De Post ongetwijfeld aanvechten vermits ze niet door een onafhankelijke instelling zal worden uitgevoerd.

Het cdH steunt het partnerschap

met de Deense post, waarbij het openbaar bedrijf zal kunnen evolueren, maar verwerpt de amendementen van de regering die tal van uitwassen, met name op het vlak van de tarieven, mogelijk maken.

01.06 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, heren ministers, geachte collega's, dit betoog heeft uitsluitend betrekking op het wetsontwerp houdende diverse bepalingen en is gericht tot de hele regering. Ik heb geen precieze vragen voor de ministers die hier aanwezig zijn maar een paar algemene bemerkingen. Tegelijkertijd is dit een stemverklaring namens de CD&V.

Tijdens het debat van deze voormiddag is de methode reeds aangeklaagd waarop het Parlement aan wetgevend werk heeft gedaan tijdens de voorbije weken. De voorzitter van de Kamer is deze kritiek bijgetreden en heeft zich voor de toekomst geëngageerd een aantal maatregelen te nemen opdat dit soort praktijken zich niet meer zou herhalen.

Het voorliggend wetsontwerp houdende diverse bepalingen toont de gevolgen aan van deze methode van wetgevend werk. Het wetsontwerp bevat hoofdzakelijk wijzigingen aan vroegere programmawetten. Het gaat over tientallen kleine wijzigingen die aangebracht worden aan programmawetten die vroeger door het Parlement zijn goedgekeurd. Uiteraard draagt dit nogmaals bij tot het verhogen van de rechtsonzekerheid die in vele takken van het recht inmiddels reeds sterk ontwikkeld is.

Ik zal me beperken tot twee punten: enerzijds, het uit elkaar groeien van begrippen in het fiscaal en sociaal recht en, anderzijds de wijzigingen inzake de woonbonus.

Wat het eerste betreft, verwijs ik in het bijzonder naar artikel 164, het vroegere artikel 154. De woorden 'in de onderneming' worden vervangen door 'bij de werkgever'. Tijdens de bespreking van de oorspronkelijke bepalingen op 12 maart 2003 hadden onze collega's Greta D'hondt en Danny Pieters er reeds – tevergeefs echter – op gewezen dat de wet op de aanvullende pensioenen niet van toepassing zou zijn op de werknemers tewerkgesteld in de VZW-sector, inzonderheid ziekenhuizen, rusthuizen en dergelijke meer. Dat wordt nu ondervangen door niet langer te spreken over 'onderneming', maar over 'werkgever'.

Het is immers zo dat de minister van Financiën wenste vast te houden aan het fiscale en niet aan het sociale begrippenkader. Wij hebben dat onlangs nog gemerkt, naar aanleiding van een ander wetsontwerp houdende diverse bepalingen waarin het onschuldige, maar voor de rechtszekerheid nefaste artikel werd opgenomen dat de fiscale kwalificatie van het inkomen niet langer tegenstelbaar is voor de RSZ.

Het water tussen de sociale en fiscale ministers wordt steeds dieper. Wij dienen als Parlement toch alert te zijn dat de betekenis van de woorden tussen beide rechtstakken niet zo ver uiteengroeit dat beide excellenties elkaar in de toekomst niet langer meer begrijpen. Het kan ook anders. Ik verwijs naar het modelland Nederland, waar men met

01.06 Carl Devlies (CD&V): Je me limiterai à quelques réflexions générales concernant le projet de loi portant des dispositions diverses. La manière dont le Parlement a été obligé de s'acquitter de son travail législatif ces dernières semaines a déjà fait l'objet de plusieurs critiques ce matin. Le président s'est fort heureusement engagé à prendre des mesures. Ce projet de loi portant des dispositions diverses montre à quoi cette méthode peut mener. Le projet comprend exclusivement un grand nombre de modifications de précédentes lois-programmes, ce qui ne fait qu'accroître l'insécurité juridique dans de nombreux domaines.

Ma critique porte tout d'abord sur le fossé croissant qui sépare les concepts du droit fiscal et du droit social. Dans l'article 164, l'ancien article 154, les mots "dans l'entreprise" ont été remplacés par les mots "auprès de l'employeur". Au cours des discussions en commission de mars 2003, Greta D'hondt et Danny Pieters avaient déjà souligné que la loi sur les pensions complémentaires ne s'appliquerait pas aux travailleurs du secteur des asbl. Le ministre a cependant préféré s'en tenir aux concepts fiscaux. À présent, le problème est résolu grâce à ce projet de loi, mais cet exemple n'est pas un fait isolé. Nous avons rencontré un cas semblable dans le projet de loi portant des dispositions diverses, au niveau de l'article qui stipule que la qualification fiscale du revenu n'est plus opposable à l'égard de l'ONSS.

La différence entre les notions fiscales et sociales ne cesse de

één loonbegrip werkt dat van toepassing is in alle sectoren van het recht, en dat gekend is als de wet-Walvis.

Ook aan de woonbonus worden nu diverse wijzigingen aangebracht. Wat de impact hiervan zal zijn voor zij die in 2005 een lening sloten en die nu worden geconfronteerd met andere voorwaarden om voor de woonbonus in aanmerking te komen, zal moeten blijken in de loop van de komende maanden.

Tijdens de bespreking van de programmawet van vorig jaar heb ik meerdere opmerkingen gemaakt over het woordgebruik in, maar ook over de inflexibiliteit van de nieuwe regeling. Immers, de woonbonus neemt niet de soepele toepassingsvoorwaarde van de aanvullende intrestaftrek over. Bouwers, verbouwers of nieuwe eigenaars van een woning dreigen bijgevolg voor altijd het recht op de woonbonus te verliezen wanneer zij niet tijdig de oude woning verkopen of de nieuwe woning betrekken. Onder de aanvullende intrestaftrek zouden zij slechts het aanslagjaar zelf hebben verloren wanneer zij niet aan de gestelde voorwaarden voldeden. Nu wordt de termijn verlengd van 31 december van het jaar waarin het leningscontract wordt gesloten naar het volgend jaar.

Ook over de overgangsbepalingen, waarbij het oude en het nieuwe systeem naast elkaar blijven bestaan, hebben wij ons negatief uitgesproken. Het is in de praktijk onwerkbaar dat ambtenaren, bankbedienden en belastingplichtigen over twintig jaar nog alle systemen van bouwsparen, langetermijnsparen en aanvullende intrestaftrek moeten kennen en correct moeten kunnen toepassen. Het is tegenwoordig al niet gemakkelijk die aftrekken en verminderingen op een correcte wijze toe te passen.

De bepalingen die tot vorig jaar van toepassing waren, zullen niet langer in extenso worden vermeld in het wetboek van de inkomstenbelasting omdat zij werden opgeheven. Door de talrijke verwijzingen naar die opgeheven bepalingen in de overgangsbepalingen, zullen zij nog minstens twintig jaar van toepassing blijven op bestaande of nieuwe leningscontracten.

Men kan verwachten dat het nog moeilijker zal worden heel het systeem van fiscale aftrekken en verminderingen met betrekking tot leningen aangegaan voor de aankoop van een woning, te beheersen en correct toe te passen. Het feit dat nu enkele gaten worden gedicht in deze overgangsregeling, wijzigt niets aan onze fundamentele kritiek op de gehele overgangsregeling.

Ten slotte wens ik met betrekking tot de voorwaarden waaraan de levensverzekeringen moeten voldoen opdat zij fiscaal aftrekbaar zouden zijn, nog het volgende op te merken. Het is voor de derde keer dat de fiscus de voorwaarden met betrekking tot de begunstigingsclausule wijzigt, omdat de fiscale administratie mensen taxeert die ingevolge een schuldsaldoverzekering als begunstigde worden belast, hoewel zij geen werkelijk inkomen hebben verkregen. Deze keer vereist de fiscale administratie dat de begunstigingsclausule van alle levensverzekeringsspolissen wordt herzien om dit probleem op te lossen. Door degenen die worden getroffen door dergelijke taxatie, wordt de zienswijze van de fiscus terecht als zeer onrechtvaardig ervaren. Het gaat mijns inziens slechts over enkele tientallen gevallen per jaar. Het is dan ook

croître. Pourquoi ne suivons-nous pas l'exemple des Pays-Bas qui ont recours à une notion de rémunération unique pour tous les secteurs juridiques, mieux connue sous la dénomination de loi Walvis?

Un deuxième sujet que je voudrais aborder concerne la modification du bonus de logement. La portée exacte de cette modification pour les personnes qui ont contracté un emprunt en 2005 n'est pas encore clairement établie. J'ai déjà souligné l'année dernière au cours de la discussion de la loi-programme les problèmes relatifs à la terminologie et à la rigidité de la réglementation. Les conditions flexibles de la déduction complémentaire d'intérêts n'ont en effet pas été reprises, ce qui implique que la personne qui ne vend pas assez rapidement son ancienne maison ou ne se s'installe pas assez rapidement dans sa nouvelle maison risque de perdre définitivement le bonus. Par le passé, tel n'était le cas que pour l'exercice d'imposition au cours duquel l'emprunt a été contracté. Le délai est maintenant prolongé jusqu'à l'année suivante. Quelques lacunes sont à présent comblées dans le régime transitoire, mais notre critique reste identique.

Le CD&V s'est également déjà prononcé négativement sur les dispositions transitoires. La subsistance des deux systèmes en parallèle rendra la situation ingérable pour les fonctionnaires, les employés de banque et les contribuables. Les différentes notions ne sont plus intégrées dans le Code des impôts sur les revenus, mais demeurent toutefois applicables pendant vingt ans encore aux contrats fiscaux et aux emprunts existants.

C'est la troisième fois que la clause bénéficiaire a été modifiée dans les conditions de déductibilité fiscale des assurances-vie. Le

overdreven te eisen dat alle polissen nu moeten worden gewijzigd om te beantwoorden aan de nieuwe voorwaarden met betrekking tot de begunstigingsclausule. Hierbij wordt immers geen rekening gehouden met het verzekeringsrecht. Immers, wanneer de begunstigde aanvaard heeft kan de verzekeringnemer de begunstigingsclausule niet meer wijzigen zonder diens toestemming.

Het probleem in verband met de onrechtvaardige taxaties is volgens mij eveneens te herleiden tot het verzekeringsrecht. Zolang de fiscus hiermee geen rekening houdt, zullen onrechtvaardige taxaties zich blijven voordoen.

Onze fractie zal zich om die redenen onthouden bij de stemming over dit wetsontwerp. (*Applaus*)

problème tient au fait que les bénéficiaires d'une assurance solde restant dû sont taxés alors qu'ils n'ont perçu aucun revenu. Bien que ce problème ne se produise que dans quelques dizaines de cas par an, l'administration fiscale exige que toutes les polices d'assurance-vie soient revues! Il n'est d'ailleurs pas tenu compte du droit de l'assurance qui stipule que si le bénéficiaire a marqué son accord, la clause bénéficiaire ne peut plus être modifiée sans son consentement. Les taxations illicites continueront également d'exister tant que le fisc n'en tient pas compte.

C'est pour toutes ces raisons que notre groupe s'abstiendra lors du vote. (*Applaudissements*)

Le **président**: Des collègues souhaitent-ils encore intervenir dans le chapitre plus spécifique "Infrastructure" et "Entreprises publiques" avec MM. Landuyt et Tuybens?

Mijnheer Tuybens, wilt u kort antwoorden op de vragen die aan u en aan minister Landuyt gesteld zijn?

01.07 Staatssecretaris **Bruno Tuybens**: Mijnheer de voorzitter, sommige vragen zijn eigenlijk bedoeld voor minister Verwilghen, specifiek de vragen over de reglementering van de postsector en het BIPT.

01.07 **Bruno Tuybens**, secrétaire d'État: Les questions relatives à la réglementation du secteur postal et à l'IBPT doivent être posées au ministre de l'Economie.

Toutefois, je voudrais dire à M. Lavaux que le partnership entre La Poste et le consortium permettra d'améliorer les services sans modifier la politique des coûts. Certes, comme vous l'avez dit, une augmentation des prix aura lieu le 1er février 2006 mais celle-ci résulte de l'inflation. Autrement dit, l'amélioration des services sera "gratuite". Il est important de le souligner.

In tegenstelling tot wat u beweert, zal het partnerschap tussen De Post en het consortium de dienstverlening verbeteren zonder het kostenbeleid te wijzigen. De voor 2006 geplande kostenverhoging houdt uitsluitend verband met de inflatie. Het beheerscontract werd gisteren in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Par ailleurs, le contrat de gestion a fait l'objet de discussions en commission de l'Infrastructure. Le texte de ce contrat a été publié au Moniteur belge hier. Vous pourrez y trouver tous les détails que vous souhaitez.

De **voorzitter**: Mijnheer Landuyt, wilt u nog een toelichting geven bij een van de bemerkingen die u hebt gehoord?

01.08 Minister **Renaat Landuyt**: Mijnheer de voorzitter, ik heb over artikel 49 geen bijzondere opmerkingen.

01.08 **Renaat Landuyt**, ministre: Je n'ai pas d'observations à formuler au sujet de l'article 49.

De **voorzitter**: Ik sluit dit hoofdstuk af. Ik vraag de collega's te blijven. Ik wacht onder andere op minister Tobback.

Op de sprekerslijst verschijnen thans de namen van mevrouw Gerkens en de heer Verhaegen die zich

willen richten tot minister Tobback. Ik heb de minister laten oproepen, maar de sector Mobiliteit behoort niet tot zijn bevoegdheid.

Madame Gerkens, voulez-vous intervenir maintenant, sachant que M. Tobback arrivera d'un instant à l'autre? Ensuite, ce sera au tour de M. Verhaegen. Sinon les débats vont traîner. J'ai préparé un schéma: vous le respectez, de même que je le respecte, et je voudrais bien qu'ailleurs on le respecte également.

Het begint serieus op mijn heupen te werken, maar ik ga mij niet elke week kwaad maken.

(...): (...)

De **voorzitter**: Dan moet minister Tobback aanwezig zijn.

On ne vient pas au parlement sur rendez-vous, chacun à sa convenance!

01.09 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): (...) Tobback toch een trapje hoger, omdat hij de verwantschap met zijn vader heeft. Dat is iets wat de heer Landuyt ontbreekt.

De **voorzitter**: Hoe ouder de partij, hoe meer verwantschap.

01.10 Muriel Gerkens (ECOLO): Mon intervention concerne trois ou quatre ministres. M. Tobback est sans doute le mieux placé pour concentrer les réponses car il s'agit essentiellement d'énergie et d'environnement, avec un peu de fiscalité se rapportant à ces matières.

Au travers de la loi-programme dont nous discutons aujourd'hui, le gouvernement fédéral crée un "Fonds de réduction du coût global de l'énergie". Cette appellation est à prendre au pied de la lettre car il s'agit d'un habit sur mesure pour faire croire que ce fonds ressortit aux compétences fédérales, en espérant que l'habit fasse le moine.

Avant de poursuivre, que les choses soient claires: l'idée d'un fonds fédéral destiné à aider les personnes les plus démunies à réaliser des économies d'énergie tout en encourageant la réduction des émissions de CO₂ est positive. C'est d'ailleurs ce qu'Olivier Deleuze avait tenté de faire sous la précédente législature en instaurant le Fonds Kyoto financé par des cotisations sur la consommation d'électricité. Parmi les objectifs de ce fonds, il y avait la mise en place d'un outil de tiers investissement permettant aux organes publics et parapublics d'investir dans les matériaux et les équipements entraînant une réduction des émissions de CO₂ et des économies d'énergie.

Ce fonds a été alimenté de 25 millions par an depuis 2003: il va donc atteindre les 100 millions. Il est important mais il n'est pas utilisé, en tout cas pas pour remplir sa mission première puisque seuls 2 millions ont été utilisés pour financer une société anonyme appelée Fedesco à qui cette fonction de tiers investisseur a été confiée. Le reste servira en fait à financer les achats de droits d'émission de CO₂ et ce parce que la Belgique ne compte pas réduire les émissions de CO₂ sur son territoire ni accomplir les démarches nécessaires pour y arriver. Forcément, cet argent destiné à la réduction des émissions de CO₂ devra être consacré au paiement des droits d'émettre du CO₂.

Les mesures de contrôle de la consommation et des économies d'énergie dans les SPF via les audits destinés à évaluer les potentiels d'économies d'énergie dans les bâtiments de la Régie des Bâtiments

01.10 Muriel Gerkens (ECOLO): Via de voorliggende programma-wet roept de federale regering een "Fonds ter reductie van de globale energiekost" in het leven. Het is de bedoeling te laten geloven dat dat fonds onder de federale overheid ressorteert.

De idee zelf van een fonds is positief. Olivier Deleuze had indertijd al het Kyoto-fonds opgericht, waarbij derde investeerders de openbare en semi-openbare instellingen helpen de nodige voorzieningen en de nodige technologie aan te schaffen met het oog op een vermindering van de CO₂-uitstoot en het realiseren van energiebesparingen.

In dat fonds wordt sinds 2003 jaarlijks een bedrag van 25 miljoen euro gestort, maar dat geld wordt niet gebruikt, aangezien slechts 2 miljoen werd aangewend voor de financiering van de naamloze vennootschap Fedesco. De rest zal dienen voor de financiering van de aankoop van de CO₂-emissierechten, want België is niet van plan de uitstoot te verminderen en evenmin de nodige demarches te doen om dat te bewerkstelligen.

ont dû attendre elles aussi juin 2005 pour se voir rendre obligatoires et pour être en principe utilisées. Aujourd'hui, on ne peut donc se livrer à aucune évaluation concernant les économies et les capacités d'économie d'énergie dans les bâtiments publics.

Nous avons là un outil, doté de moyens financiers importants, qui n'est pas utilisé dans le champ des compétences fédérales.

Si je me concentre sur Fedesco, le nouveau fonds utilisé, il s'agit dans l'absolu d'une structure intéressante, puisqu'elle permet le partenariat public-privé dans le financement de tiers investissement. Ecolo avait d'ailleurs proposé à plusieurs reprises que les missions de ce fonds soient élargies et qu'il puisse servir, via un accord de coopération avec les entités fédérées, de tiers investisseur pour ces entités fédérées et pour les organismes qui en dépendent, dont les écoles, les crèches, les hôpitaux et les homes. Il n'y a pas eu de suite, et nous assistons aujourd'hui à la mise en place forcée de systèmes de ristourne de recettes fiscales issues des accises sur le mazout notamment pour aider ces organismes à financer leurs factures de mazout.

Les investissements en économie d'énergie permettraient des économies d'énergie de 40% et seraient amortis sur une période de 5 à 10 ans. Voilà les opportunités que l'on a ratées depuis quelques années!

Toujours concernant Fedesco, Ecolo avait également proposé que ce fonds puisse servir d'organe de garantie pour les investissements que les entreprises pourraient préfinancer chez des particuliers, leur permettant ainsi de s'équiper sur le plan énergétique. Là encore, aucune réaction. Par contre arrive aujourd'hui un nouveau fonds auquel on a collé l'intitulé précieux de "Fonds de réduction du coût global de l'énergie" afin de faire croire qu'il se situe dans les compétences fédérales, alors qu'il s'agit de compétences régionales d'utilisation rationnelle d'énergie et d'énergie propre.

On refuse d'intégrer ce fonds dans un accord de coopération qui permettrait au fédéral et aux Régions d'alimenter ensemble un fonds avec des moyens financiers importants, ainsi qu'un accès aisé et peu onéreux sur le marché des capitaux et d'en organiser ainsi la répartition entre les entités fédérées sur la base de critères objectifs.

On dit qu'on s'adresse aux personnes disposant de revenus faibles, via les CPAS, mais on dit, en même temps, que le public visé n'est pas seulement celui qui répond aux critères des CPAS. On dit aussi vouloir se baser sur des audits énergétiques qui seront réalisés par les Régions pour ensuite accorder le tiers investissement ou le prêt sans intérêt, mais on refuse un accord de coopération.

Il importe dès lors aujourd'hui que le gouvernement nous donne les garanties suffisantes pour démentir l'analyse que je viens de faire de la proposition qui est sur la table. J'avouerai que nous la considérons comme étant une manœuvre subtile et intelligente de campagne électorale de la part du sp.a en Flandre et à Bruxelles, dans des Régions où il n'a pas les compétences énergétiques. C'est bien joué, mais ce n'est pas correct par rapport à une utilisation de fonds et une coopération entre fédéral et entités fédérées!

De maatregelen met betrekking tot de controle van het energieverbruik in de FOD's werden ook pas in juni 2005 verplicht, zodat nog geen evaluatie van de gerealiseerde besparingen kon plaatsvinden.

Er is dus een bron met belangrijke financiële middelen die niet worden aangewend zoals het hoort.

Fedesco heeft een interessante structuur waardoor de financiering van investeringen door derden in de vorm van een partnerschap tussen de publieke en private sectoren mogelijk is. ECOLO heeft reeds tevergeefs voorgesteld om die taken ten dienste van scholen, kinderdagverblijven, ziekenhuizen, homes enz uit te breiden via een samenwerkingsakkoord met de deelstaten. De investeringen voor energiebesparing brengen 40 procent op, en worden afgeschreven over een periode van vijf tot tien jaar. Die kansen missen wij al jaren!

ECOLO heeft eveneens vruchteloos voorgesteld dat dit fonds zou dienen als garantie voor de investeringen in energie die de ondernemingen aan de particulieren zouden kunnen voorschieten.

Vandaag wordt echter een nieuw fonds opgericht, waarvan men ons wil doen geloven dat het ressorteert onder de federale bevoegdheden, terwijl het gewestelijke bevoegdheden betreft. Men weigert het onder te brengen in een samenwerkingsakkoord, waardoor belangrijke financiële middelen kunnen vrijkomen en de kapitaalmarkt makkelijker te bespelen is. Men zegt dat de maatregel voor mensen met een laag inkomen is bedoeld, maar het beoogde publiek bestaat niet alleen uit mensen die aan de criteria van het OCMW beantwoorden. Men zegt zich te willen baseren op energie-

Puisque la majorité a décidé qu'elle se contenterait d'une concertation entre le fédéral et les Régions, et non d'un accord de coopération, il faut des garanties qu'une réelle concertation aura lieu dans le respect des agendas et des compétences mutuelles. Il convient donc que la répartition des moyens entre les Régions soit objective et équitable, sans effet contre-productif pour les politiques régionales qui servent à faciliter financièrement les investissements dans les économies d'énergie, car elles relèvent clairement des compétences régionales.

Il importe de connaître les critères retenus de manière à permettre de répondre aux différentes réalités socio-économiques en Wallonie, en Flandre et à Bruxelles. Pour cette dernière, on sait que l'on trouve essentiellement des locataires; en Flandre, on trouve plus de propriétaires ayant des revenus plus importants en comparaison de la Wallonie. De plus, la relation entre les propriétaires et les locataires diffère d'une Région à l'autre.

Des garanties devront être données quant à la distribution des moyens vis-à-vis des citoyens. Celle-ci s'opèrera-t-elle par l'intermédiaire des Régions, afin de profiter des audits énergétiques et des outils régionaux existants concernant les réponses les plus adaptées en vue de réduire la consommation d'énergie?

Monsieur le président, chers collègues, je ne comprends pas pourquoi le gouvernement déploie tant d'efforts pour lever des fonds qu'il n'utilise jamais, alors que les objectifs sont bons et que les partenaires pour les atteindre existent bel et bien. Un vrai plan national visant la réduction de la consommation d'énergie, la promotion des énergies propres et renouvelables, et donc la réduction des émissions de CO₂, permettant également la création d'emplois et l'amélioration de la qualité de vie, était possible grâce à des accords équitables et respectueux avec les Régions, les Communautés, les syndicats et les acteurs économiques.

Ce plan aurait également intégré les autres mesures qui sont contenues dans cette loi-programme, comme l'augmentation du plafond des déductions et des réductions d'impôts pour les dépenses, en vue d'économiser l'énergie. Certes, pour ce dernier point, il eût été préférable de se fonder sur des audits qui auraient déterminé des économies réalisables des investissements nécessaires et d'accorder, dès lors, une aide fiscale calculée sur cette base, au lieu d'un plafond arbitraire.

De plus, il aurait permis avec les Régions de recourir à des prêts sans intérêt ou à des prêts sociaux, tels qu'ils ont été organisés en Région wallonne par le ministre Detienne.

Il aurait aussi permis d'identifier des partenaires locaux, intermédiaires entre le fonds, les propriétaires et les locataires.

Il aurait intégré et complété les soutiens régionaux à la création et au développement d'entreprises actives dans le domaine de l'efficacité énergétique.

De même, il aurait aussi tenu compte de la nécessité d'encourager la production d'électricité à partir d'énergies renouvelables, et aurait donc supprimé la discrimination introduite dans la loi-programme d'octobre entre les éoliennes "onshore" et "offshore" - ce qui n'a

audits van de Gewesten, maar men weigert een samenwerkingsakkoord.

De regering moet afdoende garanties geven zodat onze analyse van dit voorstel als een verkiezingsstunt van de sp.a in Vlaanderen en Brussel, waar zij niet bevoegd is voor energie, te ontcrachten. Goed geprobeerd, maar het is niet correct!

De meerderheid besliste dat met de Gewesten moet worden overlegd en dat het niet nodig is een samenwerkingsakkoord af te sluiten. In dat geval moet met de respectieve agenda's en bevoegdheden rekening worden gehouden. De middelen moeten op een objectieve en billijke manier tussen de Gewesten worden verdeeld, zonder afbreuk te doen aan de gewestelijke beleidsmaatregelen.

We moeten weten aan welke criteria rekening moet worden voldaan, zodat rekening kan worden gehouden met een sociaal-economische toestand die niet overal dezelfde is: in Wallonië en in Vlaanderen zijn er vooral eigenaars en in Brussel vooral huurders. Er zullen waarborgen moeten worden gegeven wat betreft de billijke verdeling van de middelen aan de bevolking.

Ik begrijp niet waarom de regering inspanningen doet om fondsen op te richten die ze toch nooit gebruikt. Het was mogelijk een echt nationaal plan voor zuiniger energiegebruik, ter bevordering van de schone energiebronnen en tot vermindering van de CO₂-uitstoot op te stellen, via billijke akkoorden met de Gewesten, de Gemeenschappen, de vakbonden en de economische actoren. Zo'n plan had ook een aantal andere maatregelen uit deze programma-wet kunnen overnemen (optrekken van het plafond betreffende de aftrekken en belastingverminderingen voor de uitgaven, met

toujours pas été corrigé.

Ce plan aurait veillé au développement d'un marché équilibré et rentable de certificats verts dans l'ensemble des Régions.

Ce plan aurait encouragé aussi le développement des biocarburants, au bilan environnemental positif, c'est-à-dire respectant les critères de culture durable et favorisant l'utilisation des déchets végétaux. Ce plan les aurait encouragés proportionnellement aux économies de CO₂ qu'ils génèrent.

Un plan national de cette sorte, alliant ces différentes composantes, aurait été possible. Il m'est donc difficile de comprendre pourquoi le gouvernement a préféré la voie qu'il a choisie. Parallèlement à cela, il est difficile de comprendre l'ampleur des restrictions contenues dans la loi-programme vis-à-vis, par exemple, des producteurs d'huile de colza, et de comprendre pourquoi les dispositions fiscales en faveur des biocarburants ont disparu des dispositions relatives aux accises sur les carburants. Cela ne donne pas un signal très positif pour tous les producteurs qui cherchent à investir dans ce secteur.

Enfin, il est difficile d'accepter l'ampleur de l'impact du système du cliquet inversé, entériné via la loi-programme que nous discutons aujourd'hui. L'augmentation des accises prévue dans la loi-programme de juin 2005 passe de 62 à 28 euros par 1.000 litres pour l'essence et de 43 à 35 euros pour le diesel. On peut dès lors conclure que le diesel a le plus profité du mécanisme de cliquet sans la moindre justification environnementale au vu, notamment, de l'émission des particules fines et de l'écoscore des voitures.

Comme je l'ai souvent rappelé, une nouvelle occasion se présentait pour que le gouvernement fédéral puisse, par le biais d'un véritable accord de coopération avec les Régions et les Communautés, mettre en place un plan qui permette l'économie d'énergie et des mesures cohérentes à la fois pour les particuliers, les secteurs publics, parapublics et les associations dépendant des différents niveaux de pouvoir. Nous arrivons ici à des propositions fédérales qui bafouent les compétences des Régions et qui ne permettent pas à l'ensemble d'être interactif ni particulièrement efficace.

Il y a des sous qui dorment et des objectifs qui ne sont pas atteints, simplement parce qu'on refuse de travailler ensemble.

energiebesparing als doel), het had maatregelen kunnen omvatten betreffende interestloze of sociale leningen en in dat plan hadden de lokale partners kunnen worden geïdentificeerd. Het had de geweststeun aan de oprichting en de ontwikkeling van bedrijven die op dat vlak actief zijn, kunnen aanvullen. Het had ook de elektriciteitsproductie uit hernieuwbare energiebronnen kunnen stimuleren en een eind kunnen maken aan de discriminatie tussen onshore- en offshorewindmolens. Voorts had het plan er kunnen voor zorgen dat in de Gewesten een evenwichtige markt van groene certificaten tot stand zou komen.

Dat plan zou ten slotte de ontwikkeling van de biobrandstoffen hebben aangemoedigd. De keuze die de regering maakt, is eerder onbegrijpelijk. Dat geldt ook voor de beperkingen die de programmawet ten aanzien van de producenten van koolzaadolie invoert, en de schrapping van de fiscale voordelen voor het gebruik van biobrandstoffen.

Tot slot kunnen we moeilijk aanvaarden dat het omgekeerde cliquetsysteem zo'n grote impact heeft. De accijnzen worden met 28 euro in plaats van 68 per 1.000 liter benzine en met 35 euro in plaats van 43 voor diesel verhoogd. De diesel heeft bij dat mechanisme het meest baat gehad zonder dat dit vanuit milieuoogpunt verantwoord is.

Er bood zich een nieuwe mogelijkheid aan om via een samenwerkingsakkoord met de Gewesten en de Gemeenschappen een energiebesparingsplan en coherente maatregelen voor de particulieren, de overheidssectoren, de semi-overheidssectoren en de diverse verenigingen uit te werken. We krijgen hier federale voorstellen voorgeschoteld die de gewestelijke bevoegdheden met voeten treden en die geen globaal interactief en

efficiënt beleid mogelijk maken. Sommige financiële bronnen worden niet aangeboord en een aantal doelstellingen wordt niet gehaald omdat men niet wil samenwerken.

01.11 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, mijnheer de minister, collega's, ik ga het hebben over het Energiebesparingsfonds, achteraf het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost genoemd.

Laat hierover geen twijfel bestaan: het is voor ons ook een heel nobele doelstelling om het energiegebruik in de gezinnen om te buigen. Dat kan door spaarlampen, isolatie, rationeel energiegebruik en andere maatregelen. Ze komen allemaal het milieu en de portefeuille ten goede.

We weten vandaag dat er van verduurzaming in de gezinsconsumptie nog te weinig te merken is. De milieudruk per persoon neemt nog toe naarmate de gezinnen kleiner worden. De gezinsvershraling is de oorzaak van een groter verbruik. Er zijn nog meer adressen; ieder moet zijn eigen PC hebben. Dat is goed voor de kennismaatschappij, maar nadelig voor het energieverbruik. Ook de domotica en andere energieslokops zorgen voor een stijgend energieverbruik. Overigens is het huishoudelijke energieverbruik sinds 1990 – dus in 15 jaar tijd – met 26% toegenomen, tot een totaal van 16% van het bruto binnenlands energieverbruik. De ombuiging van die evolutie is een nobel doel.

De oprichting van een energiebesparingsfonds zou een soelaas kunnen bieden. Ik geef, net als collega Gerkens, kritiek. De wijze waarop het is aangepakt, is weer typisch voor paars. Net als bij de vrijmaking van de energiemarkt ging men overhaast, snel en slecht te werk. Hier is het ook klungelen, kunst- en vliegwerk, in één woord, onbehoorlijk bestuur geweest.

Eind 18e eeuw schreef de Britse filosoof Edmund Burke: "Slechte wetten zijn de ergste soort tirannie." Ik vind dat de regering hier nog niets geleerd heeft.

Het begon allemaal met het buitenspel zetten van de Raad van State. Het advies van de Raad van State over de programmawet werd gevraagd binnen een termijn van vijf werkdagen. Die had slechts vijf werkdagen om zo'n klepper te doorworstelen. De Raad van State heeft dan ook zijn onderzoek moeten beperken. Hij kon, ondanks het inzetten van alle middelen, niet voldoende aandacht aan het ontwerp besteden, noch de kwaliteit leveren die de regering en het Parlement mogen verwachten van de afdeling Wetgeving. Haar juridische bijdrage is nochtans een factor die de harmonieuze werking van de rechtsstaat moet bevorderen.

De Raad van State is onze bondgenoot; hij helpt ons goede wetten te maken. Ik heb de indruk dat hij door de regering soms aanzien wordt als een noodzakelijk kwaad. De regering heeft ook geen afdoende motivering gegeven voor het invoeren van de hoogdringendheid en het verzoek tot spoedbehandeling.

01.11 Mark Verhaegen (CD&V): Le but poursuivi par le gouvernement en créant le Fonds d'économies d'énergie était un but noble, celui de réduire la consommation d'énergie des ménages. La pérennisation de la consommation n'est pas suffisante et la consommation d'énergie par habitant continue à augmenter. La diminution de la taille des ménages, d'une part, et la présence de plus en plus massive d'ordinateurs et de systèmes domotiques dans les maisons, d'autre part, constituent des facteurs qui amplifient encore la tendance. Depuis 1990, la consommation d'énergie des ménages a augmenté de plus de 26%.

Si le projet n'était pas abordé d'une manière qui est typique de la coalition arc-en-ciel, la création du Fonds d'économies d'énergie pourrait sans doute contribuer à améliorer la situation. L'approche du marché de l'énergie nous offre un exemple d'école de la mauvaise administration de ce gouvernement.

Au dix-huitième siècle déjà, le philosophe Edmund Burke déclarait que les mauvaises lois sont la pire des tyrannies. Le gouvernement n'en a tiré aucune leçon. Il a demandé au Conseil d'État de rendre un avis dans les cinq jours ouvrables. Celui-ci a dû, par la force des choses, limiter son examen. Pourtant, si nous voulons élaborer de bonnes lois, nous devons considérer le Conseil d'État comme notre allié. Mais le gouvernement le voit comme un mal nécessaire. Il n'a pas invoqué de bons arguments pour justifier l'urgence mais a certes recueilli plusieurs avis.

Een aantal adviezen zou niet ingewonnen zijn. Het blijkt ook nergens dat terzake een beroep werd gedaan op het spoedeisende karakter van de betrokken aangelegenheid om dergelijke adviezen niet in te winnen. Zo kunnen we nog wel even doorgaan. Telkenmale zegt de regering: foert, dat is niet nodig, foert en nog eens foert.

Onder hoofdstuk 8, duurzame ontwikkeling, stond eerst de oprichting van een energiebesparingsfonds. Dat is natuurlijk een naam die nogal klinkt naar rationeel energiegebruik en dus naar de gewestelijke bevoegdheid. De Raad van State heeft dan ook heel duidelijk gezegd dat dit ook geen federale bevoegdheid is. Het ging zelfs zo ver dat de Raad van State afzag van de artikelsgewijze bespreking. Hij stelde trouwens ook vast dat het energiebesparingsfonds en niet de OCMW's belast werd met de toekenning van de financiële tegemoetkoming. Dat was in het begin.

Indien de Raad van State in zijn advies duidelijk aangeeft dat een aantal artikelen niet past in de federale bevoegdheid, dan moet op basis van de gecoördineerde wet op de Raad van State het ontwerp voor advies ook overgemaakt worden aan het overlegcomité. Dat is niet gebeurd. Dat weten wij. Wij weten ook hoe dat gelopen is.

Ondertussen was het 29 november, de bespreking in de commissie voor de Volksgezondheid. Ik vond het wel bizar, mijnheer de minister, dat u bij de inhoudelijke toelichting de Raad van State even vermeldde maar dat u dat niet inhoudelijk hebt besproken. U haalde inderdaad wel aan wat het doel van het fonds was. U hebt gezegd dat het een andere nuance was, de maatschappelijke hulpverlening, en dat er contact zou geweest zijn met de Gemeenschappen. Toegegeven, er is wel ooit een vraag gesteld aan de Gemeenschappen, begin september, maar daarna niets meer.

Ik wil hierover ook niet verder polemiseren, ik wil de pennenstrijd hierover begraven, zelfs in de wetenschap dat collega Gerkens zonet betwijfelde of de federale overheid hier haar bevoegdheid niet te buiten gaat. Ze is zelfs nog verder gegaan en heeft gezegd dat dit voor haar een socialistische propagandastunt is. Goed, dat zou wel zo kunnen zijn, de gemeenteverkiezingen komen in het vizier.

U hebt dan uiteindelijk ook – dat geef ik toe – de benaming van het voorontwerp aangepast in de zin van het bevorderen van financiële besparingen op de gehele energiekosten in de particuliere woning van de meest behoeftige mensen en dus niet meer in de sfeer van rationeel energiegebruik. Voortaan mogen we dus niet meer spreken van het energiebesparingsfonds maar wel van het fonds ter reductie van de globale energiekosten.

Het was ook opmerkelijk vonden wij, toen wij het advies van de Raad van State zagen – daarover heeft collega Luc Goutry het gehad – dat de gemachtigden van de regering het ontwerp in het kader van de maatschappelijke hulpverlening uitlegden terwijl de minister toch gezegd had dat alles in orde was en dat dit duidelijk een federale materie was. Er zouden enkel structurele maatregelen getroffen worden binnen de federale bevoegdheid. De besparing op de totale energiekosten – zoals het in artikel 31 is vermeld – zou daar volledig binnen vallen. Wij vroegen ons dus af waarom ineens die bocht werd gemaakt om een en ander uit te leggen onder de noemer maatschappelijke hulp. We lezen nergens iets over bijkomende taken

Au chapitre 8, il était d'abord question de la constitution d'un 'fonds d'économies d'énergie' qui faisait singulièrement songer à la consommation rationnelle de l'énergie, une compétence des Régions. Le Conseil d'État a estimé que cette question ne relevait pas des compétences fédérales et n'a pas examiné les articles distinctement. Le Conseil a constaté que le fonds d'économies d'énergie, et non les CPAS, était chargé des interventions financières. Il aurait fallu consulter le Comité de concertation sur la base des lois coordonnées sur le Conseil d'État mais cela n'a pas été fait. Le 29 novembre, le ministre a déclaré que l'objectif du fonds était 'l'aide sociale' et que des contacts avaient été pris avec les Communautés. Pourtant, une seule question a été posée aux Communautés au début du mois de septembre.

L'avant-projet a enfin été adapté et le fonds vise à encourager les économies financières sur le coût énergétique total lié à l'habitation privée des personnes les plus démunies. Il est désormais question du "Fonds de réduction du coût global de l'énergie". On a donc négocié un virage mais rien n'est mentionné en ce qui concerne l'attribution éventuelle de tâches supplémentaires aux CPAS. Bien que le ministre affirme que la mesure vise le groupe cible des CPAS, il ne précise pas clairement quelles sont les personnes les plus démunies. Qui en décidera? Qui pourra contracter des emprunts à de meilleures conditions?

Nous sommes favorables au principe d'une aide structurelle en faveur des plus démunis, mais ce projet est mauvais sur le plan légistique et risque de susciter de nombreuses plaintes. Nous avons plaidé pour la création d'un tel fonds par le biais d'un projet de loi distinct dans le cadre d'un débat

voor de OCMW's alsof het fonds dan eigenlijk toch zelf die maatregelen gaat treffen en niet de OCMW's.

De minister verklaart wel dat de maatregel inderdaad gericht is op de doelgroep van de OCMW's, maar kan niet zeggen wie de meest behoeftige personen zijn. Misschien kan daar zodadelijk een antwoord op worden gegeven. Zijn dat de leefloners? Wie zal dat bepalen? Het begrip staat hier – en ook dat vind ik spijtig – los van de OCMW-wetgeving. Voor wie zijn de goedkopere leningen die kunnen worden gesloten? Alleen voor de armen, zoals de staatssecretaris, meen ik, ooit eens op televisie heeft gezegd? Al die vragen bleven onbeantwoord.

Zoals steeds hebben wij een positieve inbreng willen doen en wij hebben erop gewezen dat het principe om de armen, de meest behoeftige personen op structurele wijze helpen een goede zaak is. Dat past in onze beleidsvisie op lange termijn. We moeten immers niet steeds one shots uitvoeren; wij willen geen vuurwerk veroorzaken met een knal, een beetje licht, maar allemaal rook op het einde van het spel. Nee, wij willen een duurzame ontwikkeling en behoeftebevrediging, ook voor deze mensen.

Dit ontwerp is volgens ons zwak, om niet te zeggen slecht wetgevend werk. Het zou dus ook heel wat klachten kunnen uitlokken. Om die reden hebben wij gepleit voor een goed alternatief is, met name de oprichting van een dergelijk fonds in een apart wetsontwerp dat grondig zou kunnen worden besproken in een ruim maatschappelijk debat met de verschillende deelgebieden, met de OCMW's en met alle actoren. Een dergelijk ruim gedragen ontwerp zouden we zelfs graag goedkeuren. Een beetje verward door zoveel opbouwende kritiek en door het eigen wetgevend gestuntel heeft een afgevaardigde van de PS plots de schorsing van de commissie gevraagd. Uiteindelijk zijn we op 6 december, sinterklaasdag, opnieuw in commissie samengekomen. Ons doet dat ten eerste vermoeden dat er slecht wetgevend werk is geleverd en, ten tweede, dat de raadpleging van de Gewesten toch nog noodzakelijk bleek.

Op 6 december kregen we een summiere toelichting van de staatssecretaris die, als ik me niet vergis, zei dat de doelgroep door een KB zal worden gepreciseerd. In de eerste plaats zullen het dus de mensen zijn die het moeilijk zullen hebben om hun energiefactuur te betalen, dat is logisch. Het toekennen van bijvoorbeeld die goedkope leningen zou echter naar een ruimer publiek gaan. Uiteindelijk zou het dus kunnen dat u of ik worden uitgeloot om onze woning te kunnen aanpassen. Als we bij de gegadigden zijn, zullen we daar graag gebruik van maken, maar ik denk niet dat zulks de bedoeling is.

Een ander belangrijk element van kritiek blijft ook overeind. Er kwam geen antwoord op. Vandaar dat ik de vraag nogmaals stel. De twee betrokken ministers zijn thans aanwezig en bijgevolg stel ik hun nogmaals de vraag over de bereikbaarheid van de doelgroep van de armen. Veruit de meeste mensen in die doelgroep, de meest behoeftigen, zijn gewoonlijk mensen die hun woning huren. Deze energiebesparende maatregelen zouden echter ten goede komen aan de eigenaars. Hoe kan de regering dat voorkomen? Vreest men niet dat de eigenaars, onder het mom van werken ter reductie van de globale energiekost - volgens de nieuwe definitie van het Energiebesparingsfonds - een aantal verbeteringswerken uitvoeren,

de société avec les entités fédérées, les CPAS et les autres parties intéressées. Après une suspension à la demande du PS, la commission s'est à nouveau réunie le 6 décembre. Le secrétaire d'État a indiqué que le groupe cible serait précisé par le biais d'un arrêté royal. Il s'agit en premier lieu des personnes qui éprouvent des difficultés à régler leur facture énergétique, mais les prêts plus intéressants concerneraient un public plus large. Je ne pense toutefois pas que l'objectif soit que la secrétaire d'État et moi-même puissions y recourir.

Je m'interroge aussi sur l'accessibilité du groupe cible, à savoir les personnes socialement défavorisées, qui louent généralement leur logement. Comment le gouvernement peut-il éviter que les mesures d'économie d'énergie profitent aux propriétaires? Ceux-ci ne vont-ils pas saisir le prétexte de travaux menés 'pour réduire la facture énergétique totale' pour augmenter le loyer exigé pour un logement adéquat?

Le capital de départ de 2,5 millions d'euros n'est pas inscrit au budget. Par le biais de la débudgétisation, on s'efforce de maintenir artificiellement les coûts à un faible niveau. Le financement est effectué par le biais de la filiale de la société fédérale d'investissement. Des protocoles ont-ils déjà été conclus sur ce point? Les frais de fonctionnement peuvent être directement imputés aux départements ministériels concernés. Sous quels départements et allocations de base seront-ils inscrits?

A chaque fois que le temps se refroidit ou que les prix de l'énergie augmentent, l'on décide d'instaurer un fonds. Il s'agit cette fois du Fonds de réduction du coût global de l'énergie et peut-être y aura-t-il bientôt aussi un fonds pour le gaz et le charbon. Les

bijvoorbeeld aan de ketel, isolatie, ramen of deuren, waardoor de huurders nog eens meer betalen omdat ze op dat moment in een aangepaste woning leven.

Hoe kunnen wij dergelijke misbruiken uitsluiten?

Begrotingstechnisch had ik ook nog een probleem. De 2,5 miljoen euro startkapitaal zou gefinancierd worden via de federale participatiemaatschappij of de federale investeringsmaatschappij. Mijnheer de minister, u had dat gezegd. Collega's, logischerwijze vinden wij dat niet terug in de begroting. Het is dus een soort van debudgettering. Men probeert de uitgaven kunstmatig laag te houden. Voor ons is dat een oude trukendoos die bovengehaald wordt. Het gaat hier om een financiering via de dochtermaatschappij van de federale investeringsmaatschappij.

Volgens artikel 2 ter van de wet van 2 april 1962 betreffende deze maatschappij en de gewestelijke investeringsmaatschappijen worden de financieringsmodaliteiten met betrekking tot vaste en variabele kosten en eventuele vereiste voorfinanciering vastgelegd in een protocol tussen de dochtervennootschap en de betrokken ministers of staatssecretarissen. Daarom is mijn vraag of er reeds dergelijke protocollen zijn afgesloten.

Een ander facet zijn de werkingskosten. Die kunnen rechtstreeks ten laste van de betrokken ministeriële departementen worden gelegd. Mijnheer de minister, mevrouw de staatssecretaris, kunt u vertellen welke werkingskosten ten laste van welke departementen en welke basisallocaties gelegd worden? Dat zijn een aantal cruciale vragen die ik heb.

Collega's, wij stellen vast, het werd ook reeds even aangehaald door de vorige spreker, dat telkenmale het kouder wordt, als de energieprijzen de pan uitswingen men zonodig nog maar eens een fonds moet bijmaken.

Er is het federaal stookoliefonds. Dat is een toelage in de verwarmingsfactuur bij een ruimere groep van mensen met een laag inkomen. Dat gaat via het OCMW.

Er is het federaal energiefonds om personen met energieschulden te begeleiden, ook via het OCMW.

Op Vlaams niveau is er nog het decreet houdende de minimale levering van gas en elektriciteit. Het OCMW is hier voorzitter van een soort van lokale adviescommissie die oordeelt over eventuele fraude of klaarblijkelijke onwil om facturen te betalen, een soort van filter vooraleer men de levering toestaat.

Thans ligt er nog een fonds voor ter reductie van de globale energiekosten.

Ik heb ook gehoord dat er straks misschien nog een fonds gaat komen voor gas en voor steenkool. Wie weet welke fondsen nog zullen volgen. Nu zijn er reeds minstens vijf fondsen en vijf verschillende toewijzingscriteria. Wij zouden bijna zeggen dat een kat haar jongen niet meer kan terugvinden in heel dit kluwen.

CPAS demandent un vaste fonds de l'énergie plutôt qu'une série de moyens morcelés et de critères d'attribution divergents. Ceci leur permettrait de mener une stratégie à long terme.

Nous soutenons les principes mais nous désapprouvons la méthode de travail. Nous encourageons les investissements favorables aux économies d'énergie et la consommation rationnelle de l'énergie. Les CPAS doivent pouvoir apporter l'énergie à tous les foyers. Le ministre et la secrétaire d'État peuvent-ils trouver leur compte dans du travail local réalisé sur mesure? Le projet s'inscrit en parfaite contradiction avec celui-ci et ignore les compétences régionales. Je m'étonne de voir que la secrétaire d'État coopère à la récupération de compétences par le niveau fédéral, comme le fait également le ministre de la Santé publique dans le domaine de la prévention.

Il ne faudrait pas grand chose pour que le ministre fédéral de la Santé publique rédige la note de politique générale de sa collègue flamande, Mme Vervotte. Mme Van Weert et M. Tobback veulent à présent priver les Régions également de la politique énergétique.

J'ai lu dans la presse aujourd'hui que le ministre envisage la création d'un site internet en matière d'utilisation rationnelle de l'énergie. Je crains le pire, car il s'agit de mesures que l'on n'est pas en droit d'attendre des autorités fédérales.

Ik vind ook dat men zo niet ernstig bezig is. Ook de OCMW's zeggen dat. De OCMW's vragen één groot energiefonds. In plaats van zoals nu met versnipperde middelen en verschillende toewijzingscriteria te moeten werken vragen zij om één groot energiefonds te maken.

Dat moet ook de OCMW's, die toch de eerste partners zijn, de mogelijkheid bieden om een langetermijnbeleid te voeren en ook de mogelijkheid en de ruimte bieden om ook hier hulp op maat te verlenen.

Een zorgzame lokale adviescommissie, die nog verder kan uitgebouwd worden tot een soort van proactief instrument met zorg ook voor voldoende energie in alle huishoudens, uit één hand en een billijke honorering voor de inspanningen die geleverd worden vinden wij veel beter. Nu is het zoals in het stookoliefonds. Ik vind dat een pervers systeem. Men krijgt een aalmoes van 10 euro voor een sociaal onderzoek. Als blijkt dat de aanvraag niet ingewilligd wordt, wordt er aan de OCMW's niets gegeven. Het moet uiteraard ook gebeuren met zorg voor het huisvestingsbeleid, dat inderdaad voldoende aandacht moet hebben voor de energiekwaliteit. U ziet dat wij voor de principes zijn. Alleen de werkwijze keuren wij af.

Maatregelen die energievriendelijke investeringen en rationeel energiegebruik stimuleren moeten wij inderdaad aanmoedigen. Wij vinden dat de OCMW's de spil moeten zijn in de zorg voor voldoende energie in alle huishoudens.

Daarom vraag ik aan de staatssecretaris of aan de minister of zij zich kunnen terugvinden in een dergelijke slagvaardige aanpak, dus op lokaal maatwerk?

Uiteindelijk staat dat fundamenteel haaks op het voorliggend ontwerp. Het gaat hier – hoe we het ook keren of draaien – om een sluike ontkenning van de bevoegdheden van de Gewesten.

Mevrouw de staatssecretaris, ik vind het wel een beetje bizar, voor iemand die uit een Vlaams-nationalistisch nest komt, om hier de regionale bevoegdheden te overrulen.

In de commissie voor de Volksgezondheid hebben wij geleerd – een aantal collega's uit die commissie zijn hier aanwezig – dat wij, telkens als er wetsontwerpen zijn, moeten optornen tegen de federale recuperatiemachine. Wij worden er bijna hopeloos van.

Daarnet zag ik nog onze goedlachse minister van Volksgezondheid. Hij is de grote voorvechter van de preventie. In zijn ijver verwaarloost hij zelfs vaak zijn eigen bevoegdheden door tijdgebrek. Maar plots, als het kalf al bijna verdronken is, vraagt hij volmachten. Volmacht is onmacht volgens ons. Tegelijk vraagt hij om een aantal maatregelen te mogen uitvoeren waarbij hij het traditioneel overleg vernielt en onrechtvaardige, lineaire beslissingen doorvoert.

Enkele voorbeelden in zijn ijver om in de Vlaamse of in de Waalse vijver te vissen, zijn de federale preventiecampagnes met geld uit het Tabaksfonds en de gehoortest bij de borelingen. Er zijn nog heel veel voorbeelden, maar ik zal ze niet allemaal opnoemen.

Als we niet opletten, dan zal de minister van Volksgezondheid straks

ook de beleidsbrief schrijven van Vlaams minister Vervotte. Dat is natuurlijk niet de bedoeling.

Daarom wil ik toch even stilstaan bij die materie. Na de herfederalisering van de gezondheidszorg gebeurt er nu namelijk volgens ons een poging om het energiebeleid aan de regio's te onttrekken. De actievoerders van dienst, de staatssecretaris voor Duurzame Ontwikkeling en de minister van Leefmilieu, zijn hier aanwezig.

Mijnheer de minister, wat ik vandaag in de krant las laat mij het ergste vermoeden. U zei in de interview dat u nog een soort van website zult openen in verband met rationeel energiegebruik. Dat zijn allemaal prachtige maatregelen, maar het zijn volgens mij toch geen maatregelen die men verwacht van de federale overheid.

01.12 Minister **Bruno Tobback**: Mijnheer Verhaegen, u leest blijkbaar alleen maar wat u wilt lezen. Ik heb in geen enkele krant zien staan dat ik een website zou openen over rationeel energiegebruik. Die woorden heb ik nooit gebruikt. Ze staan in geen enkele krant. Dat initiatief is ook op geen enkele manier zo aangekondigd. U maakt er weer een verhaal van dat past in uw discours, terwijl het helemaal niet klopt.

Ik zal wel een website openen waarop onder meer informatie staat over individuele producten in het kader van productbeleid en in verband met de financiële en fiscale tegemoetkomingen die ervoor bestaan in het kader van de federale fiscaliteit.

Zelfs als ik een website open die informeert over de initiatieven van de federale regering die perfect binnen onze bevoegdheid passen, zou ik buiten mijn bevoegdheid gaan? Ik begrijp u niet meer.

Moet ik uit uw standpunt verstaan, als de NMBS beslist om te investeren in minder energiegebruik of om zuiniger om te springen met energie, dat de staatssecretaris voor Overheidsbedrijven daarmee op regionaal beleidsdomein komt en die maatregelen dus niet mag uitvoeren? Zo kan alles in regionale bevoegdheden worden ingekaderd.

Voor het overige heb ik voor de regio's alle respect, gezien mijn voorgeschiedenis in dat verband. Ik kom misschien niet uit een nationalistisch nest. Overigens, ik protesteer er trouwens tegen dat u de Volksunie en Spirit een nest zou noemen. Desbetreffend ben ik het volkomen eens met mijn collega, mevrouw Van Weert.

Wij kunnen middelen inzetten om zaken te realiseren die de mensen ten goede komen. Ik begrijp dus niet waarom u dat per se, u in allerlei bochten wringend, onder regionale bevoegdheid wilt plaatsen. Blijkbaar alleen om ons te beletten iets te doen dat nuttig is voor de mensen.

Dat is wat u aan het doen bent, terwijl wij erover zelfs overleggen met de Gewesten. Wij hebben in de Interministeriële Conferentie Leefmilieu daarover al gepraat en wij overleggen daarover opnieuw. Nogmaals, uw absolute goesting om te zeggen dat de overheid dit geld niet mag uitgeven en dat, met andere woorden, de mensen dit geld niet mogen krijgen, begrijp ik niet goed.

01.12 **Bruno Tobback**, ministre: Cette information ne figurait dans aucun journal et n'a pas été communiquée comme vous le dites. J'envisage effectivement de créer un site internet contenant des informations sur des produits individuels et sur les avantages fiscaux fédéraux à cet effet. M'est-il dès lors interdit de m'informer sur les initiatives qui ressortissent à la compétence fédérale? Le secrétaire d'État compétent empiète-t-il sur le terrain régional et ne peut-il appliquer les mesures lorsque la SNCB décide d'investir dans une consommation énergétique moins onéreuse? Ainsi, tout relèvera de la compétence régionale. Pourquoi M. Verhaegen veut-il nous empêcher de cette façon de prendre des mesures bénéfiques à la population? Des négociations sur le dossier ont été ou sont d'ailleurs organisées au sein de la conférence interministérielle de l'Environnement.

01.13 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de minister, u weet goed – ik heb het vijf keer herhaald – dat wij heel sterk voorstander zijn van een duurzame, structurele oplossing voor mensen die het moeilijk hebben. Wij zouden zelfs een wetsontwerp mee willen ondersteunen. Wij hebben zelfs een suggestie gedaan om een wetsontwerp in te dienen dat gedragen wordt door de Gewesten en de OCMW's en dus door de mensen die op het terrein het werk zullen moeten doen. Wat de website betreft, (...)

Ik dacht dat de minister nog iets wou zeggen. Dit zijn natuurlijk zaken die met Vlaamse materie te maken hebben en die u waarschijnlijk later op de website zult zetten. Iedereen mag natuurlijk die informatie verspreiden. Men mag ze ook op gemeentelijke websites zetten. Ik begrijp dat, maar ik vind dat het beleid moet komen vanwaar het thuishoort. Wij hebben dus vragen hierbij. U hebt het over energieverpilling beperken, maar dat is volgens mij heel sterk verwant met rationeel energieverbruik. Ik blijf erbij dat hier een gewestbevoegdheid in het spel is. Ik zal het in het midden laten. Ik heb gezegd dat ik daarover niet meer zou polemiseren. Wij zullen echter in elk geval waakzaam blijven en de strijd blijven voeren om, als het nodig is, tegen te gaan dat er een nieuwe golf van Belgische recuperatie komt, terwijl de Gemeenschappen en de Gewesten al heel veel werk geleverd hebben.

Wij kunnen twee lessen trekken uit deze vaudeville.

Ten eerste, volgens mij wordt het federalisme, zoals wij het nu kennen, opgehangen aan een veel te complexe staatsstructuur. Als men ziet dat er negen ministers van Volksgezondheid zijn, dan vraag ik mij af hoe wij kunnen functioneren. Ik heb daarnet wel gehoord van de collega dat zij voorstelt om samenwerkingsakkoorden te maken, maar als men samenwerkingsakkoorden met zes regeringen moet maken, dan meen ik dat wij heel veel tijd en energie verspelen. Dit is heel moeilijk. Ik volg hier dan ook resoluut het Vlaamse regeerakkoord, dat pleit voor onder andere de splitsing van de gezondheidszorg en coherente en homogene bevoegdheidspakketten, zodat zowel het Noorden als het Zuiden van het land een performanter beleid kunnen voeren.

Ten tweede, ik kom terug op wat u gezegd hebt, mijnheer de minister. U zei dat wij tegen dat principe zijn. Wij zijn voorstander ervan. Wij zijn dus ook voorstander van de structurele maatregelen. Wij willen ze ook ondersteunen, mocht het op een behoorlijke manier gebeurd zou zijn. De manier waarop het gebeurd is – het is nogal dikwijls zo gebeurd – doet mij denken aan een soort van zelfvernietiging. Men zet steeds opnieuw wankelende constructies op en men wordt telkens door gerechtelijk instanties teruggefloten, in dit geval door de Raad van State. Ik kan mij nog enkele andere voorbeelden voor de geest halen. Ik herinner mij dat de eenmalige bevrijdende aangifte vier maal aangepast diende te worden. Nu komt er een tweede eenmalige bevrijding. Begrijpe wie begrijpen kan. De kieshervorming van Vlaams-Brabant werd vernietigd door het Arbitragehof. De verkeerswet werd vernietigd.

De bevoordeling van de groene stroom werd geschorst door de Raad van State. Het gedoogbeleid van drugs, waar wij volledig tegen zijn, werd ook vernietigd door het Arbitragehof. Hoe kunnen we in

01.13 Mark Verhaegen (CD&V): Nous sommes partisans de solutions durables et structurelles pour les personnes en difficulté et nous soutiendrons un projet de loi qui irait dans ce sens. Nous avons d'ailleurs nous-mêmes formulé des suggestions. Je m'interroge cependant toujours sur le site internet. La chasse aux gaspillages d'énergie passe dans une large mesure par une utilisation plus rationnelle de l'énergie. Il s'agit donc bien d'une compétence régionale. Nous restons vigilants et nous opposerons à toute nouvelle récupération par le niveau fédéral belge. Les Communautés et Régions ont déjà fourni un travail important dans ce domaine.

La structure de l'État est beaucoup trop complexe. Nous comptons pas moins de neuf ministres de la Santé publique! On a beau mettre sur pied des accords de coopération, la nécessité de composer avec six gouvernements entraîne une perte de temps et d'énergie. J'applaudis à l'accord de gouvernement flamand qui préconise la scission des soins de santé et la constitution de blocs de compétences homogènes.

On ne cesse de mettre en place des constructions bancales qui sont de toute manière dénoncées par les autorités judiciaires, en l'occurrence le Conseil d'État. Les exemples sont légion. Comment peut-on demander à la population de respecter la loi si le gouvernement ne le fait pas lui-même? Nous souhaitons une administration responsable et de qualité.

godsnaam aan de mensen vragen om de wet te respecteren, als de federale regering dat zelf niet doet? Hoe kunnen we verwachten dat de politiek ernstig wordt genomen, als prutswerk het handelsmerk is van paars?

Ik zou dus willen besluiten door te zeggen: geef ons dan maar een verantwoordelijk en een behoorlijk bestuur. (*Applaus.*)

De **voorzitter**: Mijnheer Verhaegen, u hebt zich uitbundig uitgeleefd.

Ik zal de ministers vragen om te antwoorden. U kunt daarna nog repliceren.

01.14 Minister **Bruno Tobback**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Van Weert zal zo dadelijk antwoorden. Zij heeft uiteindelijk de besluitneming in de commissie het meeste gevolgd.

Mijnheer Verhaegen, niettemin wil ik u nog een vraag stellen.

Volgens u is er een betere manier om te doen wat de federale regering doet om de minderbegoeden te helpen met te besparen op hun energiekosten op termijn. Tegelijkertijd zegt u dat alle maatregelen die we nemen om de mensen te helpen hun energiekosten te beperken, noodzakelijkerwijze raken aan rationeel energiegebruik. Op dat punt hebt u ten volle gelijk. Volgens u is dat een regionale bevoegdheid waaraan we nooit mogen raken. Leg dan eens uit hoe we volgens u deze mensen moeten helpen.

Mijnheer Verhaegen, zelfs uw voorstel – voor zover het een voorstel is, want het blijft vaag op een aantal punten, zoals de uitspraak dat we de OCMW-wetgeving moeten respecteren – helpt hen immers niet. Zelfs als we de OCMW-wetgeving respecteren en alleen maar OCMW-klanten helpen, helpen we hen dan niet om aan rationeel energiegebruik te doen? Mogen we dat dan niet?

Le **président**: Mme Gerkens a également une question sur le sujet.

01.15 **Muriel Gerkens** (ECOLO): Monsieur le président, je voudrais obtenir une réponse quant à un point précis, tout comme mon collègue, je crois.

Monsieur le ministre, je ne comprends pas pourquoi vous n'avez pas conclu un accord de coopération avec les Régions de manière à respecter le partage des compétences et visant à créer un fonds alimenté par le fédéral et, éventuellement, par les Régions, chacun l'utilisant dans le respect de ses compétences.

Dans le projet à l'examen, vous avez accepté, via un amendement, d'ajouter "après concertation avec les Régions". Je ne comprends vraiment pas pourquoi vous n'essayez pas de mettre en place un plan national permettant la participation de tous les niveaux de pouvoir via un accord de coopération.

De **voorzitter**: Mijnheer Goutry, u wenst het woord op hetzelfde punt?

01.16 **Luc Goutry** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb mijn collega Verhaegen goed beluisterd. Hij heeft volkomen gelijk. Hij heeft het daar natuurlijk in de commissie niet over gehad, en wij ook niet. Uiteraard zijn wij voorstander van rationeel energiegebruik en zijn wij

01.14 **Bruno Tobback**, ministre: M. Verhaegen estime qu'il existe de meilleurs moyens d'alléger la facture énergétique des personnes qui n'ont pas le portefeuille bien garni mais, en même temps, il considère que toutes les mesures que nous prenons touchent à la compétence régionale en matière d'utilisation rationnelle de l'énergie. Dans ces conditions, que faut-il faire? Car la proposition vague de M. Verhaegen ne résoudra rien non plus car, même si nous ne venions en aide qu'aux clients des CPAS et respectons la législation y afférente, nous toucherions au domaine de l'utilisation rationnelle de l'énergie.

01.15 **Muriel Gerkens** (ECOLO): Ik begrijp niet waarom men geen samenwerkingsovereenkomst met de Gewesten heeft gesloten of niet getracht heeft een nationaal plan op te zetten en zo de bevoegdheidsverdeling na te leven.

01.16 **Luc Goutry** (CD&V): Je partage le point de vue de M. Verhaegen. Notre groupe est bien entendu favorable à une

voor fiscale maatregelen die dat kunnen begunstigen, enzovoort. Het punt dat hij maakt, is dat de regering met een zeer onnauwkeurige tekst is gekomen. Het bewijs is dat zij daarop zelf een amendement heeft gemaakt, wat als het ware tussen half en hebbeling gebeurd is.

Het gaat erom dat het altijd dezelfde techniek is. Het was niet duidelijk wie de pluimen op zijn hoed zou steken. Eigenlijk had mevrouw Van Weert het aangekondigd, maar de heer Tobback is haar te vlug af geweest en hij heeft de pluimen dan op zijn hoed gestoken. Hij is daarmee al in het nieuws geweest, waar hij kwam verkondigen dat de maatregel alle mensen ten goede zou komen. Het was bijna weer een gratisverhaal. Dit is onze "genance". Wij zeggen: maak maatregelen maar maak goede, overlegde maatregelen; neem daar een klein beetje tijd voor; laat een serieus advies door de Raad van State maken; pas uw teksten niet inderhaast aan. Daarom hebben wij voorgesteld om er desnoods een apart ontwerp van te maken, omdat u dan een goed vehikel zou kunnen maken om de problemen op te lossen. Dat is ten gronde onze kritiek op dat onderdeel van het beleid.

De **voorzitter**: De heer Verhaegen heeft weer het woord en dan zal de regering repliceren.

01.17 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de minister, u hebt mij de vraag gesteld: hoe kunnen wij binnen de federale bevoegdheid blijven? Welnu, als wij dan toch op het federale vlak blijven en niet op de belendende domeinen willen belanden, moet u de wet toepassen zoals zij is. Dat wil zeggen dat het uitgangspunt moet zijn: hulp aan behoeftigen. Dat kan binnen de federale opdracht van maatschappelijke dienstverlening van de OCMW's. Maar dan is het OCMW het vehikel dat ook de middelen toekent. U zou de tegemoetkoming als structurele maatregel in de organieke wet op de OCMW's, wat wij trouwens hebben voorgesteld, kunnen inschrijven en het is opgelost. U kan dat gemakkelijk in de OCMW-wet stoppen, zonder problemen.

Maar nu gaat de regering de zaak veel en veel ruimer zien. Zij gaat niet alleen de behoeftigen helpen, maar ook goedkope leningen toestaan. Zij wil zelfs de bouwsector vertrouwd maken met nieuwe financieringsmaatregelen. Uiteindelijk gaat u zo breed dat u eigenlijk op een domein zit dat eigenlijk niet meer de bevoegdheid is van de federale overheid. U vindt alleen maar een vehikel in de opdracht van maatschappelijke dienstverlening van de OCMW's.

01.18 Minister Bruno Tobback: Mijnheer de voorzitter, er is geen moment discussie over de vraag of de toekenning van goedkope leningen via de FIM, in wiens opdracht dat uitdrukkelijk staat, volledig binnen de bevoegdheid van de federale overheid valt. Daar is zelfs bij de Raad van State geen moment discussie over. Zeg mij eens hoe ik de toekenning van goedkope leningen via de opdracht van de FIM, in het kader van de beperking van energiekosten en dergelijke meer, in de organieke wet op het OCMW moet inschrijven? Dat gaat niet alleen over OCMW-kanten. Dat fonds is meer dan alleen de steun, rechtstreeks, aan mindergegoeden om op hun energierekening te kunnen besparen. Het gaat ook over de goedkope leningen, die perfect – daar is geen discussie over – binnen onze bevoegdheid vallen. Daar is geen seconde twijfel of discussie over! Dus men kan dat niet in de organieke wet op het OCMW schrijven!

utilisation rationnelle de l'énergie et aux mesures fiscales qui la stimulent. Toujours est-il que le texte qui a été élaboré était très imprécis et qu'il a fallu l'amender. De plus, la secrétaire d'État Van Weert et le ministre Tobback voulaient tous les deux en recueillir les honneurs. Élaborez de bonnes mesures et consacrez-y le temps qu'il faut, demandez un avis détaillé au Conseil d'État et rédigez au besoin un projet distinct!

01.17 Mark Verhaegen (CD&V): Au niveau fédéral, l'aide aux indigents doit constituer le souci numéro un. Elle peut être apportée dans le cadre de la mission fédérale d'aide sociale des CPAS. On pourrait facilement inscrire l'intervention dans la loi organique des CPAS. Cependant, le gouvernement veut aussi accorder des prêts à taux réduit et familiariser le secteur de la construction avec les nouvelles mesures de financement. On outrepassé les compétences propres.

01.18 Bruno Tobback, ministre: Même le Conseil d'État n'a jamais douté que l'octroi de prêts à taux réduit par le biais des mesures de financement constitue une compétence fédérale. Comment pourrais-je inscrire le tout dans la loi organique des CPAS puisqu'il ne s'agit pas de clients des CPAS?

Madame Gerken, cela peut être fait dans le cadre des compétences

Dat is natuurlijk mogelijk in het

fédérales. Il n'y a aucun doute à ce sujet. Auriez-vous préféré que nous préparions, durant plusieurs années, un grand plan national alors que nous disposons des moyens nécessaires pour donner aux citoyens la possibilité d'investir en vue de limiter leurs dépenses en matière d'énergie? Auriez-vous préféré que nous discussions encore quelques années plutôt que d'ores et déjà prendre des mesures positives en termes d'écologie et visant à aider les citoyens à limiter leurs dépenses? Pour ma part, je préfère que nous nous servions, dès à présent, des moyens dont nous disposons pour arrêter des mesures en la matière.

Par ailleurs, des discussions relatives spécifiquement à l'aide directe doivent maintenant être organisées avec les Régions.

01.19 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, we zullen het niet eens worden. Dat blijkt onmogelijk te zijn.

Ik heb nog een paar punten waarop ik gehoopt had dat mevrouw de staatssecretaris zou antwoorden.

De **voorzitter**: Mijnheer Verhaegen, de minister en de staatssecretaris zullen beiden antwoorden.

01.20 Muriel Gerkens (ECOLO): Je suis assez pressée moi aussi!

Le gouvernement fédéral avait les moyens d'agir, dans les limites de ses compétences, au travers des différents fonds existants! Je reviens toujours et je reviendrai sans arrêt sur le Fonds Kyoto, qui est enfin devenu cette société anonyme Fedesco! Or, depuis janvier 2003, aucune économie d'énergie n'a été réalisée dans les bâtiments dépendant du gouvernement fédéral! Oui, je suis pressée et je vous harcèle!

Je suis favorable à l'existence d'un fonds et à l'idée de combiner différentes approches, telles que le taux d'intérêt ou le recours à des tiers investisseurs. J'en veux pour preuve les interpellations et les questions que je vous ai posées à l'un et à l'autre concernant la manière dont le fédéral pourrait également soutenir les entités fédérées par le biais d'outils communs mis à disposition et par des mesures à prendre. J'y suis favorable et vous le savez bien!

J'estime que votre démarche frôle la malhonnêteté! Vous savez pertinemment que les trois Régions sont aussi en train de mettre en place des dispositifs. Vous savez que la solution du tiers investisseur que vous proposez pour les particuliers entrera en concurrence, à certains moments, avec des compétences régionales.

J'aurais préféré l'utilisation d'un même fonds par les trois Régions et le fédéral. J'aurais préféré que chaque entité puisse y puiser pour atteindre les objectifs, que les moyens soient répartis équitablement entre les citoyens francophones de Bruxelles, ceux de Wallonie, les néerlandophones de Bruxelles et ceux de Flandre. Je crains que ce ne soit pas le cas et le fait que vous n'ayez pas voulu d'un accord de coopération me laisse penser que les mesures proposées ne seront pas respectées.

Le **président**: Chacun a son opinion sur le sujet.

01.21 Koen Bultinck (Vlaams Belang): Ik wil zeer kort reageren op

kader van de federale bevoegdheden. Vraag is of u er de voorkeur aan geeft gedurende enkele jaren een groot nationaal plan voor te bereiden dan wel of u nu maatregelen wil nemen. Ik verkies het laatste.

01.20 Muriel Gerkens (ECOLO):

Ook ik wil snel gaan. De regering had de mogelijkheid om binnen haar bevoegdheden bepaalde maatregelen te nemen. Ik ben voorstander van een combinatie van verschillende soorten maatregelen, waarbij echter wordt vermeden dat men in het vaarwater van de deelstaten terechtkomt.

01.21 Koen Bultinck (Vlaams

dit punt, vooraleer mevrouw de staatssecretaris haar antwoorden geeft.

Er is, via het fameuze amendement, wel degelijk in overleg met de Gewesten voorzien. Er rest echter een cruciale vraag: hoever staat u met dat overleg? Werd er al dan niet een aanzet toe gegeven? Ik wil gerust meegaan in het flamingante taalgebruik van mijn christen-democratische collega's, maar er blijft een pikant detail overeind: de betrokken minister op Vlaams niveau, de heer Kris Peeters, heeft hun partijkleur. Ik wil niet terechtkomen in een spel waarbij men de grote flamingant uithangt in de federale Kamer, om dan op Vlaams niveau – waar het moet gebeuren – rustig te laten betijen. Ik wil dus een concreet antwoord op de vraag wat er juist van aan is, in welke mate er overleg is met de betrokken gewestministers. Heeft u al dan niet een aanzet gegeven tot overleg?

01.22 Staatssecretaris **Els Van Weert**: Wat de bevoegdheden betreft, heeft mijn collega Tobback al ruim geantwoord.

Aansluitend op de uiteenzetting van de heer Bultinck wil ik, zeker ook ten aanzien van de CD&V, toch nog eens zeggen dat we inderdaad zowel formeel als informeel overleg hebben gepleegd met alle gewesten. Dat is gebeurd op de interministeriële conferentie Leefmilieu, waar wij dit initiatief hebben aangekondigd en waar wij tegelijkertijd hebben afgesproken dat er overleg zou worden gepleegd. Dat is, naar aanleiding van een aantal opmerkingen van de Raad van State en van de CD&V-fractie, ook gebeurd ter voorbereiding van deze programmawet. Daarnaast is dat ook gebeurd in het overlegcomité, waar een formele procedure voor de manier van overleggen werd afgesproken.

Ik stel dus vast dat minister Peeters in de Vlaamse regering wel degelijk beter inziet dat we moeten samenwerken en dat we snel en efficiënt moeten werken, in plaats van vertragingsmanoeuvres uit te voeren die niet nodig zijn. We hebben immers gemeenschappelijke doelstellingen. Die heeft u, als ik u goed begrepen heb, mee onderschreven. We willen dat op een efficiënte manier aanpakken en u weet dat, zelfs zonder enige tegenwerking of discussie, een samenwerkingsakkoord tot stand brengen op een formele manier minstens twee jaar in beslag neemt. Wel, wij willen dit dossier geen twee jaar laten rusten. We kijken allemaal in dezelfde richting, maar er is nog veel werk aan de winkel.

Je répondrai à Mme Gerkenes que les objectifs ne sont pas contestés et que nous savons de quelle manière mener la concertation.

Wat dat betreft, kunnen de gemaakte opmerkingen worden beantwoord.

De heer Verhaegen heeft ook vragen gesteld met betrekking tot de doelgroep. In de commissie heb ik geantwoord dat die zal worden bepaald in een koninklijk besluit waarover in de Ministerraad zal worden overlegd. Het zal ook afhankelijk zijn van het overleg dat wij

Belang): Une concertation avec les Régions a tout de même été prévue par la voie d'un amendement; mais où en est cette concertation?

01.22 **Els Van Weert**, secrétaire d'État: Une concertation est effectivement menée avec les Régions. Des accords à ce sujet ont été conclus lors de la Conférence interministérielle de l'Environnement et le Comité de concertation a arrêté une procédure formelle. Le ministre flamand compétent a pris conscience de la nécessité de faire diligence et d'éviter les manœuvres dilatoires. Même en l'absence de discussions importantes, la conclusion d'un accord de coopération requiert aisément deux années. Eh bien, je ne souhaite pas attendre ce délai. Étant donné que nous nous accordons tous sur les objectifs, nous devrions pouvoir progresser plus vite.

Wat de doelstellingen betreft wordt geen enkele bespreking in het vooruitzicht gesteld. We zijn het echter eens geworden over de wijze waarop overleg zal worden gepleegd alsook over de plaats waar dat zal gebeuren.

En ce qui concerne les groupes cibles, j'ai déjà dit en commission que des dispositions à cet égard seront insérées dans un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres et qu'une concertation à ce propos sera également

eerstdaags met de Gewesten opnieuw zullen aanvatten. Zoals duidelijk in de wet omschreven, is het de bedoeling goedkope leningen te verschaffen en duidelijk te werken met zij die het financieel moeilijk hebben. Daarover bestaat geen discussie.

U vraagt ook naar concrete modaliteiten. Hoe zal er bijvoorbeeld voor worden gezorgd dat de eigenaars het niet onmiddellijk zullen doorrekenen als zij op dit fonds een beroep kunnen doen? Op dat punt kunnen zeker afspraken worden gemaakt. Het moet duidelijk in de bepalingen worden opgenomen dat iemand die op het Fonds een beroep doet, niet onmiddellijk de verbetering van het comfort van zijn woning zal kunnen doorrekenen naar de bewoners, die tenslotte het meest behoeftig zijn. Wij zullen rekening houden met uw opmerking. Het was een bedenking die wij uiteraard ook zelf hadden gemaakt. Wij zullen formules zoeken die aan die vraag tegemoetkomen.

U vroeg ook of er al een protocol met de FIM was. Uiteraard is er nog geen protocol. Wij hebben een wettelijke basis nodig voor wij over een protocol kunnen onderhandelen, dat is vanzelfsprekend.

U hebt ook gevraagd waar dat in de begroting kan worden teruggevonden. Voor de begroting van Duurzame Ontwikkeling vindt u dat terug op basisallocatie 58.02.31.01. Daar vindt u 1 miljoen terug. Ook voor collega Tobback zult u daar 1 miljoen terugvinden voor de werkingskosten. Het is dus wel degelijk in onze begroting opgenomen. Trouwens, ook uw fractie heeft de begroting voor het onderdeel Leefmilieu goedgekeurd. Ik kan daaruit opmaken dat u daartegen geen bezwaren heeft.

Madame Gerken, je peux vous dire que nous avons conclu la première phase de la discussion sur la stratégie nationale pour le développement durable dans laquelle l'énergie est un des axes primordiaux. Grâce à cette plate-forme, nous pouvons discuter d'un plan à long terme avec les Régions et les Communautés et des mesures seront prises en matière d'énergie.

organisée avec les Régions. Nous voulons faire en sorte que les personnes éprouvant des difficultés financières puissent contracter des emprunts bon marché.

Des engagements doivent effectivement être pris pour éviter que les personnes faisant appel au fonds répercutent la valorisation de l'habitation sur leurs locataires. Nous sommes à la recherche de formules en ce sens.

Bien entendu, nous n'avons pas encore conclu de protocole avec la SFI, puisqu'il n'existe pas encore de base légale.

1 million est inscrit sur mon budget et 1 million sur celui du ministre Tobback.

De eerste fase van de bespreking over de nationale strategie voor duurzame ontwikkeling, waarvan energie een van de belangrijkste krachtlijnen is, is afgerond. Wij beschikken tevens over een forum om met de Gewesten over een plan op lange termijn te discussiëren, meer bepaald wat de energiemaatregelen betreft.

De **voorzitter**: Een heel korte repliek want zo kunt u natuurlijk blijven doorgaan.

01.23 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal heel kort zijn.

Ik dank de staatssecretaris in elk geval voor haar antwoorden. Ik heb de basisallocaties gevonden in uw beleidsbrief Duurzame Ontwikkeling maar niet bij Leefmilieu. Ik hoop dat die alsnog zullen worden bezorgd.

De cruciale vraag voor mij ging over de aanpak van deze problematiek. U zegt dat dit vanuit de basis moet gebeuren, een soort bottom-up benadering die vertrekt van de OCMW's om zo verder te gaan naar de verschillende structuren. Met respect van de OCMW's kan dit fonds dus heel goed werken. Op die vraag is nog geen antwoord gekomen. Wat is de rol van de OCMW's? Hoe zullen de OCMW's worden ingeschakeld in dit systeem?

01.23 Mark Verhaegen (CD&V): Notre but est d'y associer étroitement les CPAS. Mais quel rôle les CPAS auront-ils à jouer concrètement dans ce système?

01.24 Staatssecretaris **Els Van Weert**: Dit zal inderdaad verder worden bepaald maar ik kan nu reeds zeggen dat onze administratie een rondvraag heeft gedaan bij de OCMW's in de verschillende provincies. De reacties met betrekking tot dit fonds zijn zeer positief. Men is zeker bereid om samen te werken. De vragen die gerezen zijn, zullen worden meegenomen bij de concretisering en uitwerking van de manier waarop dit fonds operationeel moet worden gemaakt. Op dit vlak kan ik u dan ook geruststellen; met deze bezorgdheid zal zeker rekening worden gehouden. De basishouding van de OCMW's is positief.

01.24 **Els Van Weert**, secrétaire d'Etat: La tournée de consultations que l'administration a effectuée dans les provinces a suscité des réactions largement positives. Les questions qui ont été soulevées à cette occasion seront prises en considération dans la suite de la mise en œuvre concrète du projet mais l'attitude des CPAS est donc fondamentalement positive.

De **voorzitter**: U bent nog een tijdje hier dus u kunt dit nog eens samen bekijken?

01.25 **Mark Verhaegen** (CD&V): Ik wil enkel meegeven dat ik andere geluiden heb gehoord. Ik weet dat we hierover kunnen blijven discussiëren. Ik dank de staatssecretaris in elk geval voor haar antwoord.

01.25 **Mark Verhaegen** (CD&V): J'ai entendu d'autres sons de cloches!

01.26 **Muriel Gerkens** (ECOLO): Monsieur le président, bien qu'il n'y ait pas d'accord de coopération, une concertation est prévue entre le fédéral et les Régions.

01.26 **Muriel Gerkens** (ECOLO): Er wordt dus een overleg gepland tussen het federale niveau en de Gewesten, met name over het gebruik van het fonds en over het vaststellen van de criteria om de bedragen aan te wenden. Komt er een billijke verdeling op grond van gedifferentieerde criteria die rekening houden met de sociaal-economische situatie in elk Gewest?

Concernant l'utilisation du fonds et la détermination des critères de l'emploi des sommes, j'aurais voulu savoir si vous envisagiez de cibler les populations et si la manière dont seront aidés les plus démunis variera selon les Régions en tenant compte des réalités socio-économiques. Par exemple, à Bruxelles, ce sont essentiellement des locataires; dans les autres Régions, des propriétaires. Mais le taux de propriétaires à faibles revenus ou qui entrent dans les critères CPAS varie d'une Région à l'autre.

Puisque le fonds est fédéral et que l'utilisation s'opèrera avec les Régions, peut-on imaginer une répartition équitable, mais en recourant éventuellement à des critères différents en fonction des réalités socio-économiques de chaque Région?

01.27 **Els Van Weert**, secrétaire d'Etat: La concertation avec les Régions nous indiquera comment nous pouvons utiliser de manière optimale les moyens disponibles.

01.27 Staatssecretaris **Els Van Weert**: Uit het overleg met de Gewesten zal kunnen worden opgemaakt hoe de beschikbare middelen het best kunnen worden gebruikt.

Le **président**: Le cardinal de Retz disait que l'égalité consiste à traiter différemment les situations différentes.

Mevrouw Pieters, u wenst zich te richten tot staatssecretaris Van Quickenborne. Hij is aanwezig.

Daarna kom ik aan de sociale hoofdstukken en Volksgezondheid. ministers Vanvelthoven en Tobback zijn aanwezig en minister Demotte is in de omgeving.

Mag ik de heer Goutry en de dames Lahaye en Cahay verzoeken zich al klaar te maken voor het deel inzake Volksgezondheid en sociale aangelegenheden.

Mevrouw Pieters, u hebt het woord.

01.28 **Trees Pieters** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de

01.28 **Trees Pieters** (CD&V):

staatssecretaris, heren ministers, collega's, hoewel er in de wet houdende diverse bepalingen bijzonder weinig staat over administratieve vereenvoudiging, wens ik toch even te interveniëren. Ik heb even de tijd genomen om de reeds lang aangekondigde studie die gisteren of eergisteren verschenen is, te doorbladeren. Het is misschien het gepaste moment om mijn bedenkingen dienaangaande te formuleren.

Mijnheer de staatssecretaris, u hebt onder de leuze "Eenvoud maakt macht" – hier staat "Eendracht maakt macht", maar u maakt daar "Eenvoud maakt macht" van – de daling van de administratieve lastendruk met 25 procent gelanceerd. We lazen gisteren in de krant dat wie zich nu nog waagt naar uw kafka.be en daar negen vragen kan oplossen, een reisje wint naar Praag. We hebben uw tv-spot gezien.

(...): (...)

01.29 Trees Pieters (CD&V): Dat weet ik niet, maar hij gaat het wel uit zijn eigen zak betalen. Ik durf het ook niet.

De **voorzitter:** U zou u het leven kunnen vereenvoudigen.

01.30 Greta D'hondt (CD&V): (...)

De **voorzitter:** Ik heb wat geluk gehad om u als compagnon te hebben.

01.31 Trees Pieters (CD&V): Greta zou liever De Croo mee hebben, zeker?

De **voorzitter:** Mevrouw D'hondt en ik zijn eens op reis geweest. Ik heb daar goede herinneringen aan.

01.32 Trees Pieters (CD&V): We hebben op tv spotjes gezien waarachter kafka.be stak. Ik heb enorm veel moeite gehad om dat te begrijpen, maar dat zal wellicht aan mij liggen. Er zijn nog mensen die de losse arm met de suggestieve bewegingen niet begrepen hebben. Daarachter gaat Kafka schuil.

Ondertussen zijn er zowat 5.000 aanduidingen binnengekomen voor administratieve vereenvoudiging, wat natuurlijk niet weinig is en wat een weerslag is van wat er leeft bij de bevolking. In de voorloper van de studie, de persconferentie van begin oktober, wordt gezegd dat de administratieve last tussen 2002 en 2004 met 25 procent gedaald is.

Begin oktober hebt u, samen met de eerste minister, het volgende gezegd: "Ik ben verheugd met de resultaten van de enquête van het Planbureau. Kafka werkt. De administratieve lasten zijn op twee jaar met een kwart gedaald. Dankzij onze aanpak hebben we een fundamentele trendbreuk gerealiseerd. We gaan dan ook voort op de ingeslagen weg. Eenvoud maakt macht." Dit komt allemaal van u en van de eerste minister.

De resultaten van de enquête hebben we dus eergisteren kunnen inkijken. Een grondig onderzoek leert ons dat die enquête afgenomen is tussen juni 2005 en augustus 2005.

19,4% van de ondernemingen heeft geantwoord of 4% minder dan in 2002. 12,3% van de zelfstandigen heeft geantwoord of 4,3% minder

Bien que la loi portant des dispositions diverses ne comporte pour ainsi dire rien qui concerne la simplification administrative, je veux néanmoins profiter de l'occasion pour évoquer l'étude parue hier ou avant-hier. Le 25 octobre, le secrétaire d'État et le premier ministre ont donné une conférence de presse pour annoncer que, selon le Bureau du Plan, le poids des charges administratives a diminué de 25%. Le secrétaire d'État a parlé d'une inversion de tendance fondamentale.

01.32 Trees Pieters (CD&V): Dans l'intervalle, nous avons donc pris connaissance des résultats de cette enquête, menée de juin à août 2005. Il est frappant de constater que le taux de réponse des entreprises et des indépendants a diminué par rapport à 2002 et que les tracasseries administratives auxquelles les citoyens ordinaires sont confrontés n'ont pas été prises en considération. Les charges administratives des entreprises s'élèveraient à 1,7% du PIB, celles des indépendants à 0,8%. Ensemble, ces charges représentent 2,5%.

Par rapport à il y a deux ans, les coûts totaux liés aux charges administratives sont en baisse pour les entreprises et les indépendants, grâce à la réduction des coûts inhérents à leur administration interne. Il s'agit

dan in 2002. Deze enquête geeft geen enkele indicatie over de administratieve rompslomp die leeft bij de burgers: zij beperkt zich tot de ondernemingen en de zelfstandigen.

In het algemeen besluit lezen wij dat de administratieve lasten die wegen op de ondernemingen in 2004 worden geraamd op 4,9 miljard euro of 1,7% van het bruto binnenlands product. Voor de zelfstandigen wordt zij geschat op 2,4 miljard euro of 0,8% van het bruto binnenlands product. Dat maakt 2,5%. In vergelijking met de enquête van 2 jaar geleden blijkt uit de resultaten voor 2004 dat de totale kosten van de administratieve lasten dalen, zowel voor de ondernemingen als voor de zelfstandigen, wat uitsluitend toe te schrijven is aan de verlaging van de interne kosten van de lasten, dus de kosten van de interne administratie van het bedrijf of van de zelfstandigen.

“Maar”, zegt de studie verder, en dat is waarschijnlijk inherent aan een enquête, “er dient aangestipt te worden dat het om een raming gaat, die een grootteorde weergeeft en geen exact cijfer van het gewicht van de administratieve lasten, zoals de omvang van de betrouwbaarheidsintervallen van de resultaten illustreert”. Er is dus een interval voor alle berekende cijfers van 90%. Dit betekent dat er 90% betrouwbaarheid is en dat wordt dus ook in cijfers weergegeven in het statistisch verzameld materiaal van het Planbureau.

De studie zegt ook dat van de drie regelgevingsdomeinen uit de enquête grondig werden bestudeerd. Mijnheer Vanvelthoven, bij de regelgeving inzake tewerkstelling blijkt dat in eerste instantie daar het grootste deel van de totale administratieve last ligt. Dit is gedaald en zelfs sterk gedaald tussen 2002 en 2004. Wat de fiscale wetgeving betreft, met ook een heel belangrijk aandeel van de administratieve lasten: dat zou identiek zijn aan wat twee jaar geleden werd waargenomen. Daar is dus geen verbetering vast te stellen op het vlak van de fiscale regelgeving.

De milieuregelgeving – dat had ik niet verwacht – met het kleinste aandeel in de kosten, zou dus ook een daling kennen.

Wanneer ik dan spreek over de milieuregelgeving, dan heeft de studie – ik heb hier immers niks te zeggen, ik herhaal enkel maar wat in de studie staat – het over de uitstoot, lozing, straling, ionisatie, geluidshinder, het waterverbruik, het in handel brengen van gevaarlijke stoffen, de afvalverwerking, milieuproducten, milieuvergunningen en milieuheffingen. U zal dus onmiddellijk begrijpen dat, wanneer er op die punten een vermindering van de administratieve lasten komt, ze voornamelijk toe te schrijven is aan de Gewesten.

Wat de werkgelegenheid betreft, gaat het voornamelijk over aanwerving en ontslag van loontrekkenden, sociale documenten en verplichtingen in verband met arbeidsvoorwaarden, aangifte inzake sociale bijdragen en sociale risico's gedekt door de sociale zekerheid, en verplichte melding van statistische gegevens inzake tewerkstelling.

Wat wordt door de ondernemingen en de zelfstandigen ervaren als de meest tijdrovende bezigheid? Dat is in de fiscale reglementering heel concreet de BTW. De formaliteiten inzake personenbelastingen, rechtspersonen- en vennootschapsbelasting komen op de tweede

d'une estimation et il convient de tenir compte d'un intervalle de nonante pour cent pour l'ensemble des chiffres.

La majeure partie de la charge administrative totale résulte de la réglementation en matière d'emploi. Elle a fortement diminué ces deux dernières années. Pour ce qui est de la réglementation fiscale, on n'observe aucune amélioration par rapport à l'enquête précédente. En revanche, les charges administratives diminuent en ce qui concerne la réglementation environnementale, qui représente la plus petite partie des coûts. Cette diminution est toutefois principalement à mettre au crédit des Régions.

Les entreprises et les indépendants considèrent que c'est la TVA qui leur prend le plus de temps dans le cadre de la réglementation fiscale.

Comme l'avaient déjà montré les enquêtes précédentes, les charges administratives semblent peser davantage sur les petites entreprises. C'est également à leur niveau qu'on observe la baisse la plus importante.

Mais il ressort aussi des trois enquêtes menées que la majorité des indépendants et des entreprises a l'impression que ces deux dernières années, les charges administratives ont fortement augmenté dans chaque domaine de la réglementation. Les gens ont donc le sentiment que la pression croît. En outre, l'étude réalisée montre que les contacts avec l'administration sont plus faciles qu'autrefois, ce qui est une conclusion majeure.

Le manque de flexibilité de la réglementation, à l'exception de ses dispositions ayant trait à la fiscalité des entreprises, et le niveau de complexité de la réglementation fiscale sont très

plaats.

Net zoals in de vorige enquêtes – 2000-2002 en 2002-2004 – lijken kleine ondernemingen meer te worden getroffen door de administratieve lasten. De kleine ondernemingen laten de grootste daling van het relatieve gewicht van de administratieve lasten optekenen. De gemiddelde kosten, die ook voor de zelfstandigen een dalende trend vertonen, blijven onder de gemiddelde kosten per werknemer.

Collega's, er is echter een heel specifieke paragraaf. In tegenstelling tot de cijfers, die inderdaad de genoemde twee doelgroepen en voornamelijk het deel werkgelegenheid betreffen, komt uit de drie opeenvolgende enquêtes naar voren dat de overgrote meerderheid van de zelfstandigen en de ondernemingen eensgezind van mening is dat de administratieve lasten de voorbije twee jaar op elk regelgevingsdomein sterk zijn gestegen. Terwijl in de loop van de vorige enquêtes de ondernemingen die meenden dat dat van toepassing was op het fiscale aspect, veel minder talrijk waren, behouden de zelfstandigen nu meer hun vroegere houding daarover. Eigenlijk is de perceptie bij de ondernemingen en de zelfstandigen dus dat de regelgeving toeneemt.

Wat de studie ook – dit is heel belangrijk – heeft bijgebracht, is dat ze naast het kwantitatieve aspect ook een belangrijk, kwalitatief aspect heeft onderzocht. Daartoe werd naar de mening van de ondernemingen en de zelfstandigen over de problematiek van de administratieve lasten en over de vereenvoudigingsprocessen gepeild.

Er is meer tevredenheid over de contacten met de administratie dan over de regelgeving op zichzelf. Dat is een heel belangrijk besluit. De contacten met de administratie lijken dus vlotter te verlopen dan vroeger.

Er is heel veel kritiek op het gebrek aan flexibiliteit van de regelgeving waardoor ze zich niet in alle omstandigheden kunnen aanpassen. Een uitzondering hierop is de fiscaliteit voor de ondernemingen. De zelfstandigen onderstrepen ook de moeilijkheidsgraad van de fiscale reglementering.

Belangrijk lijkt mij ook dat de kennis van de vereenvoudigingsdossiers die ter beoordeling aan de ondernemingen en zelfstandigen worden voorgelegd afhangt van de grootte van de ondernemingen. Kleine ondernemingen kennen de dossiers minder goed dan de grote ondernemingen en de zelfstandigen. Vooral degenen uit de landbouwsector kennen de dossiers minder goed dan de ondernemingen. Dat lijkt mij logisch. Het best gekende dossier bij de ondernemingen en de zelfstandigen is het dossier inzake het veralgemeend gebruik van het ondernemingsnummer en het KBO. Bij de ondernemingen is Dimona het best gekende dossier en bij de landbouwers is dat Tax-on-web. Dat lijkt mij ook logisch.

Wat de hervormingsprojecten die ter evaluatie werden voorgelegd betreft, steunen de ondernemingen en de zelfstandigen, dus niet de landbouwersgroeperingen, prioritair het project dat de statistieken vermindert. Er is dus een poging gedaan om statistisch materiaal te verminderen.

critiqués.

La connaissance des dossiers de simplification qui sont soumis à l'appréciation des entreprises et des indépendants est fonction de la taille des entreprises: les grandes s'avèrent mieux maîtriser ces dossiers. Le dossier le mieux connu est celui ayant trait à l'usage généralisé du numéro d'entreprise et au BCE. Celui que connaissent le mieux les entreprises est le Dimona et celui dont les agriculteurs ont la plus grande maîtrise est Tax-on-web. Les entreprises et les indépendants, mais non les groupements d'agriculteurs, apportent surtout leur soutien au projet tendant à réduire le matériel statistique.

Il ressort de l'étude que les frais administratifs sont plus élevés en 2004 qu'en 2000 mais moins élevés qu'en 2002.

Le secrétaire d'État est fier d'annoncer que Kafka porte ses fruits – et je n'en doute pas – mais les douze travaux qui avaient été annoncés dès la fin 2003 n'ont été mis en œuvre qu'en 2005.

Il s'agit essentiellement d'une simplification dans le domaine de l'emploi. Dimona, qui a vu le jour sous le gouvernement Dehaene, est le partenaire le plus important. Le fonctionnement de la BCE, une réalisation de ce gouvernement, a également été apprécié positivement.

La loi-programme accroît les moyens de fonctionnement des guichets d'entreprises, mais la fiscalité, qui devrait être simplifiée, pose toujours problème. Le mérite de la simplification des mesures environnementales revient aux Régions et aux administrations locales.

Je me demande comment ce gouvernement, qui accorde tant d'importance à l'image, ne

Het Planbureau heeft ook een sensitiviteitsanalyse gedaan. Ik vind dat er een heel belangrijke opmerking is gemaakt. De tabellen geven de totale kosten van de administratieve lasten in 2004 weer indien het aantal ondernemingen en zelfstandigen ongewijzigd zou zijn met de populatie in 2000 en daarna met de populatie in 2002. Geëxtrapoleerd met de populatie van 2000 en 2002 betekent dit dat de administratieve kosten in 2004 hoger zijn dan in 2000, maar lager dan in 2002.

Mijnheer de staatssecretaris, u zegt dat Kafka werkt. Ik trek dat niet in twijfel. Dat werkt ongetwijfeld. ik wil eraan toevoegen dat de eerste beleidsnota van de staatssecretaris eind 2003, namelijk het wetsvoorstel van de twaalf werken, aan de Kamer werd voorgelegd. Het eerste ontwerp inzake administratieve vereenvoudiging werd in de Kamer ingediend op 17 november 2004 en goedgekeurd op 20 januari 2005. het tweede wetsontwerp op de administratieve vereenvoudiging werd onlangs op 3 november 2005 besproken en goedgekeurd op 17 november 2005. Dit om aan te tonen dat het werk van de staatssecretaris, namelijk het onderschrijven en uitvoeren van de twaalf werken, dateert van 20 januari 2005.

Het betreft hier vooral een administratieve vereenvoudiging op het vlak van tewerkstelling. Dimona is hier de belangrijkste partner. Mag ik erop wijzen dat Dimona het werk is van de regering Dehaene. Toen werd Dimona op de sporen gezet. Uit de enquête blijkt ook het goed resultaat van KBO. Dit is het resultaat van deze regering, van Moerman en van Daems.

Nog in deze programmawet hebben we een aanpassing gedaan voor de ondernemingsloketten die blijkbaar te maken hebben met te weinig financiële middelen. Deze zullen, mits een kwalitatieve audit, meer werkmiddelen krijgen. De moeilijkheid blijft – voor wat betreft administratieve vereenvoudiging – op het vlak van fiscaliteit. Hier is geen duidelijkheid in te vinden. Hier moet vereenvoudigd worden.

Milieumaatregelen zijn ook vereenvoudigd. Ik herhaal dat dit op het conto van de gewesten te schrijven is, maar ook op het conto van de lokale besturen.

De perceptie is dat de regelgeving de laatste twee jaar gestegen is. Ik vraag me of hoe het mogelijk is dat deze regering, die zo gesteld is op de perceptie, er niet in slaagt deze te corrigeren. Uw spot, mijnheer de staatssecretaris, zal er wellicht niet in slagen de mensen het gevoel te geven dat er een duidelijke administratieve vereenvoudiging tot stand komt.

Ik besluit. Ik ben de eerste om te beweren dat de administratieve vereenvoudiging zijn vruchten afwerpt. Er is echter nog bijzonder veel werk aan de winkel. Men triomfeerde op 5 oktober 2005 in een perscampagne voor een te voorbarig en te optimistisch iets. Ik vond immers nergens de daling van 25% van administratieve lasten terug. Er stond wel iets over 22%. Wat de laatste studie van het Planbureau van 2004 betreft, is dit voor een groot gedeelte te wijten aan de inspanningen die door uw voorgangers geleverd zijn en enkel gedeeltelijk op uw conto te schrijven.

Ik herhaal hier voor een stuk wat ik in de Commissie voor de

parvient pas à donner aux citoyens l'impression que certaines choses ont été simplifiées sur le plan de l'administration.

La simplification administrative porte ses fruits, mais il reste encore beaucoup à faire. La campagne de presse triomphante du 5 octobre 2005 était prématurée et trop optimiste. Je n'ai pas trouvé trace d'une baisse des charges administratives à raison de 25%. De plus, ces résultats sont dus en partie aux efforts des prédécesseurs du secrétaire d'État.

Binnenlandse Zaken gezegd heb naar aanleiding van het wetsontwerp administratieve vereenvoudiging II, maar zonder de studie. Nu heb ik de kans gehad de studie in te kijken en te ontleden. Het bevestigt enkel mijn vermoeden.

01.33 Staatssecretaris **Vincent Van Quickenborne**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Pieters, het is interessant dat u dit soort opmerking maakt, de enquête bestudeert en er vragen over stelt. Ik herinner me evenwel dat bij de vorige twee enquêtes, die van 2000 en 2002, precies het omgekeerde werd verteld. Toen greep men de cijfers aan om te beklemtonen hoe erg de situatie was. Op dat ogenblik werd de manier waarop de cijfers werden verzameld helemaal niet in twijfel getrokken. Integendeel, op dat ogenblik hanteerde men de cijfers om de administratieve last aan te tonen en vroeg men er iets aan te doen.

Vandaag stellen we vast dat de administratieve lastendruk gedaald is tot 2,6% van het bbp. U grijpt dit aan om te spreken over de omstandigheden en de manier waarop het gebeurt. Het zou u sieren mocht u dezelfde maatstaven hanteren voor de drie enquêtes. Ik wijs erop dat de enquête van 2004 op identiek dezelfde manier is afgenomen als in 2000, 2002 en 2004.

Het resultaat van deze enquête is zeer duidelijk. In 2000 werden de administratieve lasten geraamd op 3,5% van het bbp, in 2002 op 3,4% en in 2004 op 2,6%. Dat staat te lezen op bladzijde 71 van de studie van het Planbureau. Feiten zijn feiten. Indien u de feiten in twijfel trekt, kan deze discussie nog lang aanslepen.

Meer nog. Ten opzichte van de enquêtes van 2002 en 2000 vertoont de enquête van 2004 een betere betrouwbaarheidsinterval. Op bladzijde 59 kunt u lezen dat de betrouwbaarheid van de enquête 2004 een stuk hoger ligt dan die van 2002 en 2000. Dit betekent dat de verzamelde cijfers een meer correcte weergave van de realiteit zijn dan de cijfers van de vorige enquêtes.

U spreekt over interne en externe kosten. Inderdaad, uit de enquête blijkt dat de interne kosten significant zijn gedaald maar dat de externe kosten quasi stabiel zijn gebleven. We hebben dat zo meegedeeld aan de eerste minister. U moet goed weten wat verstaan wordt onder respectievelijk interne en externe kosten. Interne kosten zijn de kosten eigen aan de administratie in het bedrijf zelf ten aanzien van de overheid. Externe kosten zijn die kosten waar men beroep doet op tussenpersonen zoals boekhouders, sociale secretariaten om de administratieve verplichtingen te vervullen. Wat blijkt? Bedrijven die zelf hun personeelsbeleid voeren en zelf hun aangiftes doen in de boekhouding en de fiscaliteit, merken een significante daling in de kosten. Degenen die uitbesteden aan tussenpersonen zien dit veel minder. Dat valt te verklaren door de investeringen die de tussenpersonen hebben moeten doen en de verlaging van de administratieve kosten slechts op langere termijn zullen kunnen doorrekenen aan hun klanten.

Mevrouw Pieters, u verwijst naar het succes van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. U hebt inderdaad gelijk. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid heeft een onwaarschijnlijk succes. Ik wil erop wijzen dat bijvoorbeeld Nederland vanaf 1 januari 2006 van start gaat met identiek hetzelfde project. Dat project was in ons land reeds

01.33 **Vincent Van Quickenborne**, secrétaire d'État: Dans le cadre de la discussion concernant les enquêtes de 2000 et de 2002 on a dit exactement l'inverse. A l'époque, on s'est servi des chiffres pour montrer combien la situation était grave et aucune question n'a été posée sur la manière dont ils avaient été collectés. Le mode de collecte des chiffres a été le même pour les trois enquêtes.

L'étude du Bureau du plan a estimé les charges administratives pour 2000 à 3,5% du PIB, pour 2002 à 3,4% et pour 2004 à 2,6%. Dans l'enquête de 2004, on a travaillé avec un meilleur intervalle de confiance et les chiffres ont donc mieux reflété la réalité.

Il ressort également de l'enquête que les coûts internes des entreprises ont diminué et que les coûts externes sont pratiquement restés identiques. Les coûts internes représentent les coûts d'administration d'une entreprise à l'égard des pouvoirs publics. Les coûts externes représentent les coûts liés aux services de personnes intermédiaires, telles que des comptables ou un secrétariat social. Les coûts externes n'ont pas encore diminué parce que les personnes intermédiaires ont dû investir et que ces investissements seront facturés au client à long terme.

La Banque-Carrefour de la Sécurité sociale remporte un grand succès – un système identique sera lancé aux Pays-Bas l'année prochaine –, mais elle n'a atteint sa vitesse de croisière qu'au cours des deux à trois dernières années. Les projets des années 90 ne constituaient que de petits projets pilotes.

lang gepland, maar is pas de laatste twee tot drie jaar op kruissnelheid gekomen.

De eerste projecten, in de jaren '90, waren kleine pilootprojecten. Ere wie ere toekomt, de uitrol, het verzorgen dat het effectief functioneert en dat alle bedrijven er gebruik van maken is gebeurd in de jaren 2002 en 2003.

01.34 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik heb de volgende metafoor hier vorige week ook aangehaald naar aanleiding van het Generatiepact. Als men een kar maakt, men zet daar zelf vier wielen onder en men geeft die kar een duw, dan is die kar natuurlijk op snelheid. Degene die dan op die kar op snelheid zit heeft natuurlijk geluk. Wie heeft echter de eer? Dat is degene die de kar gemaakt heeft en er vier wielen onder gezet heeft.

De **voorzitter:** Mevrouw D'hondt, het moet dan toch bergaf gaan.

01.35 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, neen, als men goed duwt, gaat het ook op vals plat.

Mijnheer de staatssecretaris, ik ben een van de mensen die geloven in de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en die nog mee aan de wieg ervan gestaan hebben. U moet de kruispuntbank niet alleen de eer geven, maar u moet ze ook niet minimaliseren in het tweede deel van de zin. Het is niet de laatste twee jaren dat ze performant en goed geworden is. Als men kijkt wanneer zij tot voorbeeld gesteld is van Europa, dan ziet men dat dit reeds zes tot zeven jaar geleden was.

Ik wil daar niets vanaf doen. Het werkt zeer goed. Ik ben er zelfs heel fier op. U moet natuurlijk de bouwers van de kar en de smeden van de wielen ook de eer laten die hun toekomst.

01.36 Staatssecretaris Vincent Van Quickenborne: Mijnheer de voorzitter, mevrouw D'hondt, u bent specialist in sociale wetgeving. U doelt dan waarschijnlijk ook op de kar en de smeden van de sociale balans, die in 1995 is ingevoerd en waartegen 200.000 bedrijven elke dag opzien.

Die sociale balans, die opgestart werd in 1995, zal ik nu, samen met collega Peter Vanvelthoven, eindelijk gaan reduceren.

01.37 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, over de sociale balans valt er heel wat te zeggen, ook over de ingewikkeldheid ervan. Over de grond van de zaak nog dit. Wees blij dat u nu statistieken van bepaalde dingen kunt trekken. Zonder de sociale balans had u nog geen enkele statistiek kunnen trekken over bepaalde gegevens die dankzij de sociale balans nu wel ter beschikking zijn van de regering en van ons allemaal.

Ze was inderdaad te ingewikkeld opgesteld. Dat is duidelijk. Ze wordt nu vereenvoudigd. Ook dat is een goede zaak. U moet echter ook het nut van de sociale balans voor waar aannemen. Anders hadden wij immers bepaalde elementen, die op geen enkele andere wijze verzameld werden niet gehad en hadden wij ook de controlemogelijkheid daarop niet gehad.

De **voorzitter:** Mijnheer de staatssecretaris, u mag stilaan besluiten zodat ik naar een ander onderwerp kan

01.35 Greta D'hondt (CD&V): La Banque-Carrefour fonctionne bien et a effectivement été perfectionnée au cours des deux dernières années, mais le secrétaire d'État fait preuve de malhonnêteté lorsqu'il veut s'attribuer tous les honneurs dans ce domaine. Les constructeurs de l'édifice méritent également des félicitations. Je précise que la Banque-carrefour a déjà été citée comme exemple en Europe il y a six à sept ans.

01.36 Vincent Van Quickenborne, secrétaire d'État: Vous avez également apporté, en 1995, votre pierre à l'édifice: le bilan social extrêmement compliqué que M. Vanvelthoven et moi-même devons à présent simplifier.

01.37 Greta D'hondt (CD&V): En effet, le système du bilan social était trop compliqué et c'est une bonne chose qu'il soit à présent simplifié, mais le secrétaire d'État ne niera pas que ce bilan a permis de disposer de nombreuses données statistiques et par conséquent également de possibilités de contrôle.

overgaan.

01.38 Staatssecretaris **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw D'hondt, u hebt gelijk. Wij gaan ze nog nuttiger maken dan ze was in 1995. Wij gaan meer peilen naar de vormingsinspanningen van bedrijven om te zien of men de Lissabon-doelstellingen haalt in termen van onderzoek en ontwikkeling. Collega Vanvelthoven zal daarvoor de nodige maatregelen nemen.

Ik wil stilaan besluiten. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid is inderdaad een nuttig en goed werkend instrument. Trouwens, de volgende fase treedt in werking vanaf 1 januari 2006. In de enquête, mijnheer de voorzitter, collega's, gaat het ook over het succes van maatregelen en de effectieve werking. Op pagina 33, ik verwijs altijd naar feiten, staat duidelijk dat de bedrijven vinden dat in de eerste plaats de Kruispuntbank ondernemingen en het ondernemingsnummer zorgen voor een zware daling van de administratieve lasten en dat ook de afschaffing van de papieren boekhouding, ook een maatregel die ik heb genomen, ervoor zorgt dat bedrijven ervaren dat de administratie eenvoudiger wordt.

Uiteindelijk is de vraag waar we nu staan. Is het werk nu gedaan, is het werk nu af? Het werk is niet af, dat is evident. Wat overblijft is 7,2 miljard euro aan administratieve lasten. Vandaar dat de weg die we hebben afgelegd en die ook wordt getoond door de enquête van het Federaal Planbureau mij absoluut ingeeft dat hier geen plaats is voor triomfketen en dergelijke meer. Ik heb daar trouwens ook nooit aan gedaan. Ik ben altijd bescheiden blijven timmeren aan de weg van de administratieve vereenvoudiging.

Voor de 108 projecten die we hebben gerealiseerd met deze regering gebruik ik even het beeld van een tanker die keert. Als een tanker keert, dan is het zo dat diegene die vooraan staat op de tanker natuurlijk het keren iets sneller ziet dan diegene die achteraan staat op de tanker. Met andere woorden, in dit dossier is het zoals bij veiligheid. Eerst moeten we op het terrein de veiligheid verbeteren en op termijn zal ook het veiligheidsgevoel verbeteren. Hetzelfde geldt voor de administratieve lastendaling. Eerst moeten de feiten veranderen – en die zijn nu aan het veranderen – en later zullen de mensen ook het gevoel hebben dat het beter gaat. Dit is echter een werk dat denk ik pas sedert een paar jaar echt is ingezet. We maken er nu werk van.

Nogmaals, bescheidenheid siert in dit dossier en er ligt nog veel werk op de plank. Ik ben altijd bereid, zoals steeds, om ook voorstellen van de oppositie te bekijken, concrete voorstellen tot vereenvoudiging, bijvoorbeeld op het vlak van de sociale balans. Ik had die graag gezien.

01.39 **Trees Pieters** (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, u moet mij niet zeggen hoe erg de situatie in 2000 was toen er voor het eerst ernstig gesproken werd over administratieve vereenvoudiging. Dat was niet de eerste keer want men heeft ook in de vorige regeringsperiodes geprobeerd om via projecten in auditvorm en andere zaken de administratieve vereenvoudiging aan te pakken. Dat waren echter deelprojecten, men heeft het nooit in zijn geheel aangepakt. Pas in 1999 heeft de dienst Administratieve Vereenvoudiging concreet vorm gekregen.

01.38 **Vincent Van Quickenborne**, secrétaire d'État: C'est exact. Nous allons encore améliorer l'utilité du bilan. En collaboration avec M. Vanvelthoven, nous allons mettre en œuvre un système de mesure des efforts de formation fournis par les entreprises dans le cadre des objectifs de Lisbonne.

La Banque-Carrefour de la Sécurité sociale est un instrument pratique. La prochaine phase débutera le 1e janvier 2006. Les entreprises voient surtout un progrès considérable dans la Banque-Carrefour des Entreprises, le numéro d'entreprise et la suppression de la comptabilité papier.

Nous avons déjà parcouru un bon bout de chemin avec nos 108 projets, mais je suis modeste. Il reste encore une charge administrative de 7,2 milliards d'euros. Quand on se trouve à l'avant d'un pétrolier, on le voit virer plus vite que quand on se trouve à l'arrière du navire. Les changements doivent d'abord s'opérer dans les faits; ce n'est qu'ensuite que l'on constate réellement une simplification des processus.

Il reste encore beaucoup de travail à accomplir, et je suis bien entendu prêt à examiner les propositions de l'opposition.

01.39 **Trees Pieters** (CD&V): Ce n'est pas parce que l'Agence pour la Simplification Administrative n'existe que depuis 1999 qu'il ne s'est rien passé auparavant. Nous avons également tenté de simplifier les choses par le biais de petits projets.

U moet mij echt niet uitleggen wat externe en interne kosten zijn, dat weet ik wel. Het is heel duidelijk dat de interne kosten dalen omdat veel grote bedrijven die interne kosten kunnen verwerken en daar beter mee kunnen omgaan dan kleine bedrijven die dat moeten uitbesteden aan boekhouders, zoals u zei. Op dat vlak ken ik mijn huiswerk.

Dat de KBO goed werkt is duidelijk. Het is duidelijk, u hebt het gisteren nog bewezen met uw registratienummer dat eenvoudiger zal kunnen worden doorgevoerd op voorwaarde dat al de noodzakelijke KB's er komen. Dat hebt u er niet bijgezegd maar er moeten nog een heel aantal KB's opgesteld worden. Iedere minister moet daarin zijn verantwoordelijkheid nemen.

Wat de sociale balans betreft, we gaan de geschiedenis van de sociale balans niet aanhalen want u zat waarschijnlijk nog op de collegebanken toen wij hier gereageerd hebben tegen de sociale balans. Ik ben het eens met Greta D'hondt, hoewel ik daar destijds een felle tegenstander van was, dat dit toch wel wat interessant statistisch materiaal heeft opgeleverd. Toen was het ook de doelstelling om de vormingsinspanningen van de bedrijven te traceren.

De sociale balans was inderdaad te ingewikkeld. Dat u ze nu vereenvoudigt, tant mieux!

Het is vooral – u weet het zeer goed, want u draait rond de pot – de communicatie van 5 oktober die op mijn maag ligt. U zegt dat u werkt in alle bescheidenheid. Ik zou die “bescheidenheid” laten vallen. U werkt, en u werkt goed. Maar u werkt niet in alle bescheidenheid, want het was te voorbarig om toen te communiceren dat Kafka werkt. Het is Dimona die werkt; het is de multifunctionele aangifte die werkt; het is de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid die werkt; het is de KBO die werkt. Daarin zit voor een stuk het werk dat u gedaan hebt vanaf 2004. U mag de kar niet voor de wagen spannen. In deze vraag ik dan toch een beetje bescheidenheid en ik dring erop aan dat u zou communiceren wanneer het statistisch materiaal afgewerkt en volledig is.

De **voorzitter**: De staatssecretaris is zeer bescheiden. Hij zal zelfs niet meer antwoorden. Een goed teken van bescheidenheid.

Hiermee is de bespreking van het deel Administratieve Vereenvoudiging beëindigd, net zoals het deel Milieu, waarvoor mevrouw Van Weert bevoegd is.

Wij vatten de bespreking aan van het deel "Sociale Zaken en Volksgezondheid".
Nous entamons la discussion du volet "Affaires sociales et Santé publique".

Daarvoor heb ik de volgende collega's ingeschreven: de heer Goutry, mevrouw Lahaye-Battheu, mevrouw Cahay-André, de heer Verherstraeten en mevrouw Dierickx.

01.40 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal spreken vanop mijn bank.

De **voorzitter**: Mevrouw D'hondt, u bent “inévitable”, als ik het met sympathie mag zeggen.

01.41 Luc Goutry (CD&V): Mijnheer de voorzitter, heren ministers, **01.41 Luc Goutry (CD&V)**: La loi-

Les coûts internes baissent parce que les grandes entreprises sont aujourd'hui familiarisées avec cet outil mais les petites, en revanche, font beaucoup plus souvent appel à des sociétés extérieures. La Banque-Carrefour des Entreprises fonctionne bien, en effet, mais n'oublions pas que plusieurs ministres ont encore à rédiger de nombreux arrêtés royaux. S'agissant du bilan social, je souligne que nous nous étions aussi fixé comme objectif d'évaluer les efforts fournis par les entreprises dans le domaine de la formation, mais sa simplification est une bonne chose.

Toutefois, ce qui me gêne surtout, c'est la manière dont le secrétaire d'État a communiqué le 5 octobre. Le système Dimona fonctionne bien, de même que la déclaration multifonctionnelle et les Banques-carrefour de la sécurité sociale et des entreprises, mais il est prématuré d'affirmer que "Kafka fonctionne" tant que tout le matériel statistique n'a pas été traité. Le secrétaire d'État travaille bien mais ce n'est pas la modestie qui l'étouffe.

mevrouw de staatssecretaris, collega's, ik zal in mijn beperkte uiteenzetting zes punten even ter bespreking brengen. Die punten zijn zowel uit de programmawet als de wet houdende diverse bepalingen geplukt. Wij moesten die beide bijna onlosmakelijk van elkaar bespreken, aangezien maatregelen inzake het geneesmiddelenbeleid in beide delen aanwezig zijn. Ik zal het achtereenvolgens kort hebben over: de maximumfactuur, de geneesmiddelen, het impulsfonds voor de huisartsen, de ouderenzorg, de supplementen in de ziekenhuizen en de volmachten.

Ik kom tot een eerste punt, de maximumfactuur. De minister lanceert in het wetsontwerp een nieuwe constructie die erop neerkomt dat de fiscale maximumfactuur, die vroeger als mechanisme apart bestond, nu wordt ingeschakeld in het grote geheel van de maximumfactuur. Voortaan zullen er echter drie subcategorieën bestaan: de zogenaamde sociale maximumfactuur, op basis van bepaalde sociale categorieën waartoe de patiënt behoort, de maximumfactuur voor de bescheiden inkomens en de maximumfactuur voor de rest van de bevolking gelinkt aan de inkomensschijf. In dat laatste geval kan er een tussenkomst plaatsvinden als men het vastgelegde maximumbedrag in het lopende jaar overschrijdt door het betalen van oplegkosten en remgelden.

Er blijft evenwel nog steeds een onderscheid doordat de zogenaamde sociale maximumfactuur en de maximumfactuur voor de bescheiden inkomens onmiddellijk wordt terugbetaald in het jaar zelf, zodra de betrokkenen het maximumbedrag van persoonlijke bijdragen hebben bereikt.

Op het vlak van de fiscale maximumfactuur is er sprake van een vooruitgang. We moeten de minister hiervoor gelukwensen. Voor de fiscale maximumfactuur zal, gedurende het jaar dat volgt op de belastingaangifte, het inkomen worden doorgegeven aan het systeem, zodat men het jaar daarna al een terugbetaling kan krijgen van de gemaakte kosten van het jaar voordien. Zo hebben we het, denk ik, begrepen. Door die maatregel winnen we een jaar, want anders was er een decalage van twee jaar. Ik denk dat het een goed systeem is, dat in elk geval een vooruitgang betekent.

Wij hebben ook altijd gezegd dat wij het principe van de maximumfactuur ondersteunen, tenminste voor zover het gericht is op mensen met een laag inkomen en grote medische kosten. Precies dergelijke kwetsbare mensen moeten prioritair door een dergelijke maximumfactuur worden beschermd.

De minister heeft een aantal onvolkomenheden weg pogen te werken in het systeem van de maximumfactuur. Ik denk hierbij aan de dubbele betalingen. Ik heb een beetje mijn twijfels over de technische uitwerking, omdat in het ontwerp sprake is van het doorgeven van de gegevens aan de zorgverstrekker.

Ik denk dat veeleer de organismen tegemoetkomen in de kosten. Dus de verzekeraars, van welke aard zij ook mogen zijn, zullen goed op de hoogte moeten zijn of iemand al dan niet van de maximumfactuur geniet, zodanig dat dan geen aanvullende tegemoetkomingen vanuit andere stelsels zouden gebeuren, zodat de zogenaamde dubbele betalingen vermeden kunnen worden.

programme et la loi portant des dispositions diverses sont indissociables l'une de l'autre, par exemple en ce qui concerne la politique en matière de médicaments, et je les aborde donc ensemble.

Une nouvelle construction est prévue pour le maximum à facturer, incluant notamment le MAF fiscal. Trois différents niveaux sont prévus: le maximum à facturer social, le maximum à facturer pour les revenus modestes et le maximum à facturer pour tous, en fonction du revenu individuel.

Ceux qui peuvent bénéficier du maximum à facturer social et du maximum à facturer pour les revenus modestes seront remboursés au cours de l'année même. Les autres – le maximum à facturer fiscal – seront remboursés au cours de l'année qui suit la déclaration fiscale, étant donné que l'importance du revenu est immédiatement transmise au système MAF. Une année est ainsi gagnée par rapport à la réglementation précédente.

Ce système est concluant. Les personnes dont le revenu est faible et qui supportent des frais médicaux élevés doivent bénéficier d'une protection préventive. Les imperfections relatives aux paiements doubles sont également éliminées, bien que je me pose des questions quant à la mise en œuvre technique. Il est question de la transmission d'informations au prestataire de soins mais pour éviter un double paiement, les assureurs doivent également bien savoir qui bénéficie du maximum à facturer.

L'adaptation des dispositions concernant les ménages comportant un enfant malade ou handicapé est logique. Le MAF se limite désormais à l'enfant lui-même, alors qu'auparavant, tous

Er is ook een aanpassing gebeurd, volgens mij terecht, bijvoorbeeld voor gezinnen met kinderen met een zieke of gehandicapte. Die kinderen geven, hoofdens zichzelf, recht op toegang tot de maximumfactuur. Het systeem werkte totnogtoe als volgt. Zodra het kind het tellerbedrag had bereikt, ongeacht het inkomen van het gezin, konden alle gezinsleden genieten van de maximumfactuur. Dat kan uiteraard nooit de bedoeling zijn geweest. Wij hebben dat indertijd ook opgemerkt, toen minister Vandenbroucke dat systeem op poten heeft gezet. Toen bestonden, denk ik, niet de administratieve middelen om die mogelijkheden te vermijden. Nu kan dat wel. Zulke gezinnen zullen nu worden uitgesplitst. Alleen de kosten van dat kind of van de betrokkene die geniet van de voorkeurregeling, ook voor de ziekteverzekering, zullen in aanmerking komen, en niet de rest van de oplegkosten van de andere leden van het gezin.

Samengevat, mijnheer de minister, de ingrepen die u voorstelt in de maximumfactuur, zijn goed. Ze maken de maximumfactuur consistenter, meer een sluitend geheel, iets minder ingewikkeld. Er kan sneller betaald worden in het kader van de fiscale maximumfactuur. Dat is in elk geval een positief punt.

Alleen wil ik waarschuwen voor het volgende. Ik doe dat telkens, omdat het neigt naar een soort van alibipolitiek.

Wij moeten natuurlijk glashelder communiceren over de maximumfactuur. Zij beschermt zeer goed mensen met een laag inkomen, mensen met hoge medische onkosten, of personen met een handicap. Die personen zijn zeer goed beschermd. Alle kosten die erbij komen, vallen voor hen meestal in de maximumfactuur, omdat hun tellerbedrag zo laag is.

Wij moeten echter vermijden om voor het gros van de mensen voor een bepaalde tegemoetkoming het remgeld te laten stijgen, zeggende dat het de patiënt niet zal treffen omdat het in de maximumfactuur komt. Nee, het wordt in het koffertje gestoken, per man, om eventueel het bedrag te bereiken van de maximumfactuur. Tweeverdieners in een gezin hebben een behoorlijk gezamenlijk belastbaar inkomen. Zij hebben ambtshalve al een teller van bijvoorbeeld 1.200 euro per jaar aan remgelden. Die mensen zullen in veel gevallen niet aan de maximumfactuur komen. Dat zien wij trouwens in de uitbetalingen. Van de 9 miljard van de maximumfactuur betalen wij 7 miljard in de sociale en slechts 2 miljard Belgische frank in de fiscale maximumfactuur. Veel gewone burgers die niet zulke grote kosten hebben of die een beter inkomen hebben, zitten niet in de maximumfactuur.

Wel moeten wij ervoor opletten dat wij geen verkeerde indruk geven. Als wij de kosten verhogen, moeten wij niet zeggen dat dat geen probleem is omdat die kosten toch in de maximumfactuur zitten. Ze worden wel meegerekend in het systeem, maar ze zullen pas terugbetaald worden zodra die mensen de fameuze drempel hebben bereikt.

Mijnheer de voorzitter, met betrekking tot de maximumfactuur besluit ik met twee opmerkingen.

Mijnheer de minister, met betrekking tot de samenwonenden met een handicap was er een onvolkomenheid bij de totstandkoming van de

les membres de la famille profitaient du système préférentiel grâce à l'enfant et indépendamment des revenus du ménage.

Les modifications au MAF sont bonnes: le système est devenu moins complexe, plus cohérent et le paiement sera effectué plus rapidement.

Or, pour le gouvernement, le MAF pourrait constituer un prétexte pour augmenter le ticket modérateur. Une telle augmentation ne toucherait pas réellement la population, grâce au MAF. Il ne faut toutefois pas perdre de vue que de nombreuses personnes n'atteignent pas le seuil prévu, alors qu'elles ne disposent que de revenus modestes ou que leurs frais médicaux sont plutôt limités. Cette catégorie sera affectée par une augmentation du ticket modérateur.

Je regrette que les handicapés cohabitants bénéficiant d'une allocation d'intégration n'entrent toujours pas dans le champ d'application de la réglementation. Il en va de même pour les enfants bénéficiant d'allocations familiales majorées. Lorsque le MAF a été introduit, il avait été dit que ces groupes entreraient en ligne de compte mais ce n'est toujours pas le cas.

Dans le projet de loi-programme et le projet de loi portant des dispositions diverses, la politique en matière de médicaments du ministre est ajustée par des interventions au niveau des prix et l'application du principe de l'adjudication publique. Mes critiques portent davantage sur la forme que sur le fond. Il devient extrêmement difficile d'avoir un aperçu complet et clair de toutes les mesures. Il conviendrait en fait de disposer d'une sorte de loi-cadre dans laquelle les modifications ultérieures pourraient être intégrées.

maximumfactuur. Ik ben er altijd zeer huiverig voor dat als men een systeem ontwerpt, men om budgettaire redenen van bij de aanvang bepaalde groepen eruit laat. Wanneer ziet men die groepen nog terug? Nooit meer, en dat blijkt hier opnieuw. Men zegt wel dat, als het verbetert en als men meer budgettaire marge krijgt, men die groepen in de maximumfactuur zal brengen. Welnu, het bewijs is opnieuw geleverd. Wij hebben al zes of zeven jaar de maximumfactuur. Toen hebben wij de samenwonenden uitgesloten die een integratietegemoetkoming genieten. Wat blijkt vandaag? Zij zitten er nog niet in. Wij hebben toen de kinderen uitgesloten die een verhoogde kinderbijslag genieten sinds het systeem van kracht is. Wel, zij zitten er nog altijd niet in. Eens de plooiën zijn gelegd, is het zeer moeilijk erop terug te komen. Ik betreur dat, want het is noodzakelijk dat ook die groepen zouden kunnen genieten van de sociale maximumfactuur.

Ik kom tot het tweede hoofdstuk, de geneesmiddelen. In de wet op de diverse bepalingen, maar ook in de programmawet – het was een beetje gehakt stro door elkaar –, werden enkele prijsmaatregelen goedgekeurd door de collega's van de meerderheid. Daarin hebben wij ook min of meer een principe voor de openbare aanbesteding.

Collega's, mijn kritiek op het geneesmiddelenbeleid van de minister is van vormelijke en inhoudelijke aard. Op vormelijk gebied vind ik het moeilijk alle maatregelen te kunnen volgen. De minister zet immers her en der – in de programmawet, in de gezondheidswet en in de wet op de diverse bepalingen – stappen in zijn geneesmiddelenbeleid. Die stappen zijn ook goede stappen die leiden tot prijsverlagingen, maar zij maken het ook technisch zo moeilijk en dispaaraat, door het aanbrengen van de verschillende regelingen, dat het nadien altijd moeilijk wordt de synthese te maken.

Het lijkt mij bijna aangewezen dat de minister op een bepaald ogenblik met een ontwerp zou komen waardoor hij het geneesmiddelenbeleid in één groot ontwerp giet en er een aparte wetgeving sui generis van maakt. Er zullen immers nog veel maatregelen volgen in de toekomst. Zo zou men telkens kunnen terugkeren naar die kaderwet. Zo zou men veel haken en kapstokken hebben om de verschillende wetgevingen op te hangen. Anders vrees ik dat wij op de duur minder goed weten hoe de wetgeving in elkaar zit.

Mijnheer de minister, zoals ik in de commissies heb gezegd, vertrekken wij, wat de geneesmiddelen betreft, vanuit de drie B's: de beschikbaarheid, de betaalbaarheid en de betrouwbaarheid van geneesmiddelen.

Laten wij eerlijk zijn: bij ons zijn er geen problemen met betrekking tot de beschikbaarheid van geneesmiddelen. Die bestaan alleen in drierivierde van de arme wereld. In de arme landen heeft men nog niet eens de meest elementaire geneesmiddelen. Wij hebben eigenlijk te veel geneesmiddelen. Wij hebben 10.000 verschillende soorten geneesmiddelen. Wij hebben ook te veel dezelfde geneesmiddelen, met allemaal dezelfde werkzame bestanddelen, maar met allemaal andere namen. Wij hebben het vanmorgen nog gezien. Er bestaan 14 versies paracetamol met allemaal dezelfde werkzaamheid, maar met allemaal verschillende benamingen en merken.

Daarvan zou hij moeten zeggen dat het niet meer duidelijk is voor de

Les membres du groupe CD&V considèrent que les médicaments doivent répondre à trois critères: ils doivent être disponibles, d'un prix abordable et fiables. Dans notre pays, les médicaments sont disponibles. En fait, nous en avons trop. Mettre de l'ordre dans cette profusion est un véritable défi. Dans ce domaine, l'autorité publique devrait se montrer plus interventionniste en faisant elle-même une pondération prix-qualité et en sélectionnant, dans l'offre pléthorique actuelle, les médicaments les plus appropriés. Des experts indépendants travaillant pour le compte de l'État devraient procurer aux praticiens des informations objectives au lieu que ceux-ci doivent s'en remettre aux délégués commerciaux des entreprises pharmaceutiques qui leur rendent régulièrement visite.

Le budget des médicaments se porte raisonnablement bien. De nouvelles économies pour un montant de deux milliards d'euros seront réalisées et elles permettront de combler partiellement le déficit de l'an dernier. Mais je voudrais réitérer la mise en garde que j'ai lancée au moment où la loi sur la santé a été adoptée. Ce sont toujours les patients qui écopent lorsque le médecin leur prescrit des médicaments non génériques. Car si c'est le médecin qui choisit, c'est le patient qui débourse. Et toutes celles et tous ceux qui ne bénéficient pas d'un MAF en pâtissent. Voilà pourquoi l'autorité publique se doit de veiller à ce qu'il soit fait une application cohérente de cette mesure.

Le ministre a pris des mesures intéressantes afin de rendre les médicaments plus abordables. Sa tâche ne consiste cependant pas uniquement à comprimer les prix, mais également à définir les tarifs et à procéder lui-même à des éliminations. Il doit recommander le 'meilleur' médicament au lieu de

dokter die wordt overspoeld door altijd te veel van hetzelfde, waar ook de patiënt zijn weg niet in vindt. Het werd vanmorgen nog gezegd: het is niet de patiënt die zichzelf moet bedienen, het is uiteindelijk de dokter die iets moet voorschrijven aan de patiënt. Dat is het grote probleem van de beschikbaarheid bij ons; wij hebben niet te weinig zoals in arme landen, wij hebben veel te veel geneesmiddelen. Dan krijgt men wat men noemt me-too-producten; nogmaals een andere versie in een andere galenische vorm. Als het geen pilletje is, is het een siroopje, en als het geen siroopje is, is het een smelttabletje, enzovoort. Uiteindelijk is dat geen innovatie en brengt het geen therapeutische meerwaarde in de behandeling van aandoeningen.

Onze conclusie is dat daar nog veel meer ordening in moet komen en veel meer doorzichtigheid. Bovendien moet het evidence based zijn om de goede producten te onderscheiden van al wat hetzelfde is. Dat moet eveneens duidelijk worden gemaakt. Dit zou in de toekomst meer moeten gebeuren door de overheid als onafhankelijke, objectieve instantie boven de partijen, die voor objectieve informatie zorgt, maar niet door de artsenbezoekers zoals dat nu het geval is. In opdracht van hun firma komen die immers hun pillen, medicamenten en merken aanprijzen en natuurlijk hebben zij daarvoor een goede commerciële uitleg. De overheid zou eigenlijk moeten beschikken over onafhankelijke mensen van hoog wetenschappelijk niveau die volledig de markt van de geneesmiddelen kennen, zowel therapeutisch als wat de prijszetting betreft. Zij zouden van daaruit sturend kunnen optreden en adviezen kunnen geven, en de minister kunnen zeggen dat voor die aandoening die bepaalde producten evidence based zijn en bovendien de interessantste in prijs. Aan de voorschrijvers zou men dan die producten kunnen adviseren, evidence based. Voor ons is het duidelijk dat als het gaat om een veilig en doeltreffend geneesmiddel, het goedkoopste het beste is. Dat is bijna de evidentie zelf.

Het tweede puntje is de betaalbaarheid, zowel voor de patiënt als voor de ziekteverzekering. Tot op vandaag zijn er besparingen inzake geneesmiddelen. De minister heeft vanmorgen nog gezegd dat hij 2 miljard Belgische frank heeft bespaard in de sector geneesmiddelen, door een aantal recente maatregelen. Hij heeft ook de grote tekorten door overschrijdingen in zijn budget van vorig jaar voor een stuk kunnen recupereren. Dat is goed. Alleen heb ik de minister al bij herhaling, onder andere bij het stemmen over de gezondheidswet, gewaarschuwd dat we ervoor moeten opletten dat de prijsingrepen inzake geneesmiddelen, die op zich goed zijn, tot en met het einde consequent worden doorgevoerd, zodat niet de patiënt de rekening betaalt. Tot vandaag is het zo dat wanneer de specialiteit inzake prijs niet het referentiegenerieke of goedkopere middel volgt en de arts het duurdere middel voorschrijft, de opleg bij de apotheker ten laste is van de patiënt. Vandaag blijkt dat dit ook zo is. Volgens de minister is dat geen probleem omdat dat in de maximumfactuur is opgenomen.

Daarmee kom ik terug tot mijn eerste punt. Het zit in de maximumfactuur voor de mensen die aan de teller van de maximumfactuur zitten, alle anderen moeten het uit eigen zak betalen.

Mijnheer de minister, ik spreek genuanceerd. Inzake prijsbeheersing en prijsdrukking van geneesmiddelen hebt u als minister absoluut interessante maatregelen genomen. U neemt ook maatregelen die

laisser choisir le patient ou le médecin. Le patient ne peut tout de même pas décider lui-même du médicament dont il a besoin en se basant sur la liste de médicaments de sa mutualité. C'est le médecin qui doit opérer le bon choix et motiver ce dernier vis-à-vis du patient.

Il en va de même du principe de prescription du nom de la molécule. Cette idée est excellente, car elle permet de mieux définir le bon dosage. Hélas, cette idée s'est noyée dans une série d'objections pratiques qui n'ont pas été suffisamment débattues. La polémique concernant la responsabilité, notamment, n'a jamais été tranchée.

Je comprends parfaitement la technique utilisée par le ministre au niveau des plafonds des tickets modérateurs de la catégorie B mais cette technique ne peut fonctionner que s'il est clair, tant pour le médecin que pour le patient, que le médicament prescrit dans ce cas sera cher pour le patient. Si ce n'est pas le cas, le patient dépend une nouvelle fois du prescripteur. Le lobby pharmaceutique exerce une grande influence sur les médecins. Il faut revenir à la base. Les produits de base ne sont insuffisants que dans quelques complications. La technique de la révision par groupe proposée par le ministre dans la loi relative à la santé est utile si elle est appliquée de manière logique et pas uniquement aux produits populaires. Il faut un règlement pour toutes les classes thérapeutiques, une révision par groupe, ainsi que des marchés publics notamment pour les vaccins. Ces marchés publics doivent être structurels, ce qui est possible par le biais d'un accompagnement efficace par une agence des médicaments indépendante et faisant autorité, qui veille à la sécurité, à la qualité,

enige structurele uitwerking hebben, zoals de verbetering van de referentieprij die bestond sinds de generieken. Dat is een goede politiek, maar we moeten die volgen tot op het einde.

Het is niet voldoende de prijzen naar beneden te drukken. We moeten ook bepaalde prijzen kunnen zetten en eliminaties doorvoeren. We moeten kunnen beslissen en bekendmaken dat een bepaalde groep geneesmiddelen tegen een bepaalde prijs de meest interessante zijn. We verwachten van de voorschrijvers dat ze die groep geneesmiddelen gebruiken.

Vandaag laat men nog te veel in het ongewisse. Men rekent erop dat de specialiteiten hun prijs zullen verlagen. In de feiten laat men het over aan de dokter en de patiënt. Er bestaan goedkope en duurdere geneesmiddelen. Dokter en patiënt moeten het maar uitzoeken. Ik wijs op het fameuze boekje dat ondertussen door alle ziekenfondsen wordt uitgegeven en vele honderden pagina's telt. Alle geneesmiddelen zijn erin terug te vinden. Aan de hand van icoontjes kan men zelf vaststellen of het een duur of goedkoop geneesmiddel is, of het volledig of gedeeltelijk terugbetaald wordt en hoe groot het remgeld is. Dat kan toch niet de bedoeling zijn? De patiënt is daarmee niet erg gebaat, omdat hij over het algemeen weinig inspraak heeft inzake medicatie. De dokter moet het doen. Hoe kan de dokter voor elke patiënt opnieuw het bewuste boekje bovenhalen en voor elk voorschrift tussen de tientallen aanbiedingen moeten zoeken wat de beste koop is? De ordening moet, mijns inziens, door de overheid zelf gebeuren. Zij moet richtlijnen geven. We werken immers met gemeenschapsgeld uit de bijdragen van de sociale zekerheid om de geneesmiddelen terug te betalen. Het is niet te veel gevraagd dat de overheid haar verantwoordelijkheid neemt en aanbevelingen uitwerkt voor de dokters met adviezen over kwaliteit en prijs. Op die manier moet de dokter zijn patiënt duidelijk inlichten waarom hij voor een bepaald geneesmiddel niet te vinden is en vragen of hij akkoord gaat een duurder geneesmiddel voorgeschreven te krijgen. Op die manier weet de patiënt waaraan en waaraf. Vandaag gebeurt dat nog te vaak stoemelings, wat een gevaarlijk zaak is.

Hetzelfde geldt voor het voorschrijven op stofnaam, mijnheer de minister. U hebt dat reeds voor een deel gelanceerd. Het is een nuttig project, waar CD&V in principe achter kan staan. Bij bepaalde bestanddelen die hun nut reeds sinds tientallen jaren hebben bewezen en niet verbeterd kunnen worden – paracetamol is een voorbeeld –, kan men gerust op stofnaam voorschrijven. Of het geneesmiddel A,B of C noemt, als het paracetamol is, is het equivalent en is het werkzaam. Voorschrijven op stofnaam is een zeer goed en nuttig idee, omdat men ook in dosering kan voorschrijven. Op die manier kan vermeden worden dat de patiënt een standaardverpakking moet kopen als hij dat niet nodig heeft, en kunnen kleine verpakkingen op stofnaam worden voorgeschreven of zelfs magistrale bereidingen.

Het kan zelfs misschien een magistrale bereiding zijn, waarom niet. Ik denk echter dat er een fout is gemaakt, waaraan weliswaar te verhelpen is: het voorschrijven op stofnaam zou beter worden doorgesproken met degenen die het moeten voorschrijven. Ik meen me te herinneren dat dr. Piet Vandenbussche op de hoorzitting met de huisartsen in januari nog een lans heeft gebroken voor het voorschrijven op stofnaam. Het verwondert me dat hij achteraf

à l'efficacité et au prix des produits.

Sur la base des avis de cette agence, les autorités doivent faire des choix, en vertu desquels seuls les produits abordables, utiles et efficaces sur le plan thérapeutique subsistent encore sur le marché.

Un système de "claw-back" est plus utile que les prélèvements.

tegenwind gaf door te zeggen dat ze er eigenlijk niet voor zijn, omdat er betwisting is over de verantwoordelijkheid.

Ik heb het gevoel dat er meer overleg had moeten zijn. Het was immers niet duidelijk wat de rol was van de apotheker: zo kan de apotheker substitueren en de dokter heeft dan weer niet graag dat de apotheker iets aflevert dat hij niet op naam heeft voorgeschreven. Teveel onduidelijkheden die niet op voorhand werden uitgeklaard, blijven dus nog over. Door al die praktische problemen is het nuttige idee van het voorschrijven op stofnaam wellicht een beetje verdronken. Het is niet te laat om het alsnog te hernemen. Het is aan u, u heeft de bevoegdheid om het te verbeteren.

Dan wil ik graag nog iets zeggen over de remgeldplafonds voor de B-categorie. Uiteraard begrijp ik uw techniek. U zegt dat de prijs van generieken met 30% moet verlagen en dat wie specialiteiten wil maar moet volgen. Wie niet volgt, moet dan maar meer betalen. We betalen dan minder terug en verhogen zelfs de plafonds, waardoor het opleggeld voor de patiënt substantieel verhoogt. Ik herhaal dat het een bruikbare techniek is als het voor de dokter en de patiënt op dat ogenblik voldoende duidelijk is dat men een plafondgeneesmiddel voorschrijft dat voor de patiënt zo duur zal uitvallen. Zo niet, is het natuurlijk gevaarlijk, want dan hangt de patiënt af van de voorschrijver en uiteindelijk is het de patiënt die de rekening moet betalen. We moeten er dus niet te licht overgaan.

Onderzoeken bewijzen dat de invloed van de farmaceutische lobby, van de artsenbezoekers, op die geneesheren groot is. Onderzoek wijst uit dat, als men bepaalde geneesmiddelen promoot bij dokters, die daaropvolgend hoofdzakelijk worden voorgeschreven. Dokters geloven het dus: ze luisteren naar de uitleg, zijn ervan overtuigd dat het beter is en schrijven het product voor. Dat is precies wat we willen tegengaan. We willen terug naar de basis. Er zijn genoeg geneesmiddelen, er zijn genoeg moleculen, we moeten het allemaal niet zo ingewikkeld maken. Behalve voor die paar complicaties, kunnen we met het gros van die geneesmiddelen onze plan trekken.

Ook de groepsgewijze herzieningen is een techniek die u heeft voorgesteld in de gezondheidswet. Op zich is dat een techniek die bruikbaar kan zijn, mits ze consequent wordt doorgevoerd. Ik hoor u zeggen dat u het zult doen voor de cholesterolverlagers en de maagzuurremmers, maar ik denk dat u een ganse categorie zult moeten bepalen van geneesmiddelen die, volgens hun klasse, daaronder kunnen vallen. We moeten dat ook consequent doen en niet enkel voor de blockbusters of de populaire producten. Zo geven we 6 miljard uit aan cholesterol: dat springt in het oog en we zijn dan geneigd om snel iets te doen voor de cholesterolverlagers.

We zouden dit eigenlijk moeten doen op het vlak van alle grote therapeutische klassen. Waar we kunnen moeten we ordening brengen, de groepen samenbrengen – dezelfde zijn dezelfde – en we moeten ze groepsgewijze kunnen herzien. We moeten tevens, zoals u ook voorstelt, kunnen overgaan tot openbare aanbesteding.

Dat is trouwens geen nieuwe techniek, collega's. Denken wij maar aan de vaccins. Voor het vaccinatiebeleid gaat men nu al een aanbestedingen doen. Er wordt gevraagd naar de beste prijs op de markt. Op basis daarvan zullen de producten dan worden gekocht.

Mijnheer de minister, die openbare aanbestedingen mogen niet one shot zijn, maar moeten structureel en systematisch gebeuren op alle soorten van producten die aan bepaalde criteria moeten voldoen. Voldoen ze aan die criteria dan komen zij in aanmerking voor openbare aanbesteding. We moeten dit telkens consequent toepassen, met een goede coaching vanuit een agentschap dat toezicht houdt op de vigilantie, de veiligheid, de kwaliteit, de therapeutische werkzaamheid en de prijs van het product. Als wij voor de toekomst daarnaar zouden kunnen streven dan werken wij echt naar wat men het kiwimodel noemt. Dit model steunt voor mij vooral op twee zaken.

Ten eerste, dat er een goed werkend en onafhankelijk geneesmiddelenagentschap komt dat over de nodige mankracht en middelen beschikt, dat de hele markt kent op een wetenschappelijk niveau, ook therapeutisch en inzake de prijs, waardoor dit organisme gezag krijgt in ons land en boven de firma's komt te staan en bijgevolg informatie en adviezen kan verstrekken aan de minister. Dat is voor mij kiwi I.

Voor kiwi II maakt de overheid zelf keuzes, op basis van deze adviezen. Niet alles wordt nog op één markt toegelaten. De overheid geeft duidelijke richtlijnen aan de voorschrijvers en zal elimineren. Ze zal alleen behouden wat betaalbaar, nuttig en therapeutisch werkzaam is. Volgens mij zijn dit de twee fundamenteën van het kiwimodel en als het dat is zoals wij ze verstaan dan staan wij daar natuurlijk achter. Ik denk trouwens dat de minister daar in wezen ook achterstaat. Immers, wie met gezond verstand kan daar niet achterstaan?

Tenslotte wil ik het over de heffingen hebben. U kent hierover mijn mening. Ik heb dit ook gezegd in de commissie. Ik vind een claw back-systeem nuttiger. Een claw back confronteert u met uw uitgaven in het jaar zelf.

De **voorzitter**: Mijnheer Goutry, u zou beknopt en kort zijn. Wat zou het geweest zijn indien u lang had gesproken?

01.42 Luc Goutry (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal kort zijn. Dit claw back-systeem neemt onmiddellijk de overschrijding terug. Mijnheer de minister, u gaat nu een fonds maken, een provisiefonds, waarin die firma's zullen moeten storten. Dat geld zal dan worden gebruikt bij negatieve saldi. Ik vrees echter dat dit een soort van alibifonds zal worden. Er zullen inderdaad stortingen gebeuren om dan tegelijkertijd speelruimte te krijgen op die markt en opnieuw die autocommerciële benadering aan te wakkeren. Het claw back-systeem brengt een grotere responsabilisering met zich.

Het derde punt is het impulsfonds voor de huisartsen. Mijnheer de minister, u kent mijn kritiek. Ik vind dit een goed idee.

Voor mij is het echter onvoldoende. Ik vind dat u voor meer omkadering had moeten zorgen. U had duidelijker moeten zeggen waarvoor het precies zou kunnen dienen, welke middelen daarin zullen zitten, vanwaar ze zouden komen en waarvoor ze zullen worden gebruikt. Nu vraagt u het Parlement om een te grote delegatie opdat u een fonds zou kunnen oprichten en pas daarna zult zien wat u

01.42 Luc Goutry (CD&V): Dans le cadre d'un système de "claw-back", il faut pourvoir aux dépenses de l'année proprement dite. Á présent, les sociétés effectueront des versements dans un fonds provisionnel activé en cas de solde négatif. Je crains que ce fonds devienne un alibi pour créer une marge de manœuvre plus importante sur le marché. L'approche sera dès lors trop commerciale. Un système de "claw-back" contribuerait toutefois à la responsabilisation.

J'applaudis au fonds d'impulsion pour les médecins généralistes. Le ministre aurait néanmoins dû

ermee zult doen. Ik neem aan dat dit in overleg zal moeten gebeuren. Er werden daarover trouwens al ideeën geopperd. Zoals het nu echter in de tekst staat, is het voor mij te vaag en te weinig omschreven.

Wat betreft ouderenzorg, moet ik u feliciteren. U voert iets belangrijk in rond het kortverblijf. U zult de financiering van het kortverblijf herwaarderden. Als dit er komt, is het een heel goede maatregel. Ik heb ook gevraagd aandacht te schenken aan de dagverzorgingscentra. Ook deze kampen immers met financiële problemen wat hun werking betreft. Dat is toch wel iets voor de toekomst. Mensen kunnen - soms in combinatie met thuisverzorging - overdag worden verzorgd in een instelling waarna ze 's avonds opnieuw thuis kunnen worden opgevangen. Ondertussen krijgen ze overdag alle noodzakelijke - hygiënische en andere - verzorging waaraan ze behoefte hebben. Ik denk dat dit een vorm is waaraan we, in concordantie met de thuiszorg, moeten werken.

Wat de supplementen betreft, het is verdienstelijk dat u iets zult doen aan de kamersupplementen. We hadden echter liever gezien dat er een goede totaalregeling kwam. Er zijn drie soorten supplementen. Een eerste categorie betreft de kamersupplementen, waaraan u nu iets doet. Dat is echter beperkt tot de mensen die genieten van de voorkeursregeling. Ik zou het voor iedereen hebben gedaan. Een tweede categorie betreft de honorariumsupplementen waarvoor we een uitstekende wetgeving hadden die minister Vandenbroucke echter opnieuw heeft afgeschaft; Begrijpe wie kan! Een derde categorie betreft de materiaalsupplementen. Dat is wat de patiënten meer en meer de das omdoet. Voor alle moderne technieken die in ziekenhuizen worden gebruikt, worden supplementen aangerekend. Niemand weet of ze in de verpleegdagprijs inbegrepen zijn of apart moeten worden betaald. De mensen weten het niet, dus ze betalen ze - soms ten onrechte, zoals onderzoek heeft uitgewezen. U hebt gezegd dat u een lijst zult opstellen waardoor het duidelijk zal worden wat er in de verpleegdagprijs zit en waarvoor het ziekenhuis wel of niet een supplement mag aanrekenen. Mijnheer de minister, u moet wat dat betreft zeer dringend orde op zaken stellen. Nu gebeurt alles au fur et à mesure: nu eens een maatregeltje, dan een keer iets dat de situatie wat verbetert. Dat is echter geen aanpak ten gronde van de problematiek van de supplementen.

Ten slotte, ik eindig met de volmachten. U weet dat dit een teer punt is waarop wij niet terugkomen. Wij hebben altijd gezegd dat volmacht onmacht is. Een volmacht geeft u tijdelijk de mogelijkheid om lineair in te grijpen en om bepaalde grote problemen gedeeltelijk op te lossen. Dat werkt echter niet door. Het is niet goed voor het overleg, het brengt structureel ook niets aan. Het is niet verrijkt en het straft niet degenen die moeten worden gestraft en beloont niet degenen die moeten worden beloond. Het snijdt dwars door alles heen. Een volmacht is een instrument dat u eens kunt gebruiken wanneer de nood het hoogst is. U hebt dat dit jaar gedaan. Eind dit jaar komt er een einde aan uw volmacht en dan moet u toch verder met het beleid en dan moet uw begroting toch in evenwicht blijven. Dat is onze grote bezorgdheid. Wij vragen ons af of u, eens de brutaliteit van die volmachtenregeling eind dit jaar verdwenen zal zijn, nog voldoende instrumenten zult hebben om beheersend op treden. Zullen die instrumenten ook voldoende fine tuned zijn, zullen ze mikken waarop moet worden gemikt en zullen ze derhalve rechtvaardig en doelmatig zijn?

veiller à un meilleur encadrement. L'affectation du fonds par le ministre est décrite de manière trop vague.

En matière de soins aux personnes âgées, le ministre instaure une mesure importante pour les hospitalisations de courte durée. J'ai toutefois demandé que les centres de soins de jour soient également pris en considération étant donné que ces derniers sont, eux aussi, confrontés à des difficultés financières. Il faut travailler à ce dossier en concertation avec le secteur des soins à domicile.

Il est louable que le ministre souhaite prendre des mesures en ce qui concerne les suppléments de chambre mais nous aurions préféré une réglementation globale de qualité. En ce qui concerne les suppléments de chambre, la réglementation se limite malheureusement aux personnes qui bénéficient d'un traitement de faveur. Nous ne comprenons pas que le ministre Vandenbroucke ait supprimé la législation de qualité relative aux suppléments d'honoraires. Les suppléments pour le matériel constituent de plus en plus un problème insurmontable pour les patients, qui les paient parfois indûment. Le ministre établira une liste pour préciser ce que comprend le prix de la journée d'hospitalisation. La problématique doit d'urgence être abordée sur le fond.

A nos yeux, les pouvoirs spéciaux constituent un signe d'impuissance. Ils confèrent provisoirement au ministre la possibilité d'intervenir de façon linéaire. Cette situation n'est pas favorable à la concertation et ne résout rien structurellement. Les pouvoirs spéciaux ne peuvent être utilisés qu'une seule fois en cas de nécessité et arrivent à terme en fin d'année. Les instruments seront-ils suffisants ensuite pour

Mijnheer de voorzitter, tot daar mijn - weliswaar te korte - bijdrage.
(Applaus)

01.43 Pierrette Cahay-André (MR): Monsieur le président, messieurs les ministres, chers collègues, la loi-programme qui nous est soumise aujourd'hui comporte des dispositions sociales qui concrétisent déjà de nombreuses orientations présentées la semaine dernière à l'occasion du débat budgétaire.

Quelques mots tout d'abord sur les articles 11 et 12 relatifs à l'allocation d'accompagnement.

En complément à la série de mesures élaborées par le gouvernement pour encourager l'emploi chez les jeunes, dans le cadre du Pacte des générations, il est prévu de réintroduire une mesure d'allocation d'accompagnement au profit des jeunes qui se trouvent en période d'attente après avoir quitté l'école et qui n'ont donc pas encore droit aux allocations d'attente proprement dites.

Ces jeunes peuvent recevoir un stimulant financier pour autant qu'ils suivent, dans les conditions définies par le Roi, une formation ou un accompagnement en vue de leur intégration sur le marché de l'emploi. L'allocation d'accompagnement était anciennement prévue dans un arrêté royal du 6 octobre 2000. Elle est aujourd'hui réintroduite et soutenue par un budget de 1,3 million d'euros.

Cette initiative s'inscrit pour nous dans la logique du Pacte des générations qui mise massivement sur la stimulation de la formation ainsi que sur la mixité et la transition entre l'environnement scolaire et le monde du travail. C'est un premier pas réalisé aujourd'hui dans le cadre du budget 2006.

J'aborderai ensuite les articles 31 à 40 relatifs au développement durable. La secrétaire d'Etat n'est plus présente, mais je poursuis néanmoins mon intervention.

Ces articles créent un fonds de réduction du coût énergétique global qui poursuit deux objectifs: d'une part, la stimulation par des mesures structurelles d'économie financière sur le coût de l'énergie dans les habitations privées pour les groupes cibles des plus démunis et, d'autre part, l'octroi d'emprunts bon marché favorisant la réduction énergétique globale dans les habitations privées. Le gouvernement entend ainsi prendre en charge les difficultés des citoyens face à l'impact de la montée des prix des combustibles et carburants.

Dans cet esprit, je rappellerai l'initiative du ministre des Finances qui a prévu une intervention de l'Etat dans le paiement des factures des ménages pour le fioul domestique. C'est dans la continuité de cette réflexion qu'a été créé le fonds en question.

Les instruments régionaux relatifs aux audits énergétiques seront utilisés pour étudier les mesures structurelles pouvant donner lieu à une réduction efficace de la facture énergétique.

Le texte du projet de loi se limite toutefois à donner les grandes lignes organisationnelles du fonds et de nombreuses questions devront encore être résolues, notamment quant à l'application pratique de la

maintenir le budget en équilibre?

01.43 Pierrette Cahay-André (MR): Het ontwerp van programmawet bevat sociale bepalingen die vaste vorm geven aan vele beleidslijnen die vorige week naar aanleiding van het begrotingsdebat werden voorgesteld.

Aanvullend bij de reeks bepalingen die de regering heeft uitgewerkt om de tewerkstelling van jongeren te bevorderen, wordt opnieuw de maatregel ingevoerd van een begeleidingsuitkering voor jongeren die zich als schoolverlater in de wachtlijn bevinden en die dus nog geen recht hebben op de eigenlijke wachtuitkering. Dit initiatief past in het stramien van het Generatiepact dat zwaar hamert op het stimuleren van opleidingen en de vermenging en de overgang tussen de schoolomgeving en de beroepswereld.

In het kader van de duurzame ontwikkeling wordt een fonds ter reductie van de globale energiekost opgericht. Dit fonds heeft twee doelstellingen: het stimuleren van energiebesparingen voor de armsten en het toekennen van goedkope leningen om de globale energiekost in privé-woningen te drukken. Ik herinner ter zake aan de geplande tegemoetkoming in de betaling van de facturen van gezinnen voor huisbrandolie. Bovendien worden de gewestelijke instrumenten met betrekking tot de energie-audits gebruikt om de structurele maatregelen te bestuderen die tot een effectieve daling van de energiefactuur kunnen leiden.

Teneinde iedere vorm van willekeur op lokaal vlak te voorkomen, zullen de objectieve criteria moeten worden omschreven met betrekking tot de

mesure visant à octroyer des prêts à taux réduits. Les arrêtés d'application devront garantir que les moyens seront utilisés avec efficience.

Un maximum de moyens doit réellement être affecté aux travaux économiseurs d'énergie. Enfin, les critères objectifs devront être précisés en ce qui concerne le mode de sélection des habitations pouvant bénéficier des travaux et ce, afin d'éviter tout arbitraire local. In fine, pour que la mesure soit efficace, le ministre devra pouvoir s'appuyer sur une collaboration adéquate avec les Régions. Nous en avons débattu longtemps tout à l'heure.

J'en viens aux articles 42 à 62 qui sont les dispositions relatives à l'intégration du maximum à facturer fiscal dans le maximum à facturer "revenus modestes", exécutée par les organismes assureurs. On nous propose ici une correction globale du système. C'était assurément nécessaire en vue d'une plus grande efficacité sociale. A terme, outre la simplification administrative importante du mécanisme, cette intégration permettra surtout de diminuer les dépenses relatives au MAF mais aussi d'alléger la charge de travail de l'administration de la fiscalité des entreprises et des revenus puisque l'ensemble de cette charge sera alors exécuté par les organismes assureurs.

De plus, ces modifications offriront un remboursement plus rapide aux patients ainsi qu'une protection sociale plus large puisque, désormais, on prendra en compte les tickets modérateurs relatifs aux préparations magistrales ainsi que la marge de délivrance des implants. Enfin, une correction importante à nos yeux sera de mettre tout en œuvre pour éviter les doubles paiements.

L'article 69 mérite aussi notre attention car il concrétise, pour les indépendants, le principe de la réassurance des tickets modérateurs pour les soins dentaires des enfants de moins de douze ans. Incontestablement, cette mesure nous donne pleine satisfaction.

A cet égard, permettez-moi de revenir un instant sur les autres mesures qui conduiront, au cours de l'année 2006, à une meilleure prise en compte d'un certain nombre de prestations dans l'assurance obligatoire des travailleurs indépendants.

Je rappelle donc que ce gouvernement a dégagé une enveloppe de 19 millions d'euros, considérée comme un facteur exogène, permettant ainsi de réaliser plusieurs projets importants en 2006. J'évoque bien sûr l'intégration, au 1er juillet 2006, des petits risques dans l'assurance obligatoire soins de santé pour les nouveaux indépendants et pour les indépendants pensionnés en état de besoin – donc relevant de la GRAPA; l'extension du champ d'application de la loi de 1994 relative au régime général aux indépendants bénéficiant d'un règlement collectif de dettes; l'ajout de quatre médicaments orphelins à la liste des gros risques et, enfin, l'ajout des prestations de logopédie non encore couvertes à la liste des gros risques.

Monsieur le président, mesdames et messieurs, par le biais de cette loi-programme, nous prévoyons, à l'article 70, la base légale pour la création d'un fonds d'impulsion pour la médecine générale. Ce fonds sera un soutien financier aux médecins généralistes souhaitant s'installer ou se regrouper au sein de pratiques collectives.

selectie van de woningen waar de werken kunnen worden uitgevoerd. De minister zal eveneens moeten kunnen steunen op een adequate samenwerking met de Gewesten.

De globale correctie van de fiscale maximumfactuur was noodzakelijk om tot een grotere sociale doeltreffendheid te komen. Op termijn zal die integratie, naast de belangrijke administratieve vereenvoudiging van de regeling, het mogelijk maken de uitgaven met betrekking tot de MAF te verminderen maar ook de werklust van de administratie te verlichten. Zij zal ook een snellere terugbetaling mogelijk maken en de patiënten een betere sociale bescherming bieden.

Het principe van de herverzekering van het remgeld voor tandzorg van kinderen jonger dan twaalf jaar krijgt concreet gestalte voor de zelfstandigen. Andere maatregelen zullen er in de loop van 2006 toe leiden dat een aantal verstrekkingen beter in aanmerking worden genomen in het kader van de verplichte verzekering van de zelfstandigen.

Artikel 70 voorziet in de oprichting van een impulsenfonds voor de huisartsengeneeskunde dat de huisartsen financieel zal ondersteunen. De werkingsmodaliteiten van dat fonds zullen in een koninklijk besluit worden vastgelegd. We zullen erop toezien dat de criteria aan de praktijk beantwoorden.

Met de artikelen 79 tot 81 wil de regering de strijd tegen de fraude met de bijdragen opvoeren. Door dergelijke fraude worden de werknemers beroofd van een essentiële maatschappelijke bescherming, wordt de solidariteit ondermijnd en worden de overheidsfinanciën beknot. Deze doelstelling ligt de MR na aan het hart.

Assurément, le plan d'action 2006-2007 pour le développement de la médecine générale doit, au travers notamment de ce fonds, accorder une attention particulière aux conditions d'exercice de nos prestataires. Il faut continuer à s'attacher aux charges administratives qui pèsent sur les prestataires, parfois au détriment du patient, au contrôle parfois excessif de l'INAMI et à la désaffection de certaines zones rurales. Autant de facteurs sources de démotivation qui n'incitent pas nos jeunes médecins à pratiquer dans notre pays.

J'attire l'attention sur le fait que les modalités de ce fonds seront transcrites via un arrêté royal. Nous veillerons donc, monsieur le ministre, à ce que les critères établis soient objectifs et correspondent bien à la nécessité et à la réalité du terrain.

Je terminerai en abordant les articles 79 à 81 qui visent à renforcer la lutte contre la fraude aux cotisations. Le groupe MR reste particulièrement attaché à l'objectif de réduire la fraude sociale. Notre pays figure toujours en queue de peloton par rapport aux pays de l'Union européenne. En 2004, il avait été estimé que la fraude sociale avoisinait les 20% du PIB. Ces fraudes privent les travailleurs d'une protection sociale essentielle, met à mal la solidarité et ampute les finances publiques d'une part non négligeable de recettes qui leur sont dues. Sur le plan économique, elles engendrent un phénomène de concurrence déloyale vis-à-vis des entreprises qui respectent les règles.

Dans cette optique, nous approuvons pleinement les différentes mesures qui sont prises dans ce projet de loi-programme pour réduire la fraude aux cotisations (suppression notamment de la possibilité d'exonérer et de réduire les sanctions en cas de fraude avérée, majoration de sanction).

Voilà, monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, les différents points que je voulais aborder au cours de ce débat.

01.44 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Mijnheer de voorzitter, heren ministers, naar goede gewoonte is de sociale programmwet een geheel geworden van maatregelen van divers pluimage. Tussen een resem technische bepalingen door, bevat ze toch enkele veren die de regering gerust op haar hoed mag steken.

Ik wil dieper ingaan op twee concrete voorbeelden. Ten eerste, de dienstencheques voor zelfstandigen en ten tweede, de tegemoetkoming aan afgestudeerde jongeren.

Voor de zelfstandigen bijvoorbeeld, heeft de regering besloten om een nieuw onderdeel aan het sociaal statuut toe te voegen met het oog op een betere combinatie van arbeid en gezin, dit na de maatregel van begin 2003 – ter herinnering – waarbij het bevallingsverlof voor zelfstandige moeders werd verdubbeld. In het verleden heeft het debat zich volgens ons al te sterk toegespitst op werknemers, terwijl ook voor zelfstandigen de problematiek even sterk en zelfs nog sterker kan spelen.

De regering besliste om zelfstandige moeders de keuze te laten. Ofwel hulp in het huishouden via dienstencheques, die door de huidige programmwet vanaf 1 januari 2006 een feit zijn – waarvoor veel jonge zelfstandige moeders de regering dankbaar zullen zijn,

01.44 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Outre des dispositions techniques, la loi-programme sociale comporte des mesures dont le gouvernement peut franchement se féliciter.

Un nouveau volet est venu compléter le statut social des indépendants pour pouvoir mieux combiner la vie professionnelle et la vie familiale. Dans le passé, le débat était fortement axé sur les travailleurs. Mais lorsqu'ils ne sont pas en mesure de travailler, les indépendants sont aussi privés de revenus. Les mères de famille indépendantes peuvent désormais opter pour une aide ménagère par le biais des titres-services ou pour une aide dans le cadre de leur activité ou de leur entreprise. La première mesure entrera en

volgens mij – ofwel bijstand in de zaak of het bedrijf, maar daarvan is de uitwerking nog bezig. Die maatregel zullen we dus pas in de loop van volgend jaar geconcretiseerd zien. Zelfstandigen kunnen het zich immers niet permitteren om drie maanden uit de running te zijn. Geen werk is geen inkomen voor zelfstandigen. Meer nog, ze zien hun zaak of bedrijf achteruitgaan als zij er niet zijn.

Een ander mooi voorbeeld is de financiële tegemoetkoming die wordt toegekend aan afgestudeerde jongeren in wachttijd die een opleiding of begeleiding volgen als stimulans om te integreren op de arbeidsmarkt. Aangezien voor hen het recht op kinderbijslag nog geldt en ze hun statuut als jongere in wachttijd behouden, wordt de begeleidingsuitkering logischerwijze niet als een werkloosheidsuitkering beschouwd. Het is primordiaal dat jongeren zo snel mogelijk na school worden geactiveerd. De oorzaak van langdurige werkloosheid is niet voor niets vaak de lange duur zelf. Veel mensen die te lang niets om handen hebben, gaan automatisch fatalistisch toekijken op hun situatie en verliezen hun motivatie, hun voeling en vaardigheden zodat ze niet meer interessant zijn voor de arbeidsmarkt en de arbeidsmarkt niet meer voor hen. Zeker jongeren over wie het bedrijfsleven vaak klaagt dat de kwalificaties die ze via het onderwijs hebben behaald, onvoldoende corresponderen met de vereiste vaardigheden op de werkvloer, kunnen op deze manier volgens ons veel efficiënter klaargestoomd worden voor hun job.

Mijnheer de minister van Sociale Zaken, de bestrijding van sociale fraude is in de programmawet een belangrijk punt van bespreking geweest.

Mijnheer de minister van Pensioenen, er worden ernstige sancties opgelegd voor werkgevers van gepensioneerde werknemers die in de fout gaan, ook voor de gepensioneerde werknemers die ernstig en herhaaldelijk in de fout gaan. Meerdere leden van de commissie hebben bij u aangedrongen, mijnheer de minister, op meer juridische duidelijkheid en ook op de noodzaak van meer informatie voor gepensioneerden. Ik wil mij hierbij aansluiten en u vragen om een informatiecampagne op te starten over wat kan en niet kan. We hebben het in de commissie ook gezegd. Voor de mensen is de grens tussen een vriendendienst en echt werk vaak erg vaag en niet altijd duidelijk.

De straffen waarin voorzien is, zijn zwaar. Goede informatie is volgens ons absoluut noodzakelijk.

De minister van Sociale Zaken heeft enkele merkwaardige voorstellen geformuleerd inzake de betere inning van sociale bijdragen. Op dat punt gaan blijkbaar niet alleen de privé-werkgevers in de fout. Ik stel vast dat u twee zware maatregelen neemt, mijnheer de minister, ten opzichte van de overheidsinstellingen zelf, in eerste instantie ten aanzien van publiekrechtelijke rechtspersonen die overheidssubsidies genieten, maar tekortschieten in hun bijdrageplicht. De overheid die die publiekspersonen subsidieert, kon reeds de bijdragen afhouden van de subsidie. U breidt die regeling uit naar publiekrechtelijke rechtspersonen die subsidies ontvangen van een deelgebied, naar instellingen die afhangen van de Staat of een deelgebied en ook naar privé-werkgevers die subsidies ontvangen van de overheid in de brede zin van het woord.

vigueur le 1er janvier 2006 et la deuxième se concrétisera dans le courant de cette même année.

Une aide financière est octroyée aux jeunes diplômés en période d'attente qui suivent une formation ou qui bénéficient d'un accompagnement. Il ne s'agit pas d'une allocation de chômage puisque le droit aux allocations familiales et le statut de jeune en période d'attente sont maintenus. Il est absolument primordial que les jeunes soient activés le plus rapidement possible après leurs études, car ceux qui restent trop longtemps sans emploi perdent leur motivation et leurs compétences, ce qui réduit leur attrait pour le marché de l'emploi. Cette mesure sera surtout profitable pour les jeunes dont les compétences à travailler sur le terrain ne sont pas suffisantes.

La lutte contre la fraude sociale a constitué un point important de la discussion. De lourdes sanctions sont prévues pour les employeurs de travailleurs retraités qui commettent des infractions et pour les travailleurs retraités qui commettent des fautes graves à répétition. J'insiste sur la nécessité de mener une campagne d'information car la différence entre 'le service rendu à un ami' et le véritable 'travail' est parfois ténue.

En ce qui concerne la meilleure perception des cotisations sociales, les employeurs privés ne sont manifestement pas les seuls en faute. Des mesures draconiennes seront prises à l'égard des personnes morales de droit public qui touchent des subsides mais ne respectent pas leur obligation de cotiser. Le pouvoir subsidiant aurait déjà pu déduire les cotisations de leurs subsides mais ce régime est à présent étendu aux personnes morales de droit public qui reçoivent des subsides d'une entité fédérée, aux institutions qui dépendent de l'État

Bij de regeling rijst de vraag of de regeling besproken is met de deelstaten wat de uitwerking ervan betreft. Uiteindelijk zal hun gevraagd worden om de sociale bijdragen door te storten aan de RSZ.

Ten slotte wens ik bij dat voorlaatste punt nog een kanttekening te maken. Heel wat instellingen ontvangen hun subsidies veel te laat, soms met jaren vertraging. Ik verwijs hierbij naar ziekenhuizen. De liefde moet van twee kanten komen. Als de overheid een stipte betaling verwacht en zichzelf ernstige dwangmaatregelen toe-eigent, moet de overheid haar subsidies ook stipt uitbetalen. Ik denk dat er op dat punt een evenwicht moet zijn en er dus nog werk aan de winkel is.

Een andere opvallende maatregel in de strijd voor een betere inning van sociale bijdragen is de verlenging van de verjaringstermijn, die op 7 jaar wordt gebracht voor de werkgevers die verplicht langs de Centrale Dienst voor Uitkeringen hun aangiften doen.

Ten slotte, in antwoord op een vraag van mevrouw Lanjri verklaarde u, mijnheer de minister, dat er problemen zijn met 61 overheidsinstellingen. Blijkbaar is de centrale dienst er sinds 2002 niet in geslaagd betere verklaringen in te dienen. De centrale dienst zou ook geen aangifte hebben ingediend met betrekking tot de aanvullende vergoedingen die voortvloeien uit het nieuwe politiestatuut, voor de periode april tot december 2001. Dat zou tot gevolg hebben dat het bedrag van de verschuldigde en openstaande bijdragen oploopt tot 200 miljoen euro. Op dat punt is er nog heel veel werk aan de winkel.

ou d'une entité fédérée et aux employeurs privés qui perçoivent des subsides au sens large. Le régime a-t-il fait l'objet d'une discussion avec les entités fédérées? En fin de compte, celles-ci seront priées de reverser les cotisations sociales à l'ONSS.

De nombreuses institutions, notamment des hôpitaux, perçoivent leurs subsides avec retard (parfois avec des années de retard). Si les autorités tiennent à des paiements ponctuels, elles doivent commencer par montrer l'exemple. Il convient d'arriver à un équilibre.

Pour les employeurs qui sont tenus de faire leurs déclarations par l'intermédiaire du Bureau central des allocations, le délai de prescription est augmenté à sept ans. Le ministre a déclaré à Mme Lanjri que des problèmes avaient été observés pour 61 institutions publiques. Le Bureau central n'est pas parvenu, depuis 2002, à introduire de meilleures déclarations. De même, aucune déclaration n'aurait été introduite au sujet des indemnités complémentaires résultant du nouveau statut policier et ce, pour la période allant d'avril à décembre 2001. La somme due atteint déjà les 200 millions d'euros. Il y a donc encore beaucoup de pain sur la planche.

Le **président**: Je ne vois pas encore Mme Burgeon.

Misschien kan de heer Verherstraeten ons het genoeg doen zijn betoog te ontwikkelen.

01.45 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, misschien moeten wij eens een evaluatie maken van deze vergadering met betrekking tot de organisatie van de programmawet en de wetten van diverse bepalingen. Ik heb vandaag al de hele dag geen PS-collega op de banken gezien. Nochtans zullen wij hier zeer belangrijke bepalingen wijzigen.

01.45 Servais Verherstraeten (CD&V): A ma grande surprise, je n'ai pas encore vu mes collègues du PS aujourd'hui. Des dossiers importants sont pourtant à l'ordre du jour.

Mijnheer de minister, ik wil samen met u vooral het juridische kader overlopen met betrekking tot het beruchte amendement nummer 29. Daarbij wordt aan de Koning de mogelijkheid geboden om alle nuttige maatregelen te treffen teneinde pensioenverplichtingen over te dragen aan de Staat. Die bevoegdheden worden verleend tot het einde van het jaar 2006. Er is wel een bekrachtigingclausule van de

L'amendement 29 offre au Roi la possibilité de prendre jusqu'à la fin de 2006 toutes mesures utiles pour transférer à l'État les obligations liées aux pensions, quoiqu'une clause de ratification

wetgever aan verbonden.

In de toelichting bij het amendement dat intussen in het voorliggende ontwerp is opgenomen, lees ik dat het gaat om een rationele transactie in het belang van alle betrokkenen en dat het een goede zaak is voor de betrokken personeelsleden. In casu hebben wij hier te doen met een typisch verhullend taalgebruik. In realiteit is het uiteraard geen rationele transactie. Zoals zovelen reeds terecht hebben geschreven en verkondigd, wil men in realiteit de begroting van 2005 virtueel in evenwicht houden. Het is de bedoeling de komende dagen de pensioenfondsen van de NMBS en het Antwerps Havenbedrijf over te nemen en alzo meer dan 500 miljoen euro te incasseren en op het conto van 2005 te zetten.

Collega's, zoals u weet, is men niet aan zijn proefstuk toe. Ik verwijs naar Belgacom, BIAC en Belgocontrol. Wij hebben al jarenlang onze gebouwen verkocht en voor een groot stuk weer ingehuurd. Eigenlijk nemen wij met dit soort operaties enorme risico's, omdat wij de realiteit verbloemen. Net zoals een vennootschap soms de moeite doet om winsten weg te moffelen om belastingen te ontkomen, zijn wij op dit ogenblik bezig de verliezen en deficits weg te moffelen. Zo geven wij een schijn weer die helemaal niet strookt met de realiteit.

Blijkbaar zal dat zelfs niet volstaan om de begroting van 2006 in evenwicht te houden. Ik heb het vandaag niet over de effectisering van de belastingsschuld, over de regularisatie, over het creatief patrimonium of over het beheer van de bevaks. Men zegt dat dat zelfs niet zal volstaan. Wij zwijgen nog over het Zilverfonds.

Wel wil ik bij het artikel over de mogelijke overdracht van pensioenverplichtingen aan de Belgische Staat toch wel wat juridische kanttekeningen plaatsen.

Ten eerste, er heerst in de politiek - en dit is terecht - een consensus dat wij inderdaad wat langer aan de slag moeten blijven. Onze bekommernis is echter toch dat als die hardwerkende Vlaming langer moet werken, hij dan ook recht heeft op garantie op een probleemloze oude dag. Als wij de recentste begrotingen en onderhavige programmawet bekijken, dan menen wij toch dat die probleemloze oude dag voor die hardwerkende Vlaming niet wordt gegarandeerd.

Collega's, wanneer wij de overname van de pensioenfondsen van openbare rechtspersonen onder de loep nemen, dan moeten wij eerlijk zijn en durven te stellen dat het hier om een zeer uitgebreide bevoegdheidsdelegatie gaat. Daarover heeft de Raad van State geen advies kunnen geven, omdat niet voldaan is aan de vormvereisten. Het advies dat de regering vroeg, was trouwens beperkt tot drie elementen, namelijk de rechtsgrond, de bevoegdheid van de steller en de vraag of de vormvereisten terzake zijn vervuld.

Collega's, ik wil toch even hetgeen de Raad van State hieromtrent stelt, citeren: "Binnen een zodanig korte termijn heeft de Raad van State zijn onderzoek noodzakelijkerwijze dienen te beperken, zelfs wat de drie punten betreft. De Raad van State, die nochtans al zijn middelen heeft aangewend, is aldus in de onmogelijkheid gesteld aan het ontwerp voldoende aandacht te besteden en kan dus geen werk leveren dat overeenstemt met de kwaliteitsvereisten die de regering en het Parlement mogen verwachten van de afdeling Wetgeving.

par le législateur y ait été liée.

On peut lire dans l'exposé des motifs qu'il s'agit d'une transaction rationnelle dans l'intérêt de tous les intéressés mais, au fond, le gouvernement veut tout bonnement équilibrer virtuellement le budget 2005, son but étant de reprendre les fonds de pensions de la SNCB et du Port d'Anvers pour encaisser plus de 500 millions d'euros. Précédemment, il y avait déjà eu les dossiers Belgacom, BIAC et Belgocontrol, et la vente puis la relocation de certains bâtiments. Le gouvernement prend des risques énormes en dissimulant le déficit réel. D'ailleurs, toutes ces opérations ne suffiront même pas à équilibrer le budget.

Un consensus politique s'est dégagé sur la nécessité pour tout un chacun de travailler plus longtemps mais nous pensons qu'il faudrait, à titre de contrepartie, que l'État offre aux travailleurs la garantie qu'ils pourront passer leurs vieux jours sans problèmes. Or cette garantie ne semble pas ressortir des budgets récents et de la loi-programme.

La reprise des fonds de pension des personnes morales de droit public revient en fait à une très large délégation de compétences. Le Conseil d'État n'a pourtant pas été en mesure de donner un avis en bonne et due forme. L'urgence a été demandée et en outre le Conseil d'État n'a même pas eu la possibilité d'examiner de manière approfondie les trois points sur lesquels l'avis devait porter. Dans son avis, le Conseil d'État stipule qu'il lui était impossible de fournir un travail de qualité dans le délai imposé. S'agissant d'une large délégation de compétences, il conviendrait de légiférer de manière beaucoup plus sérieuse.

Cette pratique n'est d'ailleurs pas sans risques. Si un déséquilibre

Deze juridische bijdrage is nochtans een factor die de harmonieuze werking van de rechtsstaat bevordert."

Collega's, ik meen dat, zeker als wij naar een uitzondering gaan, namelijk een uitgebreide bevoegdheidsdelegatie die toch aan de prerogatieven van de Kamer raakt, toch wel wat ernstiger wetgevend werk op zijn plaats is, op het gevaar af straks problemen te krijgen. In feite hebben wij nu geen advies. Als wij vroegere adviezen van de Raad van State met betrekking tot de bijzondere machten, de bevoegdheidsdelegatie samen met de voorliggende tekst even onder de loep nemen, dan denk ik dat wij niet risicoloos aan het handelen zijn. De Staat neemt een hoop verplichtingen over en krijgt daarvoor geld in ruil. De vraag is of er een evenwicht is.

Collega's, als de operatie niet volledig evenwichtig is, dan zouden we wel eens niet in overeenstemming kunnen zijn met de artikelen 87 en 88 van het Europees Verdrag. Dat verbiedt steunmaatregelen aan bedrijven die het handelsverkeer ongunstig zouden kunnen beïnvloeden. Het risico bestaat dat die maatregelen achteraf door de Europese Commissie worden opgeheven of minstens beperkt.

Mijnheer de voorzitter, ik denk dat minister Tobback hiervoor bevoegd is, maar ik zie hem niet.

Het lijkt mij toch wel een heel concrete vraag. Ik wil wat het Europees gedeelte betreft, op minister Tobback te wachten.

01.46 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, dit geeft ons de gelegenheid aan de heer Verherstraeten een vraag te stellen. We hebben gisteren helaas uw partij niet gehoord in de raad van bestuur van het pensioenfonds van het Havenbedrijf. We weten dat sp.a en VLD hevige herauten zijn geworden van heel de pensioenconstructie. Ik wist niet dat CD&V het ook was. In Antwerpen stond ze niet aan onze zijde. Dat de socialistische vakbond meedeed met die operatie, tot daaraan toe. Maar aan onze zijde stond gelukkig de christelijke vakbond en de liberale vakbond, de CD&V zelf echter niet. Zij kwamen namens het stadsbestuur pleiten dat het zeker moest overgeheveld worden. We hebben overigens een amendement, collega, ertoe strekkend het artikel over heel deze operatie uit de programmawet te schrappen. Uw fractie stelt vooralsnog alleen maar voor een rapport naar de Kamer te sturen. Als u een radicale oplossing wil, moet u meer naar de Vlaams Belang- oplossing neigen en moet u uw Antwerpse collega's even bellen.

01.47 Servais Verherstraeten (CD&V): We hebben terzake een amendement dat de essentie van het verhaal aangaat. Ik kom hier tot de problematiek met betrekking tot de overeenstemming met het Europees verdrag. Als er overdrachten als dusdanig plaatsvinden moeten deze evenwichtig zijn. Zijn de ontvangen rechten in overeenstemming en concordant met de verplichtingen die men op zich neemt? Als u dit fatsoenlijk wilt doen dan denk ik dat het

devait exister entre les obligations reprises et les réserves reprises, le gouvernement risque d'être rappelé à l'ordre par la Commission européenne pour aide de l'Etat déguisée.

01.46 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Lors du conseil d'administration du fonds de pension de la régie portuaire d'Anvers, hier, nous n'avons pu compter que sur le soutien des syndicats chrétien et libéral. Le CD&V est même venu plaider en faveur de la reprise au nom de l'administration communale. Le VLD, le sp.a et le syndicat socialiste sont eux aussi clairement partisans du transfert. Dans l'amendement que vous avez présenté, vous demandez d'ailleurs uniquement qu'il soit fait rapport à la Chambre. Cela ne fera guère impression sur le gouvernement. Notre amendement demande tout simplement la suppression de l'article concerné dans la loi-programme.

01.47 Servais Verherstraeten (CD&V): Les transferts ne nous posent pas problème pour autant qu'ils soient équitables. Mais une telle opération doit être réalisée convenablement, ce à quoi tend notre amendement.

amendement, zoals het door collega D'hondt, college Lanjri en mezelf is ingediend, daar een belangrijk antwoord kan op geven. Als het evenwichtig is, dan zie ik an sich geen problemen. Het probleem is dat we dit zeer moeilijk kunnen meten.

01.48 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): U gaat uit van de hypothese dat het een goede operatie kan zijn, op voorwaarde dat dit uit een rapport zou blijken. Maar u heeft principieel geen verzet tegen de methode. Althans in Antwerpen niet, en dus hier ook niet.

01.48 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Je note que vous n'avez pas d'objections de principe contre les transferts.

01.49 Servais Verherstraeten (CD&V): Als ons amendement terzake wetgeving zou worden, als dit voorafgaandelijk zou kunnen gebeurd zijn, hadden we dit beter kunnen meten. Men zal nu moeilijk kunnen vaststellen of de ontvangen rechten in concordantie zijn met de verplichtingen. Als dit niet het geval is, als dat onevenwichtig zou zijn, dan is ofwel de Staat de dupe, ofwel de Haven of de NMBS of andere overheidsbedrijven. Als overheidsondernemingen er een enorm voordelige transactie mee zouden kunnen doen, dan rijst de vraag – en dat was eigenlijk mijn vraag voor u, mijnheer de minister, of dit wel in overeenstemming is met het Europees verdrag en meer in bijzonder met de artikelen 87 en 88. Mijn vraag voor u is of, met betrekking tot de transacties waar de regering op dit ogenblik mee bezig is en eventueel degene die ze nog wil uitvoeren, de Europese Commissie reeds werd ingelicht?

01.49 Servais Verherstraeten (CD&V): À l'heure actuelle, nous ne sommes en fait pas à même de juger si les transferts sont équilibrés. S'ils ne le sont pas, l'État ou l'entreprise publique en sera le dupe. Et si le transfert profite à l'entreprise publique, il risque en outre d'être considéré comme un soutien étatique, ce qui est interdit par les articles 87 et 88 du traité UE.

Heeft de regering de Europese commissie ingelicht omtrent de transacties waarmee zij momenteel bezig is en eventueel omtrent de transacties die behoren tot haar intenties? Zo ja, heeft de Europese Commissie daarover reeds opmerkingen geformuleerd?

01.50 Minister Bruno Tobback: Mijnheer de voorzitter, om de heer Verherstraeten gerust te stellen, wil ik verwijzen naar de bespreking van het amendement in de commissie, waarbij duidelijk is gezegd, ook bij de motivering, dat men bij dat soort operaties uitgaat van het principe van het evenwicht en de gelijkheid bij de overname van de verplichtingen en de overname van de reserves en de fondsen waarin voorzien is ter dekking van die verplichtingen. In principe is dat ook bij die twee operaties gebeurd. Of dat tot op het laatste cijfer na de komma gebeurd is, zal men uiteraard op termijn moeten zien, maar in principe zijn in deze de verplichtingen gedekt door de middelen die overgenomen worden van de verschillende overheidsbedrijven. Anders zou het inderdaad overheidssteun zijn en daar is die maatregel niet voor bedoeld.

01.50 Bruno Tobback, ministre: Comme on l'a déjà dit lors des discussions en commission, les obligations sont, en principe, couvertes par les moyens repris. Si ce n'était pas le cas, il s'agirait d'une aide d'État. Il se peut bien sûr qu'il y ait une petite différence dans un sens ou dans l'autre mais cela nous ne le saurons que plus tard.

01.51 Servais Verherstraeten (CD&V): Als er een evenwicht zou zijn, lijkt mij dat in overeenstemming met het Europees Verdrag. Ik wens daar dan ook intellectueel eerlijk in te zijn. Alleen is het natuurlijk vanuit onze positie zeer moeilijk de evenwichtigheid van die operatie fatsoenlijk te kunnen beoordelen. De feitelijkheid zal daar wellicht voor een stuk over moeten oordelen.

01.51 Servais Verherstraeten (CD&V): Le problème maintenant est que nous ne disposons pas des données nécessaires pour évaluer correctement la situation. La Commission européenne a-t-elle été préalablement avertie de cette mesure?

Mijn vraag was of de Europese Commissie vooraf werd ingelicht over die operatie?

01.52 Minister Bruno Tobback: Als u het mij vraagt, het is niet de gewoonte dat men bij dat soort operaties vooraf toelating vraagt of een aanmelding doet bij de Europese Commissie. Indien er achteraf opmerkingen komen van de Europese Commissie zullen wij daar

01.52 Bruno Tobback, ministre: Dans ce type d'opérations, ce n'est pas habituel. Mais si la Commission a des questions,

uiteraard correct op antwoorden. Maar dan moet u zich in de eerste plaats richten tot de minister van Begroting, wat dat betreft.

01.53 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil ten aanzien van de minister herhalen wat ik in de commissie zei, te weten dat het niet alleen elegant, maar bijna noodzakelijk ware geweest, toen wij in de commissie geconfronteerd werden met dit voorstel, dat ons een actuaariaatsberekening werd bezorgd die ons aantoonde dat op lange termijn de baten die er nu zijn ingevolge het binnenhalen van de – al of niet bestaande; dat is nog een aparte discussie – reserves, in concordantie zijn met de pensioenlasten die zullen moeten gedragen worden.

Ten eerste, sta mij toe – ik heb dat ook in de commissie gezegd en ik zou heel graag zeggen dat ik mij vergist heb – te zeggen dat het eelt op mijn ellebogen mij zegt dat dit niet zo zal zijn. Mocht ik zo'n heel lucratieve kas hebben, men zou ze zeker niet krijgen! Men zou ze niet krijgen! Kortom, er moet daar ergens een vlieg op zitten! Dat was mijn eerste punt.

Ten tweede, mocht ik het geld niet nodig hebben om mijn begroting in evenwicht te krijgen, zou ik het niet gaan vragen aan die bedrijven. Kortom, het eelt op mijn ellebogen zegt mij dat de factuur ons wellicht ooit nog gepresenteerd zal worden.

Mijnheer de minister, dit speelt op langere termijn en weegt niet meteen op de begroting, al gaat het uiteraard over de begroting voor 2005 die u nog in evenwicht wilt krijgen.

Stel dat ik zou willen geloven dat het niet ging om het in evenwicht brengen van de begroting, maar over een toekomstplan, over een visionaire zaak, dan zou ik dat onderstrepen met cijfers die aantonen aan de commissieleden die daarin geïnteresseerd zijn – en dat zou heel de Kamer moeten zijn – dat wij inderdaad een goede operatie uitvoeren, niet voor de begroting van één jaar, maar voor de pensioenstelsels van dit land.

Tot nader order, moet ik eerlijk zeggen, voel ik aan het eelt op mijn ellebogen dat we hier een ondergeschoven kind krijgen. Als ik het zo sterk aanvoel, dan vergis ik mij zelden. Maar ik zal graag toegeven dat ik mij vergist heb, mocht dat uit cijfers blijken.

01.54 Minister Bruno Tobback: Zonder het eelt aan uw ellebogen onrecht te willen aandoen, mevrouw D'hondt, wil ik u toch in zoverre geruststellen en meteen een misverstand uit de wereld helpen: het is noch een winstgevend kastje dat bij het havenbedrijf van Antwerpen zat, noch een ondergeschoven kind. Het is, zeker wat de haven van Antwerpen betreft, een afgesloten pakket; de nieuwe pensioenen zitten nu al bij pool 2 van de RSZPPO. Voor de oude lopende pensioenen, lopende verplichtingen en een aantal toekomstige, maar zeer beperkt was er een eigen reserve opgebouwd. Het havenbedrijf doet hier noch winst noch verlies aan. Die rekening is wel degelijk in principe neutraal. We weten waarover het gaat, we weten wat de toekomstige verplichtingen zijn en we weten ook wat er overgedragen wordt.

Hetzelfde geldt voor de NMBS. Als die maatschappij leent om die middelen over te dragen, betekent het dat het voor haar noch een

nous y répondrons correctement.

01.53 Greta D'hondt (CD&V): J'aimerais m'être trompée mais j'ai quand même l'impression qu'il y a anguille sous roche. Si j'étais une entreprise publique et que je disposais, quelque part, d'une réserve lucrative, je ne voudrais bien sûr pas devoir l'abandonner. Si, par contre, j'étais le gouvernement et que je n'avais pas besoin de cet argent pour équilibrer mon budget, je ne la demanderais pas. Mais même si je concède que c'est un excellent plan, je serais curieuse de voir les chiffres qui le justifient!

01.54 Bruno Tobback, ministre: Ce n'est ni une réserve financière florissante, ni un problème épineux. Le fonds de pension de la Régie portuaire n'est ni en déficit, ni en bénéfice: il est en équilibre. Il en va de même de la SNCB. Il y a de plus en plus de moyens disponibles pour faire face aux obligations de la société.

winstgevend kastje noch een ondergeschoven kind was. Tegenover de verplichtingen die we overnemen, staan middelen om die verplichtingen in de toekomst te dekken.

01.55 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de minister, ik moet eerlijk zeggen dat ik wat dat betreft iets meer vertrouwen heb in het ellebogegevoel van collega D'hondt dan in de verklaringen die u nu aflegt. Wanneer u daarover onderhandelt met overheidsbedrijven in het tijdsbestek waarbinnen u dat nu moet doen, met de datum van 31 december voor u, onderhandelt u eigenlijk met uw rug tegen de muur. Dan is het verdomd moeilijk om te onderhandelen. Als de vrees van collega D'hondt uiteindelijk uitkomt, zitten we hoe dan ook met problemen met betrekking tot het Europees Verdrag en zouden er achteraf wel eens maatregelen kunnen worden genomen waardoor de wet die vandaag wordt goedgekeurd, en de uitvoeringsbepalingen die daarop volgen, opgegeven of gewijzigd moeten worden.

Mijnheer de voorzitter, ik tracht korter te zijn en mij te engageren inzake het tijdsbestek. Er is niet alleen de problematiek van de Europese regelgeving. Er is daarnaast de problematiek met betrekking tot onze Grondwet. We hebben hier duidelijk te maken met een heel ruime bevoegdheidsdelegatie, veel ruimer dan onze Grondwet eigenlijk terzake toestaat. Om wat tijd te winnen, mijnheer de voorzitter, ga ik niet zeer uitvoerig in op die problematiek. Terzake wil ik de collega's wel verwijzen naar het boek van professor Velaers daaromtrent, aangezien hij met betrekking tot de bevoegdheidsdelegaties door de jaren heen in de Belgische politiek, een studie heeft gemaakt. De rechtsleer is toch heel duidelijk en eenduidig dat, als we bijzondere machten geven, dat moet gebeuren in feitelijke omstandigheden die zeer uitzonderlijk zijn, in crisissituaties, dat het moet gaan om zeer beperkte periodes, dat de bijzondere machten zeer nauwkeurig moeten worden omschreven en dat ze in overeenstemming moeten zijn met de Grondwet en met supranationale regels.

Collega's, bovendien kunnen bijzondere machten enkel in crisissituaties. Wij kunnen soeverein oordelen over de vraag of de crisissituaties er zijn. Ons opportunititsoordeel is echter niet ongelimiteerd. Het is niet onbeperkt. Terzake geldt ook het evenredigheidsbeginsel. Zowel naar aard, naar duurtijd als naar omvang moet de maatregel in verhouding zijn tot de crisissituaties die hier worden voorgehouden.

Wanneer we naar de toelichting van het amendement kijken, dan zien we dat daarin nergens wordt verwezen naar uitzonderlijke omstandigheden of naar crisissituaties. Wanneer we de regering en haar woordvoerders mogen geloven, dan zijn er geen problemen in ons land en is er geen probleem met de begroting. De Nederlandse regering heeft ons vorige week niet de oorlog verklaard.

Wat zijn de crisissituaties en de uitzonderlijke situaties die rechtvaardigen dat er hier vandaag bijzondere machten worden verleend aan de regering?

Ten tweede, er wordt gesproken over de beperkte periode. De ervaring leert dat een gemiddelde periode zowat zes maanden duurt. Hier zal het voor een jaar zijn. Collega's, een jaar is ruim lang, te meer aangezien de regering op dit ogenblik voor het eerst beoogt de

01.55 Servais Verherstraeten (CD&V): Je fais tout de même davantage confiance au sentiment de ma collègue D'hondt qu'à vos déclarations. Je continue à avoir des doutes quant à ce transfert. Le tout doit être finalisé pour le 31 décembre 2005. Le gouvernement est au pied du mur dans ses négociations avec les syndicats. Et si les craintes de Mme D'hondt s'avèrent fondées, nous aurons ensuite des problèmes à l'échelon européen.

Mais ce n'est pas tout: il y a également des problèmes d'ordre constitutionnel. En ce qui concerne les délégations importantes de compétences, la doctrine est sans équivoque: les pouvoirs spéciaux ne peuvent se justifier que par des circonstances exceptionnelles, doivent rester limités dans le temps, être définis minutieusement et respecter la Constitution ainsi que les règles supranationales.

Il est vrai que nous pouvons estimer souverainement que des circonstances de crise requièrent des pouvoirs spéciaux mais à présent que s'applique le principe de proportionnalité, notre jugement d'opportunité n'est pas illimité. Il n'est pas fait référence dans la justification de l'amendement à des circonstances de crise ni à des circonstances exceptionnelles. Le gouvernement n'affirme-t-il pas qu'il ne se pose aucun problème dans ce pays? Quelles sont dès lors les circonstances de crise auxquelles il se réfère actuellement pour justifier la délégation de pouvoirs?

Les pouvoirs spéciaux ne peuvent être accordés que pour une période déterminée, généralement limitée en moyenne à six mois. Mais il s'agit ici d'une période d'un an, alors que le problème du

pensioenfondsen van de NMBS en het havenbedrijf van Antwerpen over te nemen nog wel vóór 31 december 2005. Ze zal dat op een paar weken tijd regelen. Waarom moeten dan bijzondere machten worden gegeven voor meer dan een jaar?

Ik kom dan tot de nauwkeurige omschrijving. Artikel 105 van de Grondwet vereist dat er een uitdrukkelijke toekenning moet zijn. In de wet moeten expliciet de doelstellingen, de aard en de omvang van de bijzondere machten worden ingeschreven. Terzake wil ik toch even citeren uit een vaste rechtspraak van de Raad van State: “Een machtigingswet moet niet alleen de doeleinden en oogmerken vermelden waarvoor de bijzondere machten worden toegekend. Zij moet bovendien en vooral nauwkeurig de aangelegenheden bepalen waarin die machten tot uitoefening zullen kunnen komen, alsmede de precieze strekking van de regels die de Koning vermag uit te vaardigen.” Of nog: “Het komt er in de eerste plaats op aan dat de wet er zich niet toe bepaalt algemene doelstellingen aan te geven, maar duidelijk zegt welke aangelegenheden worden beoogd en daarbij, in voorkomend geval, voor een bepaalde aangelegenheid specificeert wat daarvan in de machtiging wordt betrokken en wat daarbuiten wordt gehouden. Bovendien past het, wanneer machtiging wordt verleend voor bijzondere doeleinden, dat de tekst van het wetsontwerp die doeleinden klaar en duidelijk formuleert. Deze doeleinden zijn medebepalend voor de omvang van de machten die aan de regering kunnen worden toegekend. Bijzondere machten die geen uitstaans hebben met de doeleinden die aan het ontwerp ten grondslag liggen, dreigen aan de Koning een onbegrensde bevoegdheid te verlenen, afgezien van de vaststelling dat voor de toekenning van die machten de grondwettelijk vereiste verantwoording ontbreekt.”

Collega's, hier wordt dat nergens vermeld, niet in de wettekst terzake, noch in de toelichting. Het zal evenmin blijken uit de voorbereidende werken. Nochtans is dat belangrijk, want eens de besluiten zijn uitgevaardigd, kan er in toepassing van artikel 159 van de Grondwet een rechterlijke toets gebeuren, om na te gaan of deze delegatiebevoegdheid wel conform de wet en de Grondwet heeft plaatsgevonden. Ik ga ervan uit dat de werkelijke bekrachtiging die in het oorspronkelijke amendement en nu in het goedgekeurde artikel staat, dient om de rechterlijke toets te omzeilen. Men voelt aan dat men grondwettelijk over de schreef gaat.

Ik kom tot het vierde principe, de eerbiediging van hogere rechtsregels. Het moet in overeenstemming zijn met de Grondwet. Het moet in overeenstemming zijn met de bijzondere wetten en met de supranationale bepalingen. Ik verwijs nogmaals naar het Europees Verdrag.

Collega's, als wij die vier voorwaarden onder de loep nemen – en ik verwijs niet alleen naar Verraes, maar ook naar professor Alen die daarover heeft gepubliceerd – moeten wij vaststellen dat hier geen bijzondere crisissomstandigheden zijn. Er zijn hier geen bijzondere uitzonderlijke omstandigheden die rechtvaardigen dat zo'n ruime bijzondere macht aan de Koning wordt gegeven. De omstandigheden zijn er niet en minstens worden ze niet bewezen. Hier wil men inderdaad een gat in de begroting dichtten.

Ten tweede, de periode is ook veel te lang, zeker gelet op het feit dat men de begroting in evenwicht moet krijgen voor 31 december.

transfert du fonds de pension de la SNCB et de la régie portuaire d'Anvers devrait être réglé avant la fin de l'année. Pourquoi faut-il dès lors une année entière?

L'article 105 de la Constitution prévoit que la nature, la durée et l'objectif des pouvoirs spéciaux doivent être définis. Selon la jurisprudence constante du Conseil d'État, les matières auxquelles ces pouvoirs pourraient se rapporter doivent être clairement circonscrits, ce qui n'est pas le cas en l'occurrence. L'exposé des motifs et le texte même de la loi ne déterminent rien et les travaux préparatoires n'apprendront rien à cet égard. La confirmation légale est destinée à tourner le contrôle juridictionnel parce que le gouvernement sait bien qu'il dépasse les limites constitutionnelles.

Enfin, outre la Constitution, il y a lieu de respecter aussi d'autres normes juridiques supérieures, dont en particulier le traité européen.

L'analyse des quatre conditions amènent à constater qu'il n'est satisfait à aucune d'entre elles.

Si un ministre néerlandais se présentait en costume rayé avec un texte législatif de ce type à la deuxième chambre, il se ferait immédiatement huer. (*Sourires*) La Commission européenne devra évaluer si ce texte est en conformité avec le Traité et ne contient pas de forme déguisée d'aide d'État. A ce moment, le gouvernement pourra sortir le grand jeu du lobby et notre ministre du budget se verra contrainte de supplier à genoux le premier ministre néerlandais de lui accorder son soutien afin d'obtenir l'approbation d'Eurostat.

Nous regrettons que le gouvernement prenne de tels risques: c'est jouer avec l'avenir des générations futures.

Ten derde, het gaat helemaal niet om een nauwkeurige omschrijving. Laten wij de tekst nog eens onder de loep nemen. Wat staat er in het artikel? De Koning kan alle nuttige maatregelen treffen. Het gaat niet om publieke rechtspersonen. Het gaat over openbare rechtspersonen, zodat ook privé-ondernemingen, zoals Aquafin en VZW's, in aanmerking komen. Met andere woorden, ook dit criterium wordt niet gerespecteerd. Wij vrezen dat ook het vierde criterium, met name de overeenstemming met onder meer supranationale regels, niet wordt gerespecteerd.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik kom tot een besluit. Als in een ander Europees land, bijvoorbeeld in Nederland, een minister in streepjespak met zo'n wettekst naar de Tweede Kamer ging, zou hij worden teruggefloten. Straks zal de Europese Commissie de feitelijkheid van deze operaties mogen controleren. Straks zal zij mogen controleren of deze operatie in overeenstemming is met het Europees Verdrag. Straks zal zij moeten controleren of het hier niet impliciet om een verdeckte vorm van overheidssteun gaat, die eigenlijk de concurrentie en de vrije handel ongunstig zou kunnen beïnvloeden.

Ik vrees dat deze regering dan verdomd veel lobbywerk zal moeten doen. Ik vrees dat in de eerste plaats de vice-eerste minister en tevens minister van Begroting al haar charmes zal moeten aanwenden om bijvoorbeeld de eerste minister van Nederland op haar knieën te vragen zijn steun te verlenen om deze regels te laten overeenstemmen met Eurostat en om de goedkeuring van Eurostat te krijgen.

Er zal veel goodwill van de buitenlandse collega's nodig zijn om die operaties goedgekeurd te krijgen.

Die risico's neemt u! Die risico's zouden wel eens tot gevolg kunnen hebben dat na de goedkeuring in de Kamer en de ondertekening door de Koning, de Europese Commissie a posteriori al de bepalingen zal terugschroeven of helemaal vernietigen. Dan zijn we nog verder van huis. Mocht dat het geval zijn, zal CD&V dat betreuren, omdat er gespeeld wordt met toekomstige generaties.

01.56 Hilde Dierickx (VLD): Mijnheer de voorzitter, heren ministers, mijnheer de staatssecretaris, collega's, namens de VLD wil ik ons standpunt over het deel "volksgezondheid" in de sociale programmawet toelichten.

De belangrijkste bepaling in onderhavige programmawet is ongetwijfeld de integratie van de fiscale maximumfactuur in de sociale maximumfactuur met enkele begeleidende maatregelen zoals de integratie van nieuwe prestaties in de maximumfactuur en de afschaffing van het hoogste plafond. Dat zal ongetwijfeld leiden tot een betere bescherming van de patiënt dan vandaag het geval is. Van bij de invoering van de maximumfactuur heeft de VLD aangedrongen op een evaluatie van het systeem. Tot op heden is die nog niet volledig uitgevoerd. We vragen dat om te kunnen nagaan of er geen misbruik van het systeem wordt gemaakt.

Wat de geneesmiddelen betreft, pleit men voor een correcter praktijk inzake het voorschrijven en nemen van geneesmiddelen. Daarin legt de overheid bepalingen op inzake het voorschrijven: niet alleen wat

01.56 Hilde Dierickx (VLD): L'intégration du MAF (maximum à facturer) fiscal dans le MAF social mènera, avec quelques mesures d'accompagnement, à une meilleure protection du patient. Le VLD a toutefois insisté dès le début sur la nécessité de procéder à une évaluation – qui n'a toujours pas été réalisée entièrement – pour pouvoir vérifier l'absence d'abus.

Dans le secteur des médicaments, il s'agit de rendre plus adéquats le comportement prescripteur et la consommation. Les autorités doivent surveiller le type de médicaments prescrits, ainsi que

artsen en tandartsen voorschrijven wordt bepaald door de overheid, maar ook hoeveel ze voorschrijven. De apothekers zullen in de toekomst betrokken worden om de therapietrouw van de patiënt beter te ondersteunen. We zullen zeer goed nagaan of die maatregelen werkelijk toelaten om te komen tot een correcter gebruik van geneesmiddelen en een besparing in de sector.

De voorbije maanden hebben we een kleine oorlog tussen de politiek en de farmaceutische sector kunnen vaststellen. Ik denk dat die bladzijde ondertussen omgeslagen is. Het feit blijft dat de heffingen voor de farmaceutische bedrijven zeer hoog zijn. De VLD kan in de wet een aantal bepalingen vinden die een positieve evolutie geven. Er zal maar een heffing zijn, wat meer duidelijkheid geeft voor de farmaceutische bedrijven. Het claw-backsysteem wordt afgeschaft. Er wordt een reservefonds opgericht dat gefinancierd wordt door de farmaceutische bedrijven en de bedragen eigendom van de bedrijven blijven. Het systeem in zijn geheel zal transparanter zijn.

Er worden ook enkele structurele maatregelen voor die sector genomen. Zo wordt een systeem ingevoerd waarbij de farmaceutische bedrijven de prijs van hun specialiteiten zelf kunnen laten dalen en dit alles tot 2% van het volledige omzetcijfer. De bedrijven kunnen dus zelf bepalen welke specialiteiten in aanmerking komen voor een prijsdaling met minstens 5%. Zo kunnen natuurlijk de kosten gedrukt worden en hebben de bedrijven zelf vat op de inspanningen die ze leveren.

Ook positief in deze zaak is dat de heffingen ten opzichte van de farmaceutische bedrijven in verhouding zullen staan tot de investeringen die zij doen in België. Ons land is bekend om innovaties op het vlak van geneesmiddelen. Zo'n initiatief kunnen wij natuurlijk alleen maar toejuichen. Dus farmaceutische bedrijven die zwaar investeren in wetenschappelijk onderzoek, in nieuwe geneesmiddelen stellen hier heel wat mensen tewerk. Ze betalen bijgevolg heel wat sociale bijdragen en belastingen en mogen daarvoor dan ook beloond worden.

Mijnheer de minister, ten slotte wil ik nog even spreken over de wettelijke basis die geschapen wordt voor de oprichting van een Impulsfonds voor vestiging van huisartsen. Ik heb u daarover in de commissie een vraag gesteld. Ik vind dit een positief initiatief. Toch heb ik enkele bedenkingen bij deze beslissing. Ik sluit mij daarvoor ook aan bij de opmerkingen van de Raad van State.

Er mogen namelijk toch wat meer specificaties komen. Mijnheer de minister, ik heb uit uw antwoord in de commissie verstaan dat u, wat die vestigingspremies voor de huisartsen betreft, niet zozeer wilt investeren in infrastructuur, in het fysiek samenwerken van de huisartsen, maar dat u het eerder hebt over een samenwerking via netwerken, over een synergie via bestaande of nog op te richten systemen.

Alles blijft wel een beetje vaag. Ik zou daarover toch meer duidelijkheid willen. De installatiepremies kunnen gaan tot 30.000 euro. Kunt u dat echter toch meer specificeren.

Ik vind het toch wel jammer dat voor zo'n belangrijke maatregel geen debat ten gronde gevoerd werd in het Parlement en dat hier de

leur quantité; elles associeront les pharmaciens au soutien des patients en matière de confiance en la thérapie.

La "petite guerre" qui sévissait entre le monde politique et le secteur pharmaceutique relève du passé. Les entreprises pharmaceutiques paient de lourdes charges mais je me félicite de ce qu'il ne subsiste qu'un seul impôt. Je me réjouis aussi de la suppression du système "claw-back", de la création d'un fonds de réserve par les entreprises pharmaceutiques et de ce que le système sera plus transparent dans son ensemble. De plus, les entreprises pharmaceutiques pourront déterminer elles-mêmes lesquelles, parmi leurs spécialités, entreront en ligne de compte pour une baisse de prix de 5% au moins. Conséquence: les coûts seront réduits et les entreprises maîtriseront elles-mêmes les efforts à fournir. Par ailleurs, les taxes seront proportionnelles aux investissements des entreprises pharmaceutiques dans la recherche scientifique – et donc également dans l'emploi, avec les cotisations et taxes sociales afférentes – dans le pays.

Je suis favorable à la création d'un fonds d'impulsion visant à financer les coûts liés à l'installation des généralistes, mais j'ai aussi quelques objections et je rejoins les observations formulées par le Conseil d'État. Je pense avoir compris que le ministre voulait investir davantage dans la collaboration par le biais des réseaux que dans l'infrastructure. Je souhaiterais quelques éclaircissements à ce sujet.

Enfin, je regrette qu'aucun débat n'ait été organisé au Parlement concernant une mesure aussi importante et que le pouvoir exécutif ait entièrement tiré la couverture à lui.

uitvoerende macht het laken volledig naar zich toe getrokken heeft.

01.57 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil minister Demotte om verduidelijking vragen omtrent twee thema's. Mijn eerste vraag betreft de programmawet, mijn tweede de wet houdende diverse bepalingen.

Mijnheer de minister, ik zal beginnen met de vrijwilligers. De voorbije zomer kwam de wet tot stand die het statuut van de vrijwilligers regelt. Wat in deze Kamer, over meerderheid en oppositie heen, als een gelukkig moment beschouwd werd, dreigt ons nu te achtervolgen omdat de zo noodzakelijke uitvoeringsbesluiten achterblijven.

Terwijl de voorbije zomer de vrijwilligersorganisaties opgelucht ademhaalden en gelukkig waren dat dit statuut uiteindelijk tot stand gekomen was, krijgen wij nu, ik denk dat het niet minder is op uw kabinet, bijzonder veel vragen – het aantal stijgt van dag tot dag - van vrijwilligers en hun organisaties die 1 januari zien naderen.

Er is natuurlijk nog een overgangsperiode van zes maanden, maar de mensen willen toch weten wat de stand van zaken is, wanneer de wet op 1 januari ingaat. De uitvoeringsbesluiten zijn er niet, mijnheer de minister. Op 26 oktober heb ik u daarover ondervraagd in de commissie. U hebt gezegd dat u al het mogelijke doet, opdat vóór de datum minstens de belangrijkste uitvoeringsbesluiten er zouden zijn.

Mijnheer de minister, vandaag worden de organisaties die met vrijwilligers werken, overstelpt met aanbiedingen van alle mogelijke verzekeringsmaatschappijen, die hun polissen aanbieden, van minder dure tot de allerduurste. Zij weten niet voldoende op welk aanbod zij moeten ingaan en wat zij zullen moeten verzekeren.

Mijnheer de minister, wanneer komen de uitvoeringsbesluiten? Naast de verzekering is er ook nog onduidelijkheid over de organisatienota. Ook dat moet met een uitvoeringsbesluit geregeld worden. Waar staan wij? Wat is de stand van zaken? Wanneer mogen wij daarop rekenen?

Ik heb nog een tweede vraag aan minister Demotte, betreffende de bedrijfswagens.

Mijnheer de minister, wij hebben daarover in de commissie gesproken. Ik heb daar mijn bezorgdheid geuit over wat ter tafel lag en ook een voorstel tot wijziging gedaan. Dat voorstel heeft het niet gehaald. Ik hoop, mijnheer de minister, dat u ondertussen ook van de sector de nodige druk ondervonden hebt om een regeling te treffen, waardoor de solidariteitsbijdrage op de bedrijfswagens niet betaald moet worden, in de gevallen die in de commissie besproken werden. Ik herhaal mijn voorbeeld van de elektriciens die gewoonlijk met twee naar de werf gaan en toch moeilijk, door de wet die wij aan het produceren waren, onderweg een derde kunnen oppikken om er 80% van de weg mee af te leggen. Ik vraag u om die regeling te treffen, zodat onze elektriciens nog altijd met twee op de weg mogen en de wagen waarmee zij zich verplaatsen, ook nog een bedrijfswagen zou kunnen zijn en dus niet onderhevig aan de solidariteitsbijdrage.

Mijnheer de minister, wilt u hier in de plenaire vergadering bevestigen dat voor de bonafide, goed gecontroleerde en in orde bevonden

01.57 Greta D'hondt (CD&V): J'aimerais que le ministre fournisse des précisions sur deux dossiers spécifiques.

Quand les arrêtés d'exécution de la loi relative au statut des bénévoles seront-ils prêts? La loi entrera en vigueur le 1e janvier 2006, il est vrai avec une période transitoire, et le ministre a promis le 26 octobre dernier que les principaux arrêtés seraient prêts pour cette date. Les bénévoles et les organisations voudraient savoir ce qu'il en est. Ils sont submergés d'offres de compagnies d'assurances, mais ne savent pas contre quoi ils doivent s'assurer.

La commission compétente n'a pas approuvé ma proposition visant à modifier la cotisation de solidarité applicable aux véhicules de société. Le secteur exerce néanmoins une pression pour faire modifier la réglementation dans un certain nombre de cas. J'espère que le ministre déclarera aujourd'hui que les entreprises de bonne foi qui sont parfaitement en ordre avec les dispositions relatives à la cotisation de solidarité sur les véhicules de société, ne seront pas tenues de payer la cotisation rétroactivement en 2005. À cet égard, il faut également tenir compte des délais dans lesquels des aménagements peuvent être apportés.

ondernemingen, waarvan dus bij controle vastgesteld wordt dat zij volledig in orde zijn met de hopelijk aangepaste bepalingen over de solidariteitsbijdrage op bedrijfswagens in 2006, de terugwerkende kracht die in de wet ingeschreven is voor 2005, niet zou gelden?

Wij moeten ook durven te kijken naar de timing waarbinnen eventuele aanpassingen nog zouden kunnen gebeuren. Ik zal u dankbaar zijn voor de antwoorden op die vragen.

De **voorzitter**: De sprekers hebben hun beurt gehad. Je demande au gouvernement comment il compte formuler ses réponses. Allez-vous vous répartir le travail? Donnerais-je tout d'abord la parole à M. Demotte et ensuite à MM. Vanvelthoven et Dupont pour répondre aux questions d'ordre général avant d'aborder les questions spécifiques qui sont intervenues à la fin du débat?

01.58 Rudy Demotte, ministre: Monsieur le président, je répondrai brièvement aux différents intervenants, à commencer par notre collègue, M. Goutry. Lorsque, rejoignant par-là un sujet abordé par d'autres, il fait appel aux mesures qui ont été prises en matière de politique des médicaments, j'ai jugé son propos très nuancé; il a été effectivement très correct dans son analyse. Le projet comporte en effet des zones d'ombre qui appellent des compléments d'information.

Ainsi, une question importante est celle du contrôle du coût du médicament. Aujourd'hui, beaucoup de molécules sont sur le marché. Il a notamment parlé des produits disponibles sous forme de marques. Il a cité le chiffre de 10.000, et je pense que l'ordre de grandeur est raisonnable. A cet égard, l'autorité publique se doit de donner des outils d'information qui clarifient les choses. Quelle est notre difficulté? La première difficulté rencontrée, c'est que nous ne luttons pas, pour l'instant, à armes égales avec les firmes qui distillent de l'information sur les médicaments. Les moyens de promotion des firmes sont extrêmement importants; ce point a d'ailleurs fait l'objet de discussions lors de l'examen de la loi santé. J'ai même rappelé que, dans certaines études internationales, les moyens dédiés à l'information ou à la publicité des firmes sont supérieurs aux moyens consacrés à la recherche.

Face à cela, nous disposons de quelques instruments qui, s'ils sont petits, n'en demeurent pas moins importants. L'un d'entre eux a été rappelé ce matin lors d'une réunion à laquelle participait M. Goutry: le CBIP. C'est un site d'information, qui permet d'obtenir de l'information sur les médicaments disponibles. Ce site est sans doute perfectible, car c'est un très bel instrument, qui permet à un prestataire de soins d'obtenir de l'information grâce à des éléments qui, à mon sens, pourraient, demain, être affinés en vue de, par exemple, permettre une comparaison entre les médicaments. Il ne suffit pas de connaître la molécule. Il ne suffit pas de connaître le conditionnement. Encore faut-il connaître certains éléments, comme ceux relatifs aux excipients, qui ne sont pour le moment pas toujours très lisibles, et qui, si je ne me trompe pas, ne figurent pas en tant que tels sur ce site.

Par ailleurs, nous mettons des moyens à la disposition d'ASBL comme Farmaca.be. Elles sont composées de délégués indépendants qui peuvent donner une information. A cet égard, nous sommes en présence d'une difficulté d'une autre nature. En effet, lorsque nous envoyons des délégués indépendants auprès des médecins, il ne faut pas perdre de vue que leur nombre est bien

01.58 Minister Rudy Demotte: De heer Goutry stelt terecht dat er nog blinde vlekken zijn in het geneesmiddelenbeleid. Gelet op de hoeveelheid moleculen op de markt, moet de overheid een en ander uitklaren. Wij strijden echter niet met gelijke wapens in vergelijking met de farmaceutische bedrijven, waarvan de promotiebudgetten zelfs hoger liggen dan de budgetten die aan onderzoek worden besteed.

Wij beschikken over de site van het Belgisch Centrum voor Farmacotherapeutische Informatie (BCFI), die evenwel voor verbetering vatbaar is; zo zou degelijke informatie over de excipiëntia bijvoorbeeld noodzakelijk zijn.

Wij stellen ook middelen ter beschikking van vzw's, zoals "farmaka.be". Maar onze afgevaardigden – die te weinig in aantal zijn – kunnen bij het artsbezoek de indruk wekken raadgevingen op het stuk van de gezondheidseconomie te verstrekken zonder met wetenschappelijke elementen rekening te houden.

Ik onderzoek de mogelijkheid de artsen een databank ter beschikking te stellen waarmee ze, op grond van de moleculen, het goedkoopste geneesmiddel kunnen voorschrijven en die bovendien regelmatig zou worden bijgewerkt.

inférieur à celui des firmes. Ensuite, il ne faut pas non plus donner l'impression que les conseils qu'ils vont prodiguer sont des conseils d'économie de la Santé qui ne tiennent pas compte d'éléments scientifiques. Parfois, on essaie de faire croire qu'ils sont des espèces de missi dominici de la Santé publique ayant le regard davantage braqué sur le coût du médicament que sur sa qualité thérapeutique.

Ce n'est pas le cas mais c'est un préjugé qu'il faut surmonter aujourd'hui.

Troisième instrument. J'ai demandé à l'ACRM et à un certain nombre d'organes ad hoc de me remettre des propositions concrètes sur l'implémentation d'une base de données que l'on peut enregistrer sur des PDA, de sorte que lorsque les médecins visitent leurs patients, ils ne tombent pas dans le piège de la surinformation inexploitable. Sur base d'une molécule donnée, on pourrait ainsi obtenir des informations précises qui permettent de prescrire, au coût le plus bas, le meilleur produit indiqué.

Je suis impatient que les médecins disposent de ce système. Ce n'est en aucun cas un gadget, c'est tout à fait utile! Ce système répond d'ailleurs à une correction que nous apportons dans les textes que nous votons, notamment sur la question de l'ajustement entre le moment où les nouvelles listes de prix des médicaments sont annoncées et le décalage avec le prix de référence. Vous connaissez bien la problématique. Certaines personnes ne disposent pas de l'information, les molécules un peu plus chères continuent à leur être prescrites et elles doivent payer la différence de leur poche, via le ticket modérateur.

Pour ce qui est du cas où l'on retire du marché un médicament au coût le plus bas, nous corrigeons également la législation. Il serait utile aussi que le prestataire soit immédiatement avisé par un système qui doit pouvoir être actualisé on-line. Il suffirait de connecter de temps en temps le PDA à internet en vue d'actualiser les données.

En ce qui concerne le caractère "payable" de la politique du médicament, l'information est au cœur de notre préoccupation. On ne peut pas distinguer des mesures d'économie intelligentes d'une information plus complète donnée au patient par le biais des mutuelles, qui elles aussi ont un rôle important à jouer, et aux prestataires de soins. C'est le rôle des pouvoirs publics.

En ce qui concerne la question de l'appel d'offres et du modèle kiwi, j'ai toujours dit – même lorsque certains sont montés ici à la tribune, convaincus qu'il s'agissait d'un modèle absolu – qu'il valait mieux un modèle de panier de fruits qu'un seul fruit dans le panier.

En l'occurrence, le kiwi est un modèle intéressant sous certains aspects. En effet, pour certaines molécules, un appel au marché peut être fait en vue d'avoir les prix les plus bas. Sur cette base, l'Etat pourrait rembourser davantage ces produits que ceux qui n'ont pas remporté l'appel. Ces médicaments sont alors doublement intéressants: d'une part, ils sont moins chers pour la société et l'individu; d'autre part, ils sont mieux remboursés. En agissant de la sorte et en mettant les produits qui pourraient faire l'objet de cet appel d'offres en remboursement catégorie B et les autres en catégorie C, un différentiel intéressant pour la personne est créé.

Wat de betaalbaarheid van het geneesmiddelenbeleid betreft, is zowel de informatie van de patiënt, onder meer door de ziekenfondsen, als van de zorgverstrekker, essentieel.

Mijn voorkeur gaat niet zozeer naar het kiwimodel, maar veeleer naar een fruitschaal. Via een offerteaanvraag kan worden nagegaan welke producten het goedkoopst zijn en dus bij voorrang door de Staat worden terugbetaald. Door die geneesmiddelen bijkomend een hogere terugbetaling in categorie B toe te kennen en de andere geneesmiddelen in categorie C, wordt een en ander nog interessanter voor de patiënt.

Ideaal zou zijn met de "blockbusters", zoals de cholesterolverlagende geneesmiddelen en de PPI's, van start te gaan.

Ik sluit het gebruik van die procedure van offerteaanvraag voor niet terugbetaalde producten niet uit, maar het voorschrijfgedrag blijft een determinerende factor.

Het is mogelijk dat de overheid in het kader van offerteaanvragen voor geneesmiddelenpakketten slechts een geneesmiddel selecteert en alle andere afwijst, maar dat de voorschrijvers haar hierin niet volgen. Wanneer de patiënt onvoldoende geïnformeerd wordt, kan dat leiden tot een spanning tussen de behoeften van de patiënt die de voorkeur aan een bepaald merk geeft, en het enige product dat door de overheid werd geselecteerd.

Ik schaar me achter het voorstel dat een aantal leden vanmorgen hebben gedaan om de procedure voor de gemeenschappelijke aankoop van bepaalde vaccins uit te breiden. Maar eerst moeten we de Gemeenschappen daarvan nog kunnen overtuigen, wat geen gemakkelijke opgave is.

Le système nous permet-il d'aller très loin? Nous devons commencer par des produits blockbusters. Parmi les blockbusters figurent les anticholestérols. C'est d'ailleurs à ce sujet que nous avons commencé la discussion sur le modèle kiwi. Le deuxième type de blockbuster que nous pourrions mettre dans ce panier sont les produits IPP, c'est-à-dire qui agissent sur la production de suc gastrique.

Si nous commençons par ces deux produits et que nous obtenions des résultats, nous démontrerons l'utilité de ce procédé, peut-être aussi pour d'autres produits.

J'en viens maintenant à l'utilisation de cette procédure d'appel d'offres pour des produits qui ne sont pas remboursés. C'est l'une des propositions. Je suis quelqu'un qui a besoin d'indications et d'études et, a priori, je ne suis pas fermé à des propositions de cette nature. Mais je ne voudrais pas que l'on ne change pas la culture médicale en même temps que l'on introduit ce nouveau système. Car on ne peut pas considérer que les pouvoirs publics sont les seuls responsables des modes de comportement envers les médicaments. On peut inventer des règles créant des comportements, mais il faut aussi la participation volontaire des prescripteurs, notamment. Là se pose la délicate question de la liberté thérapeutique.

Si des blocs d'appels d'offres dépassent une molécule et font que, pour des médicaments dont les indications peuvent être les mêmes sans que les molécules soient identiques, un seul médicament soit soutenu par les pouvoirs publics et les autres abandonnés, vous créez aussi une situation dans laquelle le consommateur-patient moyen n'est pas préparé. De plus, si le prescripteur ne souhaite pas informer son patient, il se crée une tension extrêmement forte entre les besoins des gens, qui sont souvent exprimés en termes de marque - puisqu'ils ne se réfèrent pas à des molécules -, et ce que l'on prescrit, qui sera un seul produit, remboursé ou pas, favorisé par cette procédure d'appel d'offres.

Il faudra faire preuve de finesse dans les méthodes à instaurer. En tout cas, nous ne pouvons pas conserver la situation actuelle. Je vais vous donner un exemple qui m'a frappé l'esprit récemment: c'est celui des vaccins. J'ai entendu des personnes affirmer ce matin qu'il faudrait élargir les modes d'achat en commun de certains vaccins. Cela me semble une très bonne idée. Mais la révolution mentale n'a pas encore eu lieu, y compris dans nos institutions. Quand j'en parle aux Communautés, je rappelle que l'intérêt ne consiste pas à acheter un vaccin en Communauté germanophone, française ou flamande, mais d'avoir tout un marché, pour qu'ensuite les Communautés organisent la distribution, conformément à leurs compétences. Je peux vous dire, monsieur Goutry, en vous regardant droit dans les yeux, qu'il nous est actuellement difficile de convaincre les institutions d'un choix aussi élémentaire que celui-là. Des révolutions mentales doivent encore se produire.

Quant au système du "claw-back", sur lequel au moins deux intervenants ont posé des questions, je pense qu'il a montré ses limites. Ce système est fondé sur un principe relativement incorrect, car on ne responsabilise les acteurs qu'indirectement et a posteriori.

Personnellement, je pense qu'il vaut mieux responsabiliser de

De "claw-back" die de actoren slechts onrechtstreeks en achteraf responsabiliseert, heeft duidelijk zijn grenzen. Daarom heb ik de regel aangepast: daar waar de overschrijding van de enveloppe voorheen voor 60 procent door de industrie werd gefinancierd, wordt nu een realistischer bedrag bepaald en neemt de industrie de overschrijding op zich via een door de industrie opgericht fonds.

De akkoorden artsen-ziekenfondsen geven antwoorden op de vragen over de installatiekosten van huisartsen, waarbij de grootste actoren de kans krijgen om zelf voorstellen te doen, en over de herwaardering van de intellectuele prestatie.

Verscheidene punten met betrekking tot het statuut van de vrijwilligers zijn nog niet geregeld: het koninklijk besluit betreffende de verzekeringen (dat nog altijd bij de heer Verwilghen in behandeling is), de cumulatie met werkloosheidsuitkeringen (de tekst zou klaar kunnen zijn in januari) en de controle (een en ander schiet goed op bij de heer Vanvelthoven).

Ik denk dat er voor de bedrijfsvoertuigen nog verbeteringen kunnen worden aangebracht, via een wetsvoorstel dat ik zal steunen. Vanaf 9 januari kan daarvoor de urgentie worden gevraagd.

Met betrekking tot de terugwerking tot 2005 zullen wij de bedrijven die in 2006 in orde zijn, niet lastig vallen.

manière plus directe. C'est pour cela que j'ai songé à modifier la règle du jeu. Dans la situation précédente, si le budget donné aux médicaments était de 100 au départ et arrivait à la fin de l'année à 110, on disait alors que l'industrie pharmaceutique allait payer une soixantaine de pour cent de ces 110, les autres acteurs allaient encore intervenir pour une part, et on avait alors le sentiment que "the sky is the limit".

Il y a un remboursement en partie par ceux qui sont responsabilisés. Mais l'objectif budgétaire de base était à mon sens sous-estimé – je l'ai d'ailleurs prouvé en le remontant. On était dans une logique un peu hypocrite où l'on disait "on met la barre à 100" alors qu'elle aurait dû être à 105 ou à 110, et puis on corrigeait de toute manière à la fin.

Ici, on a monté la barre, de manière assez significative, de l'ordre de plusieurs dizaines de pour cent au total sur les dernières années. Maintenant que la barre est à un niveau raisonnable, il est logique de dire que l'industrie peut constituer un fonds, et que ce fonds est la garantie du respect de l'objectif budgétaire. C'est plus facile pour l'industrie, et plus clair en termes comptables. En effet, l'industrie ne devra plus dire a posteriori "je n'ai pas donné assez, je dois donner un peu plus", ce qui d'une part bouleverse les méthodes de comptabilisation de l'industrie elle-même, et d'autre part, la met devant une incertitude par rapport aussi à ses actionnaires: elle ne sait jamais exactement où elle va en termes de développement industriel, puisqu'il y a un rattrapage par rapport à ce qui a été dépassé sur l'année antérieure.

En l'occurrence, on a un fonds de réserve de 100 millions d'euros, qui ne sont pas propriété de l'Etat mais restent le patrimoine de l'industrie.

Si l'industrie, dans le cadre de la fixation d'un budget plus réaliste, maintient l'objectif budgétaire avec nous – on a tout intérêt à travailler ensemble – ces 100 millions d'euros restent la propriété de l'industrie. Si, par contre, à un moment donné, on laisse filer les choses, on va récupérer non plus une soixantaine de pour cent comme c'était le cas, mais 100% sur ces montants puisque le fonds doit être reconstitué par l'industrie.

C'est un débat, monsieur Goutry, nous ne sommes pas dans une situation manichéenne où les uns ont absolument raison et les autres absolument tort. Je pense toutefois que la philosophie de ce système se justifie au moins autant que la précédente.

Des questions ont encore été posées sur le rôle des médecins et particulièrement les médecins généralistes, les médecins de première ligne. Je pense que les accords médico-mutuellistes apportent déjà une réponse aux questions qui ont été posées sur les frais d'installation. C'était Mme Dierickx qui craignait que l'on n'ait pas été suffisamment précis dans la définition des frais d'installation et donc que le pouvoir exécutif abuse de son autorité pour prendre des mesures dans ce domaine. Je peux la rassurer: l'accord médico-mutuelliste prévoit que les interlocuteurs qui sont les acteurs majeurs du système avancent eux-mêmes très rapidement des propositions pour ces frais d'installation. Je pense que c'est la meilleure voie à suivre.

A priori, quelque cinq millions d'euros ont été dédiés à ces frais. Deuxièmement, en ce qui concerne le rôle des médecins généralistes, vous aurez constaté que nous avons pris un engagement sur la revalorisation des actes intellectuels dans la médecine générale et dans la médecine spécialisée hospitalière qui a fait l'objet d'une longue discussion l'an dernier et qui se poursuit cette année-ci. L'accord Medicomut va dans la même direction à partir d'un accord construit par les acteurs eux-mêmes. J'ose penser que nous ne nous sommes pas trompés.

Je termine par les questions posées par notre collègue Mme D'hondt, notamment sur le statut des bénévoles. Plusieurs points restent en suspens. Le premier d'entre eux est la question des assurances, l'arrêté royal sur les assurances. Je ne suis pas enclin à rejeter la responsabilité sur d'autres quand il n'y a pas lieu de le faire. Cependant, je peux vous dire que l'arrêté royal sur les assurances est toujours entre les mains de mon collègue M. Verwilghen. Tant que je ne dispose pas des éléments pour avancer, nous sommes bloqués. Je vous inviterai éventuellement à poser la question à mon excellent collègue M. Verwilghen, aussi aimablement que vous l'avez fait à mon endroit.

Le deuxième point porte sur le cumul avec les allocations de chômage. La rédaction du texte est en cours et on m'assure que le texte pourra être prêt en janvier. Le troisième point se rapporte au contrôle et concerne mon collègue Peter Vanvelthoven. Je ne vais pas me substituer à lui mais je sais que les choses avancent chez lui. En ce qui concerne les voitures de société, la dernière matière abordée, des améliorations sont-elles possibles par la voie d'une proposition de loi? Je crois que oui. Les contacts avec le secteur me paraissent raisonnables et peuvent aboutir à un texte que je soutiendrai.

L'agenda, j'en ai parlé avec le président de la Chambre tout à l'heure. M. le président me dit que nous pouvons entamer une procédure d'urgence à votre demande et qu'à partir du 9 janvier, nous pourrions l'entamer. La dernière question porte sur le caractère rétroactif à 2005 pour les entreprises ayant apporté en 2006 la preuve qu'elles sont en règle. Il est clair que si elles sont en règle pour 2006, nous n'allons pas les ennuyer pour 2005.

De **voorzitter**: Wenst nog iemand te repliceren?

01.59 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik had graag een vraag gesteld aan minister Verwilghen, maar hij is hier nu niet.

De **voorzitter**: Hij is vanmorgen hier geweest.

01.60 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn vraag aan minister Verwilghen bij een andere gelegenheid stellen.

Voor minister Vanvelthoven heb ik nog een vraag over de uitvoering van het vrijwilligersstatuut, wat betreft de organisatienota. Minister Demotte is daar ook mee bezig.

Geldt voor u ook januari als timing?

01.61 Minister Peter Vanvelthoven: Mevrouw D'hondt, ik kan mij

01.60 Greta D'hondt (CD&V): Le ministre, M. Vanvelthoven, prévoit-il aussi de prendre en janvier prochain ses arrêtés d'exécution relatifs au statut des volontaires?

01.61 Peter Vanvelthoven,

vandaag niet op een datum vastpinnen, maar wij zijn daar inderdaad mee bezig. Ik zal er in de commissievergadering op terugkomen, bij een volgende gelegenheid.

ministre: Je ne puis pas encore fournir de calendrier aujourd'hui. Dès que ce sera possible, je reviendrai sur ce point en commission.

De **voorzitter**: Ik sluit de bespreking van het hoofdstuk.

Wij vatten de bespreking aan van het deel "Ontwikkelingssamenwerking".
Nous entamons la discussion du volet "Coopération au Développement".

Deux intervenants sont inscrits: Mme Wiaux et M. Boukourna. Je salue la présence du ministre De Decker. Nous terminerons alors la discussion générale et nous pourrions clore la séance de l'après-midi. Après une courte interruption, nous aborderons les articles, longs et nombreux. Les votes auront sans doute lieu à partir de 18.30 heures ou 18.40 heures. Veuillez avertir ceux et celles qui doivent l'être.

01.62 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le président, je voudrais avant tout m'excuser auprès du ministre de la Coopération, présent ce matin, alors que je me trouvais en commission; je suis arrivée trop tard. Merci d'être revenu pour quelques mots très brefs, positifs, concernant les articles de la loi-programme qui vous concernent.

Le cdH soutient les dispositions de la loi-programme relatives à la mise en œuvre d'un service volontaire à la Coopération au développement. Nous les soutenons d'autant plus que cette idée est portée depuis quelques années par le cdH; une proposition de loi avait d'ailleurs été déposée durant la précédente législature.

Toutefois, j'émettrai un petit regret que j'ai déjà exprimé en commission au mois d'octobre: ce projet de service volontaire d'utilité collective se limite au seul cadre de la Coopération au développement. Il s'agit certainement d'un pas dans la bonne direction, mais nous pensons que de tels projets pourraient aller plus loin.

Il nous semble opportun de diversifier l'offre de services d'utilité collective pour répondre notamment aux attentes des jeunes ainsi qu'aux besoins de la société dans son ensemble. Nous pensons donc qu'un tel service pourrait être rendu accessible aux jeunes qui souhaitent s'investir dans un projet en Belgique, par exemple, dans les domaines de l'action sociale et de la solidarité, de la culture et de l'éducation, de l'environnement, de la protection civile, et bien d'autres encore. Je sais cependant qu'ici, on se heurte à la complexité des matières et de nos institutions.

J'ose néanmoins imaginer que, forts de l'expérience de ce service volontaire à la Coopération au développement, nous pourrions dresser rapidement un premier bilan et en tirer des enseignements, ce qui nous permettra de vous interroger, monsieur le ministre, soit ici soit en commission, mais aussi d'améliorer et d'affiner un service volontaire d'utilité collective.

01.63 Mohammed Boukourna (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, en matière de relations extérieures, je voudrais aborder deux dispositions se trouvant dans le projet de loi-programme. La première porte sur la création d'un service de l'Etat à gestion séparée pour les passeports, visas et cartes d'identité pour les Belges à l'étranger, ainsi que leur

01.62 Brigitte Wiaux (cdH): Het cdH steunt de bepalingen van de programmawet met betrekking tot de tenuitvoerlegging van een vrijwillige dienst van collectief nut in het kader van de ontwikkelingssamenwerking. In dat verband werd vroeger al een wetsvoorstel in die zin ingediend.

Ik betreur echter de beperking van die dienst tot de loutere ontwikkelingssamenwerking; zo'n dienst zou in ons land tot projecten voor sociale actie, solidariteit, cultuur, opleiding, milieu, civiele bescherming, enz kunnen worden uitgebreid.

01.63 Mohammed Boukourna (PS): Ik zou twee punten betreffende het buitenlands beleid willen behandelen.

De oprichting van een staatsdienst

légalisation. La seconde concerne la création d'un service volontaire d'utilité collective, qui vient d'être abordée par ma collègue.

La création au sein du SPF Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au développement d'un service permettant de gérer séparément les passeports, visas et cartes d'identité pour Belges à l'étranger me semble un très bon élément qui témoigne d'un souci de gestion saine et de modernisation de nos services consulaires. Nous espérons qu'il en sera ainsi et que cet effort se poursuivra et se renforcera. Par ailleurs, la création d'un service volontaire dans la coopération au développement nous semble obéir à un principe très intéressant, consistant à permettre à des jeunes de 20 à 30 ans de suivre une formation organisée par la Coopération technique belge et, ensuite, de se mettre à la disposition d'un pays en voie de développement durant une période allant d'un à trois ans, et d'acquérir ainsi une première expérience professionnelle.

Les candidats qui satisfont aux conditions pourront être engagés par la Coopération technique belge sous contrat de travail régi par la législation belge. Ils pourront également être intégrés dans des projets relevant d'ONG ou d'institutions internationales, partenaires de la coopération multilatérale.

Monsieur le ministre, j'aimerais vous poser quelques questions au sujet de ce service volontaire à la coopération au développement:

- Quelle sera la procédure de sélection? Quels en seront les critères? Comment garantir que des jeunes moins qualifiés pourront bénéficier de cette mesure? Il convient en effet d'être attentif à la diversité des candidats engagés dans ce service.

- En quoi consistera la formation de la coopération technique belge? Combien de temps durera-t-elle? Quel sera son contenu?

- Comment le service volontaire des jeunes s'articulera-t-il dans les programmes et projets de la coopération technique belge avec ceux des ONG et des institutions internationales partenaires?

- Par ailleurs, quel sera le statut de ces jeunes engagés? Une concertation syndicale a-t-elle été prévue à ce propos?

Si la création d'un tel service est intéressante, les questions quant à sa mise sur pied sont nombreuses. Mais nous espérons qu'à travers des évaluations périodiques, le parlement sera associé à l'instauration de ce service volontaire. Pour notre part, nous y serons attentifs.

01.64 Armand De Decker, ministre: Monsieur le président, je voudrais remercier Mme Wiaux et M. Bourkourna pour leurs commentaires sur cette création d'un service volontaire à la coopération au développement. Je me réjouis – et je profite de l'occasion qui m'est donnée pour remercier les membres de la Chambre – du large soutien que cette initiative du gouvernement a reçu.

Mme Wiaux nous a dit regretter que ce nouveau service volontaire ne puisse pas s'étendre à d'autres domaines d'activité des pouvoirs publics fédéraux, régionaux et communautaires. Madame, vous aurez constaté que si nous modifions la loi-programme c'est parce que,

met notamment le service volontaire à la coopération au développement, la création d'un service volontaire d'utilité collective, qui vient d'être abordée par ma collègue.

Wat de vrijwillige dienst in de ontwikkelingssamenwerking betreft, vragen we ons af hoe de selectieprocedure zal verlopen. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat ook lager geschoolde jongeren een kans krijgen? Waarin zal hun opleiding bestaan? Welke plaats krijgt die dienst in de BTC-programma's met betrekking tot de projecten van de NGO's en van de internationale partners? Welk statuut krijgen de jongeren die als vrijwilliger in dienst worden genomen? Komt er vakbonds-overleg? We hopen dat het Parlement bij de invoering van die vrijwillige dienst zal worden betrokken.

01.64 Minister Armand De Decker: Ik verheug mij over de gestelde vragen en dank de collega's van de Kamer voor hun steun.

Mevrouw Wiaux betreurt dat die nieuwe vrijwillige dienst niet tot andere activiteitsdomeinen kan worden uitgebreid. Wij wijzigen echter de programmawet omdat wij de wet op de Belgische

pour ne pas perdre de temps et pour répondre aux objections du Conseil d'Etat, nous modifions la loi sur la coopération technique belge (la CTB).

Au départ, le gouvernement avait décidé de créer ce service volontaire à la coopération au développement sur la base de la loi du 11 avril 2003 qui a été adoptée par la Chambre, qui n'a pas été évoquée par le Sénat, mais dont les arrêtés de mise en application n'ont pas été pris. Cette loi permettrait d'étendre le service volontaire dans les forces armées – c'est d'ailleurs pour cette raison qu'il a été créé –, mais aussi dans tous les autres secteurs d'activité de l'autorité fédérale. Il n'est donc pas exclu, madame Wiaux, que l'on mette en œuvre la loi du 11 avril 2003 un peu plus tard.

Dans le cadre que nous avons finalement choisi dans le respect des avis du Conseil d'Etat, les jeunes gens – M. Boukourna a bien expliqué qu'il s'agissait de jeunes gens entre 20 et 30 ans - pourront effectuer un service volontaire. Pour ce faire, ils doivent disposer au minimum d'un diplôme du secondaire. Vous vous inquiétez, monsieur Boukourna, de la possibilité réelle qui sera offerte aux moins qualifiés d'effectuer ce service.

Par définition, il sera procédé à une sélection. Des centaines de candidats se présenteront sans doute alors que cent volontaires par an seront retenus. Nous avons donc décidé de prendre un arrêté royal visant à baser la sélection essentiellement sur la motivation et sur – je dirais – l'équilibre général des jeunes gens que nous allons envoyer en mission.

En effet, il va de soi que ce n'est pas une expérience nécessairement aisée que de se retrouver à 20, 21 ou 23 ans dans un pays en voie de développement, chargé de responsabilités particulières et vivant une expérience tout à fait nouvelle. La motivation et l'équilibre général du candidat sont des éléments dont il sera très largement tenu compte.

Ils recevront une formation d'abord à Bruxelles, à la CTB, qui a l'habitude de dispenser des formations à la coopération au développement et, ensuite, ils seront envoyés dans un des 18 pays partenaires de la Belgique, où nos agents présents sur place les encadreront pendant leur service volontaire. Ces 18 pays comptent des agents de la Direction générale de la Coopération au développement ainsi que des agents de la CTB. Ainsi, rien qu'en République démocratique du Congo, la CTB compte pas moins de 135 agents répartis dans les dix provinces. Ces agents encadreront ces jeunes gens, les accompagneront, les guideront, les conseilleront, les surveilleront aussi afin d'examiner la manière dont ils s'acquitteront de leurs tâches.

Bien entendu, la conséquence de l'organisation de ce service volontaire est l'application du statut social. Il a été décidé de les rémunérer au niveau du salaire minimum garanti avec, évidemment, l'encadrement social qui serait applicable pour toute autre personne qui bénéficierait de ce statut. La création de ce service fait l'objet d'une concertation syndicale, qui vient d'avoir lieu ou qui est en cours et dont je ne possède pas encore les résultats.

Voilà, monsieur le président, quelques commentaires qui rassureront les honorables parlementaires. Je les remercie en tout cas du soutien

Technische Coöperatie wijzigen.

De regering had beslist die vrijwillige dienst in het leven te roepen op grond van de wet van 11 april 2003 die het mogelijk moest maken die vrijwillige dienst niet enkel in te voeren in de krijgsmacht, maar ook tot alle andere activiteitssectoren van de federale overheid uit te breiden. Het is dus niet uitgesloten dat die wet uitvoering krijgt.

Er zal een selectie worden doorgevoerd. Wij hebben beslist een koninklijk besluit uit te vaardigen dat ertoe strekt de selectie voornamelijk te laten stelen op de motivatie en de algemene evenwichtigheid van de jongeren die wij met zending zullen sturen.

De geselecteerde kandidaten krijgen in Brussel een door de BTC georganiseerde opleiding. Daarna vertrekken ze naar een van de achttien partnerlanden van België, waar ons personeel ter plaatse hen zal begeleiden.

Er werd beslist dat ze het minimumloon zullen krijgen. Ze krijgen ook de sociale voordelen die gelden voor iedereen die hetzelfde statuut heeft. Over de invoering van die dienst wordt met de vakbonden overlegd.

Dit ontwerp biedt een antwoord op de reële motivatie van heel wat jongeren in een kader waarin de Europese ontwikkelings-samenwerking ten aanzien van de derde wereld – in het bijzonder van Afrika – steeds belangrijker zal worden. Heel wat landen zijn op de goede weg. Het is dan ook logisch dat de internationale gemeenschap nog een tandje bijsteekt. Het is goed dat vele Belgische jongeren op dit terrein ervaring kunnen opdoen.

qu'ils apportent à ce projet très important, dans la mesure où il répond très largement à une motivation réelle d'une grande partie de la jeunesse et où la coopération au développement de l'Europe vis-à-vis du tiers-monde, plus particulièrement vis-à-vis de l'Afrique, sera amenée à prendre des proportions sans cesse grandissantes.

Vous avez constaté que le processus de transition, le processus électoral a fort bien réussi au Burundi, que le référendum constitutionnel s'est déroulé au Congo dans de relativement bonnes conditions. Cela nous encourage à croire que ces pays sont sur le chemin du changement. Dès lors, si ce changement a lieu, il est évident que la communauté internationale interviendra encore davantage pour les aider. Dans ce contexte, il est bon que de nombreux jeunes gens belges se forment à cette tâche particulièrement enthousiasmante qui est de s'occuper du développement de ces pays.

Le **président**: Nous avons intensément débattu des morceaux choisis de la loi-programme et de la loi portant diverses dispositions.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Collega's, na een korte onderbreking zal ik de artikelsgewijze bespreking aanvatten. De ontwerpen tellen veel artikelen; het ene ontwerp telt 162 artikelen en het andere 192 artikelen, als ik mij niet vergis. Dat zal dus een tijdje in beslag nemen.

Je vais clore la séance de l'après-midi. Dans cinq minutes, j'ouvrirai celle du soir en commençant par la lecture des articles. Que le gouvernement s'entende comme il veut, mais je souhaite la présence d'un ou deux ministres jusqu'au vote final de ces deux ou trois projets, qui aura lieu avant 19 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

De vergadering wordt gesloten om 18.06 uur. Volgende vergadering woensdag 21 december 2005 om 18.15 uur.

La séance est levée à 18.06 heures. Prochaine séance le mercredi 21 décembre 2005 à 18.15 heures.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 51 PLEN 183 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 51 PLEN 183 bijlage.